SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2.00
Europoje ir kitose šalyse - $3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS
KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - $2.00
Foreign Countries - - - $3.00

ADVERTISING RATES ON APLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI. CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 26 D. VASARIO (FEBRUARY) 1914 M. No. 9

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

Rūpinkimės Jaunimu.

Jei mes pažvelgsime į Amerikos lietuvių visuomenę, mes pamatysime keletą dalykų, kurie nors ir kasdien sutinkami, bet mūsų netėmijami. Daug dalykų yra, kuriais mes turėtume pasirūpinti, bet ar tai šiokios ar tai tokios priežasties delei, mes juos paliekame kaip buvę, o iš to kiti, visai priešingi mūsų tautos pirmynžangai, naudojasi. Rodos kad taip ir reikia būti, kad kitaip ir būti negali. O vienok, daug kas yra mūsų gyvenime taisytina. Šiuo kartu norėčiau užkliudyti mūsų jaunuomenės klausimą, o prie kitų iš eilės prieisiu vėliau.

Visiems juk gerai žinoma, kad jaunuomenė tai tautos viltis. Jeigu jaunuomenė auklėja savyje kultūros idėją, galima drąsiai spėti, kad ir tauta bus kultūringa. Abelnai imant, jaunystė turi tą ypatybę, kad ji pilna įvairių norų, geidimų ir troškimų. Tai laikas kada žmogūje atsiranda tvėrimo ir ardimo dvasios spėka. Taigi jei jaunimas palinksta ardimo pusėn, tada nėra vietos tvėrimui ir atbulai. Ir taip, kaip nuo jaunimo priguli kiekvienos tautos ateitis — tai visos apšviestos tautos ir rūpinasi geru išauklėjimu savo jaunosios kartos. Rūpinasi išlavinti jį pradėdami dar nuo kūdikystės metų, kada jų protas tebėra dar dirva, kurioje pasėtas kultūros grūdas užstojus jaunystei pradeda augti į medį ir nešti vaisius. Tie vaisiai yra tokie, kokie bus pasėti grūdai. Taigi nieko stebėtino, kad svetimtaučiai gali labiau džiaugties savo jaunimu neg mes.

Koks gi mūsų lietuvių Amerikoj jaunimas? Ačiū Dievui turime juk ir mes savo gražaus jaunimo. Turime ir doro ir apšviesto ir su idealais, bet, gėda prisipažinti, turime ir tokių, kurių amžius lyg sakytų, kad jie tebėsą jauni, bet ant veido, darbuose, tai tikri seneliai, pasekėjai apgavingų politikierių, be sveikatos, be idealų. Visas rūpesnis vien patenkinimas žemųjų kūno jausmų. Visas jų idealas tai sekti tuos, kurie prižada duoti rojų ant žemės be darbo, be vargo, be nieko. Beje, čia reikia priminti, kad tik prižada, bet neduoda, nes ir negali duoti ir niekados negalės duoti. Toji dalis jaunuomenės yra tai pasigailėjimo verta. Nes, pasak Bourne, niekas nėra tiek pasigailėjimo vertas, kiek jaunikaitis, kurs niekams išaikvoja savo spėkas. Kada jam pasirodo idealis svietas, neturėdamas jau spėkų jis tegali sugriebti tik nudėvėtus idealus. Pasiekti patį idealą jis yra persilpnas,neprisirengęs.

Kodel mūsų jaunimas neprisirengęs prie idealio svieto. Kodel jis taip puola, kaip bitė ant medaus, prie socijalizmo, bedievystės ir ištvirkimo. Trumpai atsakant tai delto, kad neturi doro gero išauklėjimo. Didesnė Amerikos išeivių dalis tai ateiviai, kita, mažesnioji dalis, tai čiagimiai, bet jų tėvai buvo ateiviais. Lietuvoj gyvendami mūsų tėvučiai turėjo labai paprastas gyvenime sąlygas. Didelio mokslo nei gudrybės jiems ūkininkaujant nereikėjo ir neturėjo. Taigi aišku, kad jo negalėjo ir mums suteikti nei platesnės kultūros žvilgsnių, nei apšvietos. Tiesa, jie patįs gyveno dorai, turėjo meilę artimo, gilų tikėjimą, bet mes ten gyvenom tik tiek, kad nespėjome viso to suimti ir išvažiavome už jurių marių laimės ieškotų. Čia jaunikaitis ar mergaitė atvažiavęs, papuola tarp kitokių žmonių, kitokių aplinkybių ir palieka be tėvų globos. Silpno išauklėjimo, su mažu žinojimo šaltiniu, jis ir papuola į gyvenimo vilnis ir palieka besyvruojąs yt lendrė. Jis sunkiai padirbęs nori pasilinksminti pasišnekėti, kur eis. Eina į smuklę. Čia jis ir susitinka ir su girtuokliais, ir su socijalistais, ir kitokiais žmonėmis, su kuriais jis iki šio laiko nei manyti nemanė sustikti. Pavaikščiojęs į taip kokius du tris mėnesius palydžia visą ką tik buvo atsivežęs iš tėvynės ir niekuo neatsiliekа nuo savo draugų — pameta tikėjimą, dorą, visus savo augštesnius siekius ir klimsta į gyvenimo purvyną.

Mūsų visų apšviestesniųjų lietuvių čia ir yra laikas parodyti, kad mums rūpi mūsų ateitis, mūsų kultūra, mūsų apšvieta ir tikėjimas. Nauji atkeliavusį ateivį mes turime stengties pritraukti prie saves, o neleisti jo ten, kur doras žmogus nenorės nei kojos kelti. Reikia jį kviesti į dorus susirinkimus, į bažnyčią, mokinti, kaip apseiti naujame jam sviete ir jei galima patarti mokinties kokį nors amatą, lankyti vakarinę mokyklą, taip kad jis tuos doros grūdus, kuriuos išsinešė iš namų, išauklėtų ir turėtų sau geresnę ateitį ir neštų naudą žmonijai. Nereikia apleisti nei tų, kurie čia gimę. Nors tie augę ir vietinėse sanlygose, bet jų tėvų dažnai nežinoma, kaip reikia vaiką ant gyvenimo kelio pastatyti, reikia ir jiems, kiek galint patarti, kad mokintų savo vaikus amatų, kad įkvėptų prisirišimą prie savo kalbos, kad neniekintų ir negėdytus su tėvais lietuviškai kalbėties, kad vaikščiotų bažnyčion. Reikia ir juos kviesti į susirinkimus, prašyti padėjimo ruošiant vakarus, blaivius pasilinksminimus, mokinties dainuoti, bet anaiptol nešalinti jų nuo saves, nes tai mūsų žmonės ir, kviečiant visada noriai prie mūsų prisidės.

Kas gi tuo turėtų rūpinties. Ligšioliai mūsų jaunimu-darbininkais aprūpinimo darbą giriąsi atlieką socijalistai. Daugumas žmonių tuo ir patenkinti. Bet čia mes ir padarome didžiausią klaidą. Jaunimas reikalauja sveikų vadovų, o ne kokių dorišką supuvusių, kurie negali vadovauti tik užkriečia puvimo liga. Tą darbą turi paimti kiekvienas kunigas, inteligentas ir kiekvienas doras žmogus. Ypatingai didelis darbas čia stovi prieš akis "Lietuvos Vyčių". Reikia tik visuomenei juos užjausti, jiems padėti, nes lenkų ir čekų sakalai daug prisidėjo jaunuomenės įšauklėjime, taip ir "Vyčiai" galės prisidėti prie pakėlimo žemyn puolančios mūsų jaunuomenės. Tik pasišventimo ir darbo daugiau, tik jiems padėjimo ir užuojautos reikia, o jie savo dalį mokės atlikti.

M-a.

POLITIKA.

PORTUGALIJA.

Du vadovaujančiu Anglijos žurnalu neseniai padėjo po straipsnį apie dabartinį Portugalijos stovį įvairiais žvilgsniais. **Pilypas Gibbs'as** rašo apie tai "Contemporary Reviewe", **Pranas McCullagh'as** 'Nineteenth Century'-je". Gibbs'as jau ir pirmiau buvo išdėstęs Portugalijos respublikos baisenybes eilėje straipsnių dienraštyje "Daily Chronicle", kuris jį buvo pasiuntęs Portugalijon savo specijaliu korespondentu ištirti ir pranešti visą dalykų stovį. Taipo gi Cullagh'as pasirodo savo dalyko žinovu. Iš abiejų laikraštininkų aprašymų matyti, kad Portugalija teroro viešpatija. Taip vadinamas "monarchistų sukilimas" spalio mėnesyje 1913 m. pasirodo buvęs "valdžios agentų suruoštas purvinas darbas", kuriame šnipai vaidino agentų provokatorių rolę.

Likimas uždarytųjų kalėjimuosna pasibaisėtinas. "Šimtai žmonių — profesorių, daktarų, laikraštininkų, kunigų, valstiečių, kareivių, policistų ir net jaunučių moksleivių" — uždaryti bloguose kalėjimuose išmėginimui savaitėmis ir mėnesiais, absolučiai paminant visas gvarancijas ir prižadus ir net paprasčiausią teisę.

Gi Portugalijoje nėra ne teisės, ne laisvės. Kalėjimai tai "gyvų karstai" (living tombs) tvirkinti žmones. Ir šale kalėjimų, Gibbs'o žodžiais betariant, "Portugalija maro užkrėsta (plegue-striken), ir jos gyvavimas nedoras ir ekonomijos puvėsų pagriautas". Visur neturtas, stagnacija, nualumas, išeivybė; pragyvenimas dvigubai pabrangęs, negu pirm dešimties metų.

Krikščionybę respublikos vadai vadina "krikščioniškais mytais"; Kristus ir Dievas lig paskutinios naikinami. "Mokytojas, ištaręs Dievo vardą mokykloje, tuojaus būna išvejamas, o mokykla uždaroma". Mokykloms skiriamuose rankvedžiuose pilna Kristaus pajuokimų. Pusė visų Portugalijos mokyklų uždarytos. Doriniai to viso vaisiai apsireiškia antpludyje nevalių (filthy) paveikslų ir skysčių (obsence) raštų, viešai gražuojančiųsių krautuvių languose; bauginančiame (appaling) skaičiuje piktųjų ligų; ir gyvuliškame ištvirkime (bestral depravity) tų, kurie pasiliuosavo nuo "krikščioniškųjų mytų", kuriems "mytams respublika paskelbė karą". Trumpai, Gibbs'o žodžiai betariant, "Portugalijos liaudį varo velniškoji tironija (devilysh tyranny), suardžiusi tikrąją sielą ir kūną tautos, vaidinusios kilnią rolę istorijoje. Anglija, kuri kadaise paliuosavo tą tautą nuo svetimo jungo, dabar pasiekia šauksmas pagalbos ir užtarimo tų, kurie, neteisingai apskusti ir neteisingai įmesti kalėjimuosna, kankinami, kaipo šiojo teroro viešpatijos aukos. Iš kalėjimų, kuriuose girdėjau daug tragiškų pasasakojimų, aš stengiausi tą šauksmą parnešti namon savo vientaučiams. Ar del šio tragiško šauksmo Anglija pasirodys kurčia? naus narsumo (chivalrly) dvasios naus narsumo (chivarly) dvasios ir tosios teisybės meilės, padariusios mus dedeliais pasaulio tautų tarpe".

Tia prašo Gibbs'as "Contemporary Review'e". O dabar vienaantra ištrauka iš Me-Cullagh'o straipsnio "Nineteenth Century'-je". Anot jo, Portugalijoj didžiausiai apverktinas piktas, tai visiška visuomenės dvasios stoka, "apsileidimas (listlessness) ir apatija" panaši tai, kuri apsireiškia stipraus išsinervėjimo nuotikuose. Visi idealai nuvyto, visokia priedermės nuojauta dingo". Del daromųjų šmeižtų, nuoskaudų ir žudymų nieks nieko neprasitaria. Respublikos pinigais atperkama "nelojalumo" ir maišto bandymai; "suokalba, konspiracija patapo bizniu; nūnai tai tik vienintėlis biznis Portugalijoje".

Niekšingos karbonarų slaptos sektos sprendžia, kas privalo būt nugalabintas ir tas nugalabinamas. Valstija palaiko keletą kunigų, del "bepinigės ir lytinių geidulių" (impecuniousness and sexual passion) sutraukusių ryšius su Rymu, kad palaikyt atsiskyrusiųjų (schizmatinių) bažnyčių panašybę; bet "niekam nerūpi dievmaldystė, kurios esimas abejotinas". Portugalijos sostinę Lisaboną, del jos pašėlusios neapykantos to, kas krikščioniška, Cullagh'as pažymi, kaipo "daugiausia antikrikščioniską sostinę Europoje, neišimant net Stambulo" (Konstantinopolio dalis ant europinio pertakos kranto). Toliaus Cullagh'as rašo: "Portugalijos respublika gimė iš melo ir paskutinius tris metus gyvavo melu ir sugedimu". Visi tie "nepaprasti ir apsukusieji galvas pražadai" pagerinimo, buvę visiškai nenuoširdūs ir rinkimai taip-pat patapo apgauliojimai ir skandalas.

Iš 100 visų gyventojų, 75 bemoksliai; kiek jų yra Portugalijoje, visi neprileidžiami rinkimuosna užtatai, kad jie bemoksliai; o iš likusiųjų 25 iš 100 visų gyventojų, 15 monarchistai, taigi ir iš tų rinkimo teisė atimta, kaipo nemokančių rinkimo teisėmis naudoties". Tai vadinasi iš 100 gyventojų, tik 10 turi rinkimo teisę! Tai vis ministerijos pirmininko Alfonso Costos parėdymai. Kiekvienas spauzdintas žodis, išdrįsusis šį pus-dievį kritikuoti, tuojaus pasmaugiamas. Cullagh'as mano, kad nepoilgam Costą nugalabysią patįs respublikonai ir kad "1914 metuose Portugaliją patiks didelis ekonominis krizis". Toliaus Cullagh'as smulkiai nagrinėja gyventojų skaičiaus mažėjimą Portugalijoje. Bet apie tai čionai neminėsime, nes jau ir iš to, kas paduota, ganėtinai aišku, kokią dėmę europinei civilizacijai daro dabartinė Portugalijos vyriausybė.

"Viltis".

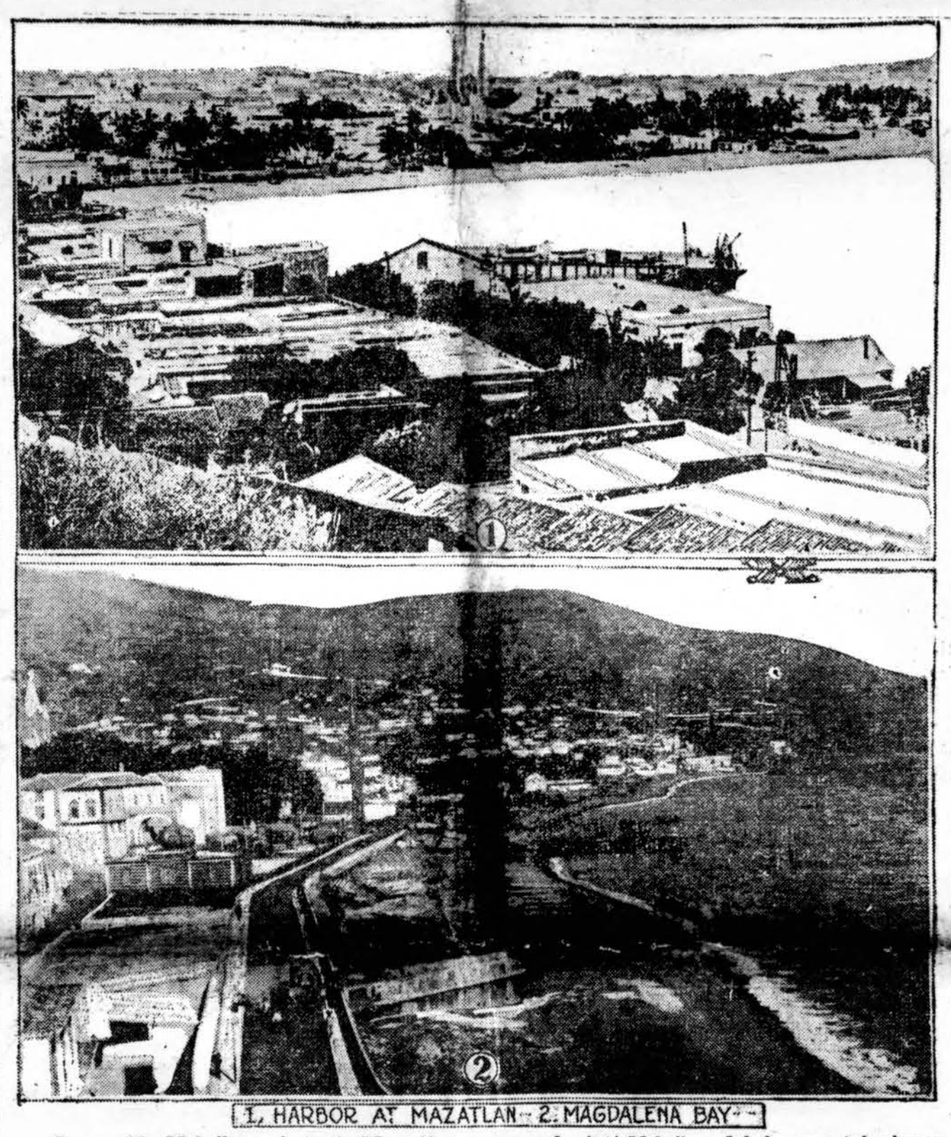

1. HARBOR AT MAZATLAN - 2. MAGDALENA BAY

Du svarbiu Meksikos miestu. 1. Mazacijos uostas vakarinėj Meksikos dalyje, yra tai pirmas uostas, kurį užėmė Carranzos kareiviai. 2. Magdalenos inlanka ant vakarinio Californijos kranto. Japonai nori gauti šią inlanką savo laivams laikyti. Ir jei tik Huertos pinigynas visai ištuštės, tai visų manoma, kad ji japonams ir teks.

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Washingtone visiems aiškiai matoma, kad Burnetto bilius, kokiuo perėjo per kongreso rūmą, nepatenkina prezidento Wilsono reikalavimų. Ypatingai jis stoja prieš reikalavimą mokėti skaityti ir rašyti. Yra manoma, kad tas reikalavimas senate bus atmestas. Bet Dillinhamas, narys ateivių komiteto senate, išrado dar vieną būdą ateiviams sulaikyti. Jis pataria, kad įleisti tik tiek ateivių, kad būtų dešimtas nuošimtis tų, kurie jau čia gyvena nuo seniau. Tas, pasak jo, sulaikytų didelį pludimą iš pietinės Europos. Reikia žinoti, kad jis nori tą nuošimtį, skaityti ne nuo visų čia esančių svetimtaučių, bet nuo tų kurie jau yra Jungtinių Valstijų piliečiais. O tokių skaičius nėra didelis. Toks varžimas praėjusiuose metuose būtų sulaikęs beveik pusę pietų Europos ateivių (45%).

Kongrese perėjo bilius, kuriame patvirtinta išleisti 25 milijonus dolerių pataisyti šalies kelius. Tie pinigai bus padalinti tarp valstijų, kuriose reikės kelius taisyti. Mat Jungtinėse Valstijose, nors ir daug geležinkelių ir tramvajų, bet paprasti keliai buvo toli pasilikę nuo Europos kelių. Prie paskirtųjų pinigų kiekviena valstija turės pridėti kitą tiek, kiek jai bus skiriama iš valdžios iždo. Neužilgo kongresas pamus svarstyti bilių apie paskirimą pinigų pagerinti upių kelius ir uostus. Čia sako, reikėsią paskirti apie 43,000,000 dolerių. Vienai tik rytinei upei (East River) prie New Yorko pataisyti, reiksią skirti apie 13 milijonų dolerių.

Yra spėjama, kad trumpu laiku kongresui bus paduotas reikalavimas užtvirtinti augštesnias geležinkeliais važinėjimos kainas. Kai kurie geležinkeliai, sako, pradeda ne tik ką uždarbio neduoti, bet dar nešą didelius deficitus. Žinoma tas tik kompanijų nusiskundimas. Kongrese, be abejonės pasirodis, dalykai kitokioje šviesoje ir kainos gal paliks kaip ir buvę.

Jungtinių Valstijų santikiai su Meksika eina blogyn. Lig šioliai buvo žinoma laukimo politika, bet kaip girdėtis iš laikraščių pranešimų, kad toji politika turės persikeisti. Mat Meksikos vadai tičiomis ar netičiomis pradėjo užkabinėti ten esančius svetimtaučius. Didžiausia audra iškilo šalių sostapilėse Villai nužudžius Anglų pavaldinį Benton. Užmuštasis anglas buvęs turtingas, didelių žemės plotų valdytojas. Jį užmušęs pats Villa. Nėra dar tikros žinios kaip ten dalykai stovi ir delko Villa jį užmušė. Jis teisinasi, kad Benton prigulėjęs prie slaptosios draugijos, kuri norinti nužudyti sukilelių generolą, nebuvę nieko kito kaip tik apsiginti. Bet pagal kitų pasakojima, tai tik esąs paprastas Villos kerštas prieš stambesniuosius žemės valdytojus. Jungtinių Valstijų sekretorius Bryanas žada siųsti specialę komisiją, ta visą ištirti. Jis gal to ir nedarytu, bet prie to jį spiria Anglijos valdžia. Ar tik nebus geras paprastas būdas prisikabinti prie Meksikos ir užvesti karę. Amerikos politikieriai jau senai to laukia. Vyriausybė taippat jau rengėsi, tik reikia progos prisikabinti. Čia ir pasitaikins proga.

MEKSIKA.

Villos ėjimas Torreono link turėjo apsistoti. Keletas nepaprastų atsitikimų jo užmanimą sulaikė. Viena tai gaudimas plešiko Castillos, kuris sudaužė pasažierinį traukinį ir sudegino Cumbre tunelį, kuriame žuvo penkiolika amerikiečių ir apie du kart tiek meksikonų. Amerikiečių tarpe buvo mašinisto moteris su penketa vaikučių. Jungtinės Valstijos ragino Villą plėšiką suimti. Jis prižadėjo tai padaryti ir jį nubausti. Bet suimti vistiek jam nepasisekė. Jį suėmė Jungtinių Valstijų kareiviai. Žada siųsti Villai. Ar jis jį nubaus, tai dar klausimas. Buvo paleistos kalbos, kad nėva Villos kareiviai Castillą nušovę, bet amerikiečiams jį sugavus, visos kalbos išėjo į eikštį. Šnekama, kad Villa ir jo pripažintasis vadas Carranza pradedą kaž ko nesutikti. Mat Villa nors ir laiko Carranzą savo valdovu, vienok nenori pasižemintį ir saves, jis sakosi esąs didesnių ir galingesniu Huertos priešu, neg jo vadas. Ar nepradės tik pešties?

Tampico dar tebera Huertos rankose. Bet sukilėliai valdo visą apielinkę. Jie visur šeimininkauja, kaip jiems tinka: naikina šalį, ardo geležinkelį. Sukilę Pueblos indijonai taippat atitraukia nemažą skaičių Huertos kareivių. Sostapilėje apsigyvenę svetimtaučiai pasitelkė sargyba, kuri sergėtų juos nuo netikėtų plešikų užpuolimų. Anglus sergsti kareiviai net su dviem kanuolėms.

Kaip iš viso matosi, o ypatingai judintus ramybės rišius Anglijos ir Jungtinių Valstijų sostapilėse, mes turime pripažinti, kad šalies padėjimas labai blogai stovi.

INDIJA.

Indija — viena iš didžiųjų Azijos šalių. Jos turtingumas ir senoji kultūra žinoma visam pasauliui. Juk ir Kolumbas bevažiuodamas Indijon, atvažiavo Amerikon. Ta nors ir turtinga, ir turėjusi augštą senovės kultūrą šalis, vienok jau daug metų kaip neturi savyvaldos. Ją valdo Anglija. Gerai prisižiūrėjus negali žmogus nusistebėti anglų gudrumui. Toki maža jų saujalė, valdo šalį turinčią apie 316,000,000 gyventojų. Anglijos visa sala su Škotija ir Airija teturi vos 45,000,000 gyventojų arba tik vieną septintą dalį, kiek turi jos valdomoji šalis. Toki valdžia tik tveria delto kad vietiniai gyventojai yra neprisirengę arba nemoka šalies valdyti. O anglų vyriausybė moka guviai tą jų nesumanumą išnaudoti. Bet kaip matyties juo tolyn, juo Anglijos intekmė Indijoj eina silpnyn. Ypatingai ji sumažėjo iškilus nemaloniems santikiams tarp Anglijos ir indiečių darbininkų pietinėje Afrikoje. (Apie tai jau buvo "Drauge" rašyta). Visoje šalyje laikomi dideli susirinkimai, kuriuose protestuojama prieš anglų valdžią. Daėjo jau lig to, kad anądien vietiniai gyventojai užmušė du anglų oficierių. Anglijos vietininkas, tai išgirdęs labai nusiminė. Kas gali žinoti, ką gyventojai mano ir apie jį patį. Jau pernai vos tik pasisekė jam pasprusti nuo tūlo indiečio pasikėsinusio ant jo galvos. Kad geriau apsisaugoti jis apstatė savo rūmus tvirta sargyba, kuri esanti ne mažesnė už rusų sosto sergėtojus. Bijo be sargybos ir į gatvę išeiti. Tik čia kįla klausimas ar ilgai galės toki valdžia laikyties šalyje, kurį turi būti labai sumaniai valdoma ir kurioje valdžia, kad turėti pasisekimą, turi gauti visos šalies užuojautą? Anglijos valdžia, tokiems santikiams esant jau mato sau nepaprastą pavojų.

Lekcija ir Evangelija

PIRMOJI GAVĖNIOS NEDĖLIA.

Lekcija. — II. Kor. VI, 1 — 10. — Broliai: Raginame jus, idant dovanai Dievo malonės neimtumėte. Nes sako: patogiame laike išklausiau taves ir išganymo dienoje gelbėjau tave. Štai dabar patogus laikas, štai dabar išganymo diena. Niekam neduodame jokio papiktinimo, idant nebūtų papeiktas mūsų tarnavimas. Bet visuose daiktuose pasirodykime patįs save, kaipo Dievo tarnai, didžioje kantrybėje, varguose, reikaluose, suspaudimuose; mušimuose, kalėjimuose, maištuose, darbuose, budėjimuose, nekaltybėje, moksle, lengvaširdybėje, ramybėje, Dvasioje Šventoje, meilėje neapvylinčioje; tiesos žodyje, Dievo galybėje, per ginklus teisybės po dešinei ir po kairei; per garbę ir apleidimą, per negarbę ir gerą vardą; kaipo suvedžiotojai, o teisųs; kaipo kurie nepažįstami, o pažįstami; kaipo mirštantįs, o štai esame gyvi; kaipo pabausti, o nenumarinti; kaipo nuliudę, o visados linksmi; kaipo pavargėliai, o daugelį turtingais darantįs; kaipo nieko neturintįs, o viską valdantįs.

Evangelija. — Mat. IV, 1 — 11. — Anuomet buvo Jezus nuvestas dvasios girion, idant būtų gundytas velnio. O kad išpasnikavo keturiasdešimts dienų ir keturiasdešimts naktų, po to alkio. Ir priėjęs gundytojas tarė jam: jei Dievo sūnus esi, liepk, idant tie akmenįs stotųsi duona. Kursai atsakydamas tarė: Parašyta yra: Ne pačia duona gyvas yra žmogus, bet visokiu žodžiu, kursai išeina iš Dievo burnos. Tadą paėmė jį velnias į šventą miestą ir pastatė jį ant bažnyčios viršaus, ir tarė jam: jei esi Dievo sūnum, nusileisk žemyn. Nes parašyta yra, jog savo anioliams jsakė apie tave, ir nešios tave ant rankų, idant kartais nepažeistum savo kojų ant akmens. Tarė jam Jezus: Vėl parašyta yra: Ne gundysi tavo Viešpaties Dievo. Vėl paėmė jį velnias ant labai augšto kalno ir parodė visas svieto karalijas ir jų garbę, ir sakė jam: Vis tai duosiu tau, jei puolęs pasikloniosi man. Tadą tarė jam Jezus: Eik šalin, šėtone, nes parašyta yra: Viešpačiui Dievui tavo kloniosies ir jam vienam tetarnausi. Tadą apleido jį velnias, o štai aniolai priėjo ir tarnavo jam.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

KATALIKŲ BAŽNYČIA 1913 M.

Per Naujus Metus popiežiui įteikta bažnytinis kalendorius. Iš jo paduodame čionai kaikurias žinias apie katalikų Bažnyčios stovį 1913 metais.

Popiežius Pijus X yra 259 šv. Petro įpėdinis, gyvena 97 metus savo amžiaus. Kardinolų dabar yra 55: Italijoje 30, Prancijoje 6, Austrijoje 5, Ispanijoje 4, Šiaurinėje Amerikoje 3, Britanijoje 2. Vokietijoje, Olandijoje, Portugalijoje, Pietinėje Amerikoje ir Belgijoje po vieną. Ryme gyvena 24 kardinolai.

Visame pasaulyje katalikų Bažnyčia turi 14 patrijarkų valdomų vyskupijų, 208 arcivyskupijas, 847 vyskupiškų sostų, 12 apaštališkų delegaturų, 164 apaštališkus vikarijatus, 22 stačiai popiežiaus žinioje esančias vyskupijas. Esant popiežiui Pijui X įsteigta naujų: 18 arcivyskupijų, 53 vyskupijos, 4 stačiai popiežiaus žinioje esančios vyskupijos, 37 apaštališki vikarijatai ir 34 apaštališkos prefekturos. Naujai įsikurusioje Albanijos valstijoje yra metropolija Skutaries mieste, 1 arcivyskupija ir 3 vyskupijos. Popiežius savo pasiuntinius, vadinamus nuncijais arba internuncijais, laiko prie šių valstijų: Austrijoj, Bavarijoj, Belgijoj, Brazilijoj, Ispanijoje, Portugalijoje (tuo tarpu atšauktas), Argentinoje, Čilėje, Kolumbijoje, trijose vidurinės Amerikos valstijėlėse, Peru, Bolivijoje, Venecuėloje ir Olandijoje.

Savo atstovus prie popiežiaus dvaro laiko šios valstijos: Austrija, Bavarija, Ispanija, Belgija, Brazilija, Argentina, Kolumbija, Kosta Rika, Peru, San-Domingo, Prusija, Rusija.

"Vienybė".

Žemaičių vyskupijos kunigų permainos. Kvėdarnos kam. kun. Putrius ir Rietavo kam. kun. Mantvila pamainyti vietomis; Naumiesčio filijal. kan. Puleikis ir Gaciūnų filijal. Gaudešis pamainyti vietomis; Indrioniškio filijal. kun. Baltušis, jo paties prašyman, paliuosuotas nuo vietos; Pandelio kam. kun. Kvetkauskas paskirtas Indrioniškin; Južintų kam. kun. Bielazaravičius — Jurbarkan; Seredžiaus kam. kun. Inčura — Pandėlin; Kaltinėnų kam. kun. Alekna — Seredžiun ir Viduklės kam. kun. Garbliauskas — Vaiguvon.

"Viltis".

..Žemaičių vyskupijos kunigai. "Bažn. Apžv." 1 (13) No. padėjo sąrašą, kiek ir kurie Žemaičių vyskupijos kunigai yra apsigyvenę už vyskupijos ribų. Pasirodė, tokių kunigų esą išviso net 39. Iš jų 18 Amerikoje, 1 Škotijoje, 8 kitose valstybės vyskupijose, 1 Jeruzolimoje, 2 ligoninėse, 7 užsienių universitetuose eina mokslus, 2 paliuosoti užsienin gydyties.

"Viltis".

Naujų vyskupų paskyrimas.

Varšavos laikraštis "Dzien" praneša: kad Žemaičių vyskupu busiąs paskirtas kanauninkas kun. Karevičius iš Peterburgo. Žitomiriaus vyskupu paliksiąs dabartinis Kielcų vyskupas Losinskis. Kielcų vyskupu busiąs paskirtas pavyskupis Ciepliak iš Peterburgo. Žitomieriaus vyskupas sufraganas Žarnovieckis busiąs perkeltas į Peterburgą pavyskupiu prie arcivyskupo Kliučinskio.

"Vienybė".

Našlaujančios vyskupijos. Jei "Viltyj" neseniai paduotoji žinia apie atsistadydinimą metropolitos Kliučinskio pasirodytų esanti tikra, tuomet nūn visoj Rusijoj (atskyrus Lenkiją) būtų belikę tiktai viena Saratovo vyskupija, teturinti savo vyskupą. Visos kitos (Magiliovo, Vilniaus, Žemaičių, Žitomiriaus) būtų našlaujančiomis.

Vyriausybė leido pastatyti laikinąją koplyčią vieton sudegusios balandžio 12 dieną 1913 m. medžio bažnyčios Gardamoje, Rasein. ap.

"Viltis".

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

DRAUGIJOS.

WATERBURY, CONN.

Pas mus vakarų ir vakarėlių tai netrūksta, mat ir draugijų jiems ruošti yra viso net trįs. Iš paskutinių vakarų čia turiu omenyje du pažymėti. Sausio 25 d., vietiniai socijalistai kruvinąjį nedėldienį Petrapilėje paminėti, paruošė prakalbas. Kalbėjo p. Perkūnas iš New York. Po prakalbos buvo silpnas programėlis.

Antras vakaras buvo 27 sausio. Jį paruošė "Aušros" teatralė draugija. Vaidino veikalą "Amerika pirtyje". Veikalas buvo išpildytas pusėtinai; tūli artistai pirmą kartą pasirodė scenoje, vienok davė save pažinti, matyti sulauksim iš kaip-kurių gabių artistų. Pertraukose buvo sakomos deklemacijos, jos ir puošė vakaro programą; ant galo gana gerai pavyko dialogas "Girtuoklio gyvenimas" sulietuvintas iš anglų kalbos. Lieka tik palinkėti "Aušros" draugijai, kad panašius vakarus rengia. Bet vienas dalykas daro nesmagų įspudį; kada pradėjo gyvuoti ši draugija dauguma narių rodė didelį pasišventimą del jos ir kitus prikalbinėdavo, dabar gi matyties koks tai atšalimas nuo jos ir betikslis šalinimasis iš narių eilės.

Kaimo Vaikas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

FITCHBURG, MASS.

Fitchburgo miestelis, randasi apie 30 mylių atstume nuo Worceterio. Iš abiejų pusių juosiamas augštais kalnais, tarpu kurių tęsiasi jisai (miestelis) apie 5 mylias ilgio. Vasaros metu malanus yra jame gyvenimas, nes medžiai visur žaliuojantįs, ir grynas švarus oras padaro jį sveikatos vieta. Gyventojų turi į 40,000, tarp kurių ir mūsų brolių lietuvių randasi apie 400. Apšvietimas, bei tautiškas susipratimas visai silpnai stovi, kadangi juos čia šviečia Bostono šviesuoliai savo prakalbomis ir šlamštais. Ligi 1910 metų ten jokios draugijos nebuvo. Tais metais (1910) pradėjo gyvuoti šv. Kazimiero Karalaičio draugija, bet per katalikų apsileidimą valdybon pakliuvo žmonės, kurie priešingi jo uždavimui, na ir pakrikdė visą draugiją. Paskui čia darbavosi socijalistų draugija, bet turbūt, nekaip sekėsi, kad sumanė pakeisti vardą pavadindami Jaunuomenės Draugija, kad daugiau žuvų pagavus į savo tinklą, bet kaip naują narį sužvejoja, tai pagarsina savo laikraščiuose kaipo prisirašiusi prie socijalistų kuopos. Mat taip žmonės ir žvejojo.

Turėdamas Fitchburge giminių, aš nuvykau juos aplankyti. Sužinojęs, kad čia nėra jokios pašalpinės draugijos, pradėjau žmonės raginti atnaujinti kadais gyvavusią Šv. Kazimiero Karalaičio draugiją. Įvyko katalikų susirinkimas tos draugijos dalykams aptarti ir parinkta valdyba prikėlė numarintą Šv. Kazimiero draugiją. Jau priguli 12 narių. Tad, broliai Fitchburgiečiai, rašykitės prie šv. Kazimiero draugijos, kurioje neišnaudos, bet sušelps ir paduos savo brolišką ranką.

Fitchburgo miestelyje daug visokių dirbtuvių, bet už vis daugiau popierinių. Darbas lengvas, uždarbis žmoniškas, nuo 1.75 dol. ligi 2.10 dol. už 8 valandas darbo ir visuomet darbas, čia nežino kas yra bedarbė.

Jonelis.

WEST LYNN, MASS.

Vasario 8 dieną šių metų, pas lietuvį U. buvo krikštynos. Ten dalyvavo dauguma bedievių ir peštukų. Per visą dieną čiulpė alų ir degtinę; stiprino jėgas ir kraują. Kada gerokai buvo sustiprėję atsiminė išbandyti, kuris visų stipresnis. Čion buvusis vienas lenkas,, pagriebė paties šeimynininko tėvą ir sviedė nuo lubų iš antro gyvenimų žemėn, tas taip smarkiai krito, kad neilgai trukus mirė. Žmogžudį suėmė. Šis liudnas atsitikimas parodo, kaip žmonės nustoję Dievo, pasišalinę iš bažnyčios žemai nupuolę.

Lietuvą Mylintis.

Su šitaja žinia gavome iškarpą iš laikraščio "The Lynn Telegram" kuri patvirtina šį pranešimą.

Red.

IŠ POTTVILĖS KALĖJIMO.

Šitame kalėjime išsisaugojome trįs lietuviai nuo virvukės: Kazys Raulynaitis iš New Philadelphijos, kuris peršovė Šimą Puišį ir nužudė Juozą Zeleniauską, už ką gavo 22 metu kalėjimo; Jonas Sužinskis, kuriam likos dovanota mirties bausmė, gavo viso amžiaus kalėjimą, dabar pasodintas į valstijos didžiosios Philadelphijos kalėjimą; ir Jonas Simanavičius už nužudymą pačios, dabar patalpintas į beprotnamį, vėliau bus teismas.

J. B. Balinis.

BROCKTON, MASS.

Šv. Roko lietuvių parapijoje įvyko svarbi permaina, nes tapo nupirkti penki lotai žemės naujai bažnyčiai statyti. Minėtas žemės plotas randasi pačiam lietuvių apsigyvenimo viduryj, tarpe trijų gatvių, puikioje vietoje. Nauja nuosavybė yra užrašyta Bostono R. Katalikų Arcivyskupui, sulig Bostono diecezijos įstatymų. Žemės yra apie 30,000 ketvirtainių pėdų, kainuoja tik $2250.00. Pinigai užmokėti.

Šv. Roko parapija Brocktone turi savo seną bažnytėlę, pastatytą prieš kokią penkioliką metų, bet toji taip maža, kad sutalpina vos 300 žmonių. Be to, delei supainiotų užrašų ir vaidų kas del bažnyčios valdymo, senoji bažnyčia rudeny 1912 metų tapo uždaryta. Mat, bažnyčios globėjai, senovės komitetas, nieku gyvu nenori pripažinti Kardinolo valdžicą ir visokiais būdais nori patraukti visuomenę prie savęs. Priėjo net prie to, kad p. Vanagaitis, "Birutės" leidėjas tapo pakviestas Brocktonan klebonauti! P-ns Vanagaitis, gardžiai pajuokęs, pasiulymą, žinoma, atmetė.

Juokdariai tie mūsų žmonėliai. Bet vyručiai, juokais darbo nenudirbsime. Ar ne geriau, akis pratrynus ir atsikračius nuo nedorų patarėjų, rimtai pasidarbuoti? Griauti ir ardyti palikime juodašimčiams. Valio, prie naujos bažnyčios!

Meškutis.

YOUNGSTOWN, OHIO.

25 sausio čia atsibuvo parapijos susirinkimas. Turiu paminėti, jog šio miestelio ir aplinkinių miestelių lietuviai turi sudarę parapiją nuo 26 Rugsėjo 1909 m., o 4 balandžio 1910 padarė ekstrą susirinkimą, ant kurio nutarė prašyt vyskupo lietuvio kunigo. Lietuvių prašymas išsipildė. Vyskupas prisiuntė jauną kunigą Vincą Vilkutaitį iš Clevelando. 21 Rugpiučio 1910 m. vėl lietuviai sušaukė susirinkimą kuriame buvo ir virš minėtas kunigas. Po kaikurio pasikalbėjimo kun. Vinc. Vilkutaitis apreiškė lietuviams, jog jis tapo paskirtas į Yougstowną atlikinėti religiškus dalykus ir ištyrti lietuvių katalikų šeimynų skaičių ar bus galima įkorporuot parapiją ir užlaikyt liet. kunigą. Ištyrus, jog lietuvių yra permažas skaičius ir užlaikyti kunigą bus sunku, ant galo pasakė, jog pasiliks Yougstowne, o prie vokiečių katal. šv. Juozapo parap. vikaru. Tokino būdu darbuosis ir lietuvių dvasiškuose dalykuose. Nuo to laiko lietuviai kasmetas išrenka kasierių, kolektorius, ir kasos globėjus, taip-pat parapijos raštininką, kuris veda įeigas ir išeigas, ką surenka kolektoriai per mėnesį kasierius padeda į banką. Taigi ir ant šio susirinkimo be jokiu ginčų ir priešingumu apsvarstyti parapijos reikalai. Kunigas pasakė, jog iš lietuvių ne jokios algos nereikalauja vien tik turi užmokėt vokiečių parapijai už bažnyčią $100.00 taip, kaip ir pereitais 1913 metais. Potam liepė sekretoriui K.Stupnikevičiui perskaityt įeigas ir išeigas: po perskaitymo pasirodė, kad pas kasininką 1914 metams randasi viso $1,376.64. Nutarta įvesti Velykinei išpažinčiai kviteles ir kurie yra užsimokėję po $6.00 už 1913 m. gaus kvitelę. Taip-pat tie, kurie bėdni arba nesenai atkeliavę gaus kviteles nežiurint į pereitų metų užmokesnį.

Komitetan išrinktos šios ypatos:

Prezidentas Kun. Vinc. Vilkutaitis, pagelb. Mart. Keršulis, rašt. Kaz. Stupinkevičia iš Struthers, O., kasier. Mat. Baratinckas. Globėjais: Mart. Subonis ir Jon Rudzinskas. Kolektor: Pr.. Petkunas, Jon. Bukanas, Grikauckas. Kolektoriai: iš Struthers, O. Jonas Albrechtas, iš E. Yougstown, O. Jonas Bereika.

Po išrinkimo naujo komiteto visi su užsiganėdinimu išsiskirstė.

Senas Parapijonas.

TAMAQUA, PA.

Socijalistų prakalbos.

"Darb. Vil." No. 5 Vl. Sejavičia rašo, kad p-as Perkūnas per savo prakalbas apie socijalizmą 22 dienoj sausio vedė diskusijas su kun. Gudaičiu ir nėva p. Perkūnas kunigui ant įvairių jo klausimų gerai atsakęs ir viską išaiškinęs.

Vl. Sejavičia tai pagarsėjęs korespondentas, kuris vis rašo ot taip sau, kad tik parašyti ir niemaž nežiuri, kad būtų teisybė pasakyta. Todėl pranešu skaitančiai visuomenei, kaip tada ištikrųjų būta.

Aš buvau ant tų prakalbų ir gerai pamenu, kad p. Perkūnas visai neišrodė ir neišdėjo, kaip bus sutvarkytas visuomenės gyvenimas, kaip socijalistai panaikins pelno sistemą, kai vienas dirbs del visų, o visi del vieno, kai kiekvienas bus aprūpintas iš visuomenės turto, kiek kuriam reikės pragyvenimui. Iš daugelio ant panašaus pamato sutvrkytų draugysčių kunigas privedė "Skarijos" socijališką draugystę, kuri, kaip ir kiti panašios rųšies susidraugavimai, turėjo pairti del kilusių barnių ir neužganėdinimo kits kitu, bendrai bedirbant ir begyvenant. Ant to p. Perkūnas pasakė kunigui, kad dar nežinia, kaip atrodys visuomenės gyvenimas, įvykus socijalizmui ir pridėjo, kad jeigu kas dabar sakytų, kad taip ir taip bus socijalizmui įvykus, tai spiauk tiesiog tam į akis: nesa nežinia, kokios permainos ir koki tvarka bus. Į tą paaiškinimą kunigas atsako pažimėdamas: "Tokiuo būtu socijalizmas yra aklas vadovas, kurio reikia saugoties, nes sena patarlė sako: jei aklas aklą veda, abu duobėn papuola".

Nuo savęs pridedu, kad socijalizmas ištikrųjų rengia visuomenę į kruviną klesių kovą, vada prie baisaus kraujo pralėjimo. Vadinas tie akli įsisapnavę socijališkieji vadai nuves visuomenę į tokias klampines, kur žus daugel žmonių. Jei dabar sunku susikalbėti su socijalistu, jei dabar vienas socijalistas su kitu nesutinka nuomonėse, tai kas tada bus, kaip visų širdis neapikanta pripildys ir ims viens kitam keršto perkūnus per nugaras piškinti

Iš viso ką gerb. Perkūnas kalbėjo geriausiai publika suprato tą kalbos dalį, kur kalbėtojas išpeikęs ir tulžę ant įvairių biznierių išliejęs neužmiršo ir savo biznio:.... atvažiavimas kaštavo, salė kaštuos — tad gerb darbininkai ir darbininkės įkišket savo rankas kuogiliausiai ir išmeskite sulyg išsitesėjimo. Kas duos centą — ačiū; kas penkis—ačiū; kas kvoterį — ačiū; kas duos 5 dolerius — nebus daug — ačiū!

Šiuo gerb. kalbėtojas pasirodė su savo silpnybė, kad ir jis priklauso prie socijalizmo pasmerktų biznierių, pasirodė, kad ir jis socijališką biznierišką gįslelę turi ir gerai supranta, kad kuo daugiau uždirbs — tuo bus geriau (penkinę priminęs, kuone dvilinkas susilenkė).

Oi, oi, — daug vargo bus kol socijalistai panaikįs pelno sistemą, jei patis socijalizmo pranašai ir skelbėjai, tik didesnio pelno žiūri ir tik svajoja, kad klausytojas kuogiliau savo rankutę kišeniun įkištų ir penkinę gerbiamam kalbėtojui ant jo reikalų išmestų.

Pabrieža.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Šis miestelis (kitaip jį vadina Silver Creek) randas slenyj, tarp kalnų įspriges, beveik lietuviais apgyventas. Miesto valdžia lietuvių rankose. Čia jauties kaip sodžiui kokiam — ir gatvės dar neištaisytos, pimentai neištiesti. Čia rasi nemažai biznierių krautvininkų, o saliūnų priskaitysi į 28, juose nuolat mainieriai plauna pridulkėjusias mainose savo gerkles. Ypatingai New Philės karčiamos traška ir traška šventadieniais prie uždarytų durų, kas labai piktina svetimtaučius; miesto gi tvarkos prižiūrėtojai to it aklai nemato ir it kurčiai negirdi, kaip New Phila, tarytum bičių avilys, nežmoniškais balsais šventadieniais užia.

Lietuvių čia turima bažnyčiutė, kurios beveik vienas bokštas tėra, — liemens kaip ir nesimato; vidus nors ir gražiai išpuoštas, mažai žmonių tetalpina. Delto tai tik gal dešimtoji lietuvių dalis bažnyčion teateina, kiti gi priversti yra karčiamose stiklus tuštinti. Newphilės lietuviai turėjo jau seniai suprasti, kad jiems reikalinga nauja didesnė bažnyčia, o podraug turėtų įsitaisyti parapijinę mokyklą, kur savo vaikučius lietuviškoj dvasioj galėtų išauklėti. Sarmata, didelė sarmata neturėti lietuviams savos mokyklos. Ana — airių parapija, kur kas už lietuvius mažesnė, o ir mokyklą gražią pasistatė ir vaikus dailiai išmokina. Lietuviai nors ir didžiais nešasi, bet gi nejaučia kaip giliai snaudžia ir nemato, kaip jų vaikučiai angliškais auga, savo tarpe angliškai šneka, nei skaityti, nei rašyti lietuviškai nemoka. Nagi Newphiliečiai, pasakykite, ar jus nelendate anglikams stačiai į maišą, kur jumis stipriai ant amžių užriša.

Laikas todėl lietuviams pasirodyti, kad ir jie nepastumdėliais yra, bet vyrais suprantančiais savo reikalus ir užlaikančiais savo tautystę.

K. Snapukas.

PITTSBURGH, PA.

Senai labai teko matyt "Drauge" žinučių iš pietinės dalies Pittsburgho, išrodytų, kad čion lietuvių ne esama ir nieko neveikiama. Priešingai. Čion randasi pusėtinas būris lietuvių. Šeimynų tik vienų yra priskaitoma apie šeši šimtai, pavieniųgi bus apie tris ar keturis syk tiek. Kad taip yra tai parodys skaičius čia esančių lietuviškų draugysčių. Yra čia šv. Kazimiero parapija, turinti savo bažnyčią ant 22-ros ir Sarah gatvių, teiposgi naujai pastatyta trijų lubų mokykla, kurioj randasi dvi svetaini draugysčių susirinkimams ir viena didelė svetainė baliams, vaidinimams ir mokykla, kurią lanko apie trįs šimtai vaikų. Paminėta mokykla lėšuoja apie $30.000. Visas parapijos turtas išneša apie $300,000. Jau iš viršpaminėto matysis, kad lietuviai šioj miesto dalyje yra veiklųs, nes susnudėliai nesubudavotų tokį milžinišką turtą. Tiesa, turima ir skolos kiek, bet tai mažmožis, gerai dalykus tvarkant gerb. klebonui kun. J. J. Sutkaičiui ir pritariant parapijiečiams skolos trumpam laike pranyks. Draugysčių čia randasi gan didelis būris, kaip bažnytinių taip ir ne bažnytinių. Prie bažnyčios priderančių draugysčių yra apie 10, butent: 1 Saldžiausios širdies V. Jėzaus, 2. Šv. Petro ir Povilo dr-stė, 3. Did. L. Kunigaikščio Vytauto — kareivių, kaip man pasakoja, tai ši draugystė ne tarpsta nariais, mat, krikščioniškaj civilizacijai užvaldžius lietuvių kariškąjį būdą, prie to dadėjus įsitaisymą kareiviškų drabužių, kurie pusėtinai kaštuoja, nesiranda daug aplikantų, norinčių draugystėn įstoti; 4. Šv Juozapo draugystė. Užklausus, apie minėtą draugiją, nieko nesužinota. Matyt, kad tai sena draugija, bet mažai kas ja interesuojasi, 5. Draugystė Šv. Andriejaus, 6. Blaivininkų dr-stė, Šv. Kazimiero vardu. Šioj draugystėj priklauso vyrai ir moters. Sąlygų negalėjau sužinot, ar lygiom teisėm vyrai ir moterįs priimama, ar daroma skirtumas. Vieno, man papasakoto apsireiškimo, minėtoj draugijoj, gaila, gaila tas ir blaivininkams ne ant naudos, tai kad minėtoji draugija be mokėjimo mėnesinių duoklių ir išmokėjimo pašalpos ligoje, bei pomirtinės, nieko neveikia. Blaivininkai ir blaivininkės sukruskit, kad kitkart apsilankius jūsų apielinkėj galėčiau geriau ką papasakoti 'Draugo' skaitytojams. Septinta iš eilės tai S. L. R. K. A. 138 kuopa. 8. Švento Jono draugystė, naujai sudaryta praeitais metais, delto apie jos veikimą mažai tesužinojau. 9. Tai naujai sutverta "Lietuvos Vyčių" draugystė. paminėtoji, kad ir jauna draugystė, bet jau savo veiklumu pasirodė. Įnkūrė gimnastikos mokyklą, kurioje mokytojauja Jonas Patekiavičius, — buvęs jureivių gimnastikos mokytojas ant vieno iš Suvienytų Valstijų kariškų laivų. 10. Lietuvių moterų Šv. P. Ražančiaus draugija. 11. Pittsburgho Lietuvių Dramatiška draugija, , kurios tikslas statyt ant scenos lietuviškus dramatiškus veikalus.

Šalip paminėtų draugyščių yra dar daugelis kitų ir taip pietinėj pusėj Monongahela upės yra Teodoro Narbuto kliubas, vadinamas knygynu, Lietuvių Piliečių kliubas, vadinamas Lietuvių Piliečių draugija vakarinėj Pennsylvanijoj. Šiaurinėj — Lietuvių Mokslo kliubas, Lietuvių Mokslo draugyste pavadintas. Gaila, kad apie paminėtas draugijas, vienodai Pittsburghiečiai pasakoja, butent, kad ten platinama tik girtuoklystė ir kortavimas. Tiek to. Šiaurinėj upės Monongahela pusėj randasi dar ir daugiau draugijų, kaip tai: Didžiojo Lietuvos Kunigaiščio Gedimino, 136 kuopa S. L. A., 40 kuopa S. L. A., 9 kuopa Tėvynės Mylėtojų draugystės ir turbūt 6 kuopa L. S. S. A., bet apie pastarąsias išskyrus dr-stę Gedemino pašalpinę, mažai tegirdžiasi.

Politikoj lietuviai šiam kampe-yj labai įvairiai pasidalinę. Daugelio užklausus apie politikos persitikrinimus, atsako: "Balsuoju taip, kaip Juozas arba Jonas sako". Vertelgyčių čion yra lietuvių rankose pusėtinas skaičius. Yra 11 valgomų daiktų krautuvių (tarpe tų dvi sulenkėjusių). Įžymiausios iš valgomų daiktų krautuvių yra tai pietinėj dalyje p. K. Vasiliausko ir Šiaurinėj dalyje p. J. Kazlaucko; 3 drabužių krautuvės p. B. Vaišnoro ir Labanausko pietinėj pusėj ir Masaičio šiaurinėj. 3 Karčemos, 1 optinis skladas likierų (wholesale) 1 valstijinė banka (Polithania State Bank) kurioj visa valdyba lietuviai, 1 Budavojimo ir paskolos bendrovė, gyvuojanti 10 m. Du tulku (Interpreters): J. V. Grajauskas officialinis Alleghony'o pavieto teismo, J. Mickevičius privatinis; 1 spaustuvė.

Pastačius parapijinę mokyklą su ruiminga svetaine, pasidėkojant kun. J. J. Sutkaičio triusui, tapo įvesta rodyt krutamieji paveikslai kiekvieną nedėldienį. Tas prigelbsti parapijai pinigiškai iš vienos pusės iš kitos pusės sulaiko vietinius letuvius nuo girtuokliavimo nedėlios vakarais.

Cornevello Kipšas.

LEDFORD, ILL.

Šių metų pradžioj čia gyveno 72 lietuviškos šeimynos, jeigu pridėsime 6 maišytas, tai bus 78. Civilišku šliubu gyvena 3 šeimynos. Vienas iš jų dažnai maino pačias, kitas Springfielde, Ill. palikęs moterį, su vaikučiais susižiedavo courte su lenke našlė, trečias su slavokė. Visos lietuviškos šeimynos turi apie 180 vaikų, iš jų vos 8 virš 15 metų. Nei vieno nėra kurs būtų pabaigęs "Public School".

Krikštų 1913 metais buvo 22, šliubų 2, mirimų 8 kudikiai ir nei vieno suaugusio.

Gyvanašlių vyrų čia kiek žinau esama 3. Neženotų arba Lietuvoj ženotų apie 75.

Nedaug apsiriksiu parašęs laikraščių prenumeratorių toblitėlę: "Saulė" 11, "Keleivis" 8, "Lietuva" 7, "Draugas" 4, "Katalikas" 4, "Laisvė" 4, "Kova" 1, "Vienybė Lietuvninkų" 1, "Tėvynė" 1, "Rygos Naujienos" 1 ir "Šakė" 1.

Daugiausiai tad skaitoma tamsioji "Saulė" ir dvokiantis "Keleivis". Šiuo laiku mainos dirbs po 4 ir 5 dienas į savaitę. **A.**

Klaidos atitaisymas. "Draugo" 8 num. korespondencijoj iš Girardville, Pa. vietoj "Nesenai įvestos lietuvių kalba pamaldos", turi būti "Nesenai įvesta lietuvių kalbos mokykla."

LIETUVOJE.

DRAUGIJOS.

KAUNAS. Vaikų vakaras. Sausio 12 d. Moterų Draugijos salėje buvo surengtas lietuvių vaikų prieglaudos naudai vakaras. Rodoma buvo antru kart "Betliejaus Stainelė". Roles išpildė patįs vaikai. Nevisai gerai pavykus pirmą kart, matomai dabar pasistengta geriau. Roles buvo išmokę gerai, tik nekuriems truko gyvumo. Senis, piemenų prižiūrėtojas, nei kiek nenudavė senio kalbos. Abelnai pasisekė vidutiniškai. Po lošimui buvo visa eilė deklemacijų ir dainų, kurios publikai geriau patiko. Pirmoms eilėmis maža mergytė, kokių 5—6 metų pasveikino publiką, taipgi dėkuodama jai už atsilankymą, išrodė ko juos mokinama prieglaudoj ir kokia jos svarba. Gryno pelno iš vakaro gauta 33 rub. 49 kap.

Publikos buvo pilna salė, bet tiek reikia pažymėti, kad daugiau moterįs.

"Vienybė".

VILNIUS. Iš Lietuvių Dailės Draugijos. Šiųmetė, VIII iš eilės, lietuvių dailės paroda bus anksčiau už praėjusiųjų metų parodą. Ji atsidarys apie kovo 1 (14) dieną Vilniuje. Dailės darbai šion parodon bus priimami lig 15 (28) vasario. Kaip ir paprastai šioje parodoje bus išstatyti netik profesionalinių dailininkų veikalai, taigi paveikslai, skaptoriški darbai ir kiti, bet lygiu būdu ir dailųs mūsų sodiečių dirbiniai, kaip tai: audimai, rankšluosčiai, juostos, dailinti daiktai iš medžio, geležies, molio ar kitos medegos ir apskritai viskas, kame yra pritaikinta dailė.

Norinčiųjų dailės darbus paduoti meldžiame pažymėti jų kainas.

Valdyba prašo su atsiuntimu veikalų parodon nesivėlinti. Jie turi būti Vilniūje ne vėliau 15 vasario šių metų.

Primename Lietuvių Dailės Draugijos antrašą, kuriuomi reikia siųsti daiktai ir laiškai: Vilnius Zavalna 2—3.

"Vienybė".

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

Linkuva, Kauno gub. Šiemet mūsų valsčiui reikia rinkti naują viršaitį. Tuo tikslu sausio 11 dieną buvo paskelbta valsčiaus rinktinių sueiga. Kadangi žemiečių viršininkai reikalauja išrinkimo mažiausia dviejų kandidatų, kurių vieną, sau patinkamą, paskui užtvirtina viršaičiu, o antrąjį atmeta, tai ir dabar, be jau esančio kandidato ir pildančio viršaičio pareigas pono Dučių Dzerkelio, prisiėjo dar rinkti antrąjį kandidatą. Norinčių likti juo atsirado daugiau, negu reikia. Vienas iš tokių, siūlydamos į kandidatus, nesigėdijo tvirkinti valstiečių, girdydamas juos traktieriuje (kitą sykį paminėsiu jo pavardę). Bet per rinkimus nabagas nieko nepešė. Jo įgėrę talkininkai, nebežinodami kada balsuoti, rėkė už jį nuolat; prieštaraujant gi blaiviesiems, kurių buvo du kartu daugiau; pasidarė toks rėksmas, kad ir susikalbėti buvo negalima.

Žemiečių viršininkas, negalėdamas to klyksmo nutildyti,, uždarė sueigą ir rinkimus kandidatų atidėjo kitam sykiui.

Kad per busiančią antrąją sueigą to kandidato riksniai girtuokliai neišrinktų, reikia pareikalauti, kad rinkimai būtų slapti su kamuoliukų metimų, kaip tai esti per rinkimus Valstybės Dūmon, arba nors per padalijimą rinktinių į dvi pusi: vienoj už kandidatą, a antroj prieš jį.

Mažeikiai. Sausio 15 d. pas degtukų dirbtuvę apsistojo keturi, jau gerai degtinės prisitraukę vyrai ir pradėjo daužyti praeivius: dvejatą labai sukruvino, kitus šiaip apkulė, tarp jų ir kelias moteriškas — išviso dešimtį žmonių. Pradėjus šaukti pagelbon, išbėgo iš dirbtuvės darbininkai, bet ir tiems kliuvo. Tai vis girtuokliavimo vaisiai.

"Viltis".

Mokytojui vieta. Marijampolės vyrų gimnazijoj yra liuosa vieta lotynų kalbos mokytojai. Dabar moko trįs mokytojai "po volnomu naimu" kurie, atsiradus klasikui, užleis jam vietą ir tik laukia, kad greičiau atsirastų toksai pedagogas. Pamokų keliolika po 75 rub. mėnesiui. Kitais metais tasai mokytojas gaus klasės vedybą (klasnyj nastavnik). Būtų, žinoma geistina, kad tą vietą užimtų lietuvis ir kuogreičiausia. Prašymai reikia siųsti į Varšuvos mokslo apygardą.

"Viltis".

Alunta, Ukm. apskr. Aluntoje per 1913 m. degtinės išgerta už 17 tūkstančių rub. su viršum; o kur dar alus ir kiti svaigalai? Tikrai apskaityti sunku. Mat, žydai bugalterijos neveda. Reikia prileis, kad turgaus dienomis ir jie pelno ne mažiau, kaip monopolis. Tuomet reikėtų dar už alų priskaityt į 10 tūkstančių. Taigi girtuoklybė Aluntoj toliau daugiau platinasi. 1911 m. girtuoklybė čia buvo sumažėjusi, del to kad turėjome veiklų "Blaivybės" pirmininką; dabar gi, kaip nėra kas blaivybe rūpintųsi, tai girtuoklybė bujoja. Kada mes, aluntiečiai, vėl sulauksime tokio uolaus darbininko, kaip 1911 m. čia veikęs gerb. kun. T. Nainis, kurio darbus ir lig šiai dienai vis dar užmiršti negalime. Pasirūpinkime patįs savęs pekėlimu, kad neatsiliktume nuo kitų.

"Viltis".

ŠIAULIAI. Vienas ūkininkas iš gretimos parapijos išvažiavo į Šiaulius su pirkiniais, Grįžtant namo užėjo puga. Nors gerai žinojo kelią, bet paklydo. Ilgai beklaidžiodamas po laukus, pamatė dunksnant savo miestelio medžius. Pasuko miestan, norėdamas surasti užvėją. Bet netikėtai užvažiavo ant užnešto sniegu šulinio, rogės parvirto ir įkrito. Ryto metą rasta vargšas sušalęs.

"Vienybė".

CHICAGOJE.

Lietuvių diena džiovos parodoj.

Vasario 19 ir 20 d., Davis Square salėse tuberkulozio instituto pastangomis, buvo parengtos paskaitos apie džiovą. Programas lietuvių kalba buvo įvairus. Dienos programas, kuris buvo taikomas vaikams, neteko aplankyti, girdėjom — pavyko. Kalbėsiu apie vakarų programo vertę ir jų atlikimą.

Žmonių pirmą vakarą aplankė skaitlingai. Antrą vakarą tiek ėjo klausyties, kad iš jų tik mažuma gal pakliuvo salėn. Kaip vieno taip antro vakaro svarbiausiu programos dalyku bene — aiškinimas apie džiovą. Aiškino p. Dr. Graičūnas. Prasta, žmonėms prieinama kalba, papasakojo kaip džiova, tas pavojingiausias žmonijos priešas platinasi, kaip pačių žmonių palaikomas ir kaip su juo kovoti. Ypač tėvus ragino, jeigu jie myli savo kūdikius, rūpinties jųjų likimu.

Nemažesnės vertės buvo paskaitos, taip-pat paveikslais vaizdinamos apie "Dantų Higieną". P. Dr. K. Drangelis, vykusiai papasakojo, kaip apsaugoti dantis nuo gedimo. Tik per tankus vartojimas žmonėms nesuprantamų žodžių, mažino paskaitos vertę, tiek galima pastebėti kalbėtojui. Apie dantis skaitė referatą p. D. A. Zymontas. Bet antrą vakarą tiek daug žmonių prisirinko, kad sunku buvo išgirsti visą referatą ir juo pasinaudoti. . Paskaitos buvo pajvairuotos dainomis, skambini mais pianu ir judomaisiais paveikslais. Toks programos puošimas labai pagirtinas. Paklausę žmonės vienos paskaitos pradeda aptingti, kiti snausti nori, bet dainos ar piano melodijai suskambėjus, vėl atgaivina upą, vėl įveda į tarpą minčių. Pianu mikliai paskambino p-lė T. Maslauskiūtė, piano duetą gerai suskambino p-lės J. Toleikiutė ir Ona Gaižaičiutė. Šiaip dueto ir trio pavyko atsakančiai. Pabaigą padarė "šv. Cecilijos" choras. Kelios, rimtos, gerai sudainotos dainos paliko gerą įspudį — apvainikavo parodą.

Da noriu tarti apie paskaitų svarbumą. Nei kiek neperdėsiu pasakęs, kad vertė iš jų milžiniška. Užtenka aplankyti kelias lietuviškas šeimynas vietinėj Chicagoj, kur rasi skurdo, apsileidimo pėdsaką; tūlų šeimynų stovis tiesiog apverktinas, todėl, kad tėvai anų šeimynų sekioja paskui tamsumo šmėklas, vartoja stiklelį, užtat jų vaikai nuvytę, ir diena po dienos atsiguls ant džiovos aukuro. Jeigu patįs gimdytojai laidoja savo kūdikius, jų tur gailėties filantropai. Už tat rengti tokias parodas ir į jas raginti žmonės, mūsų šviesuoliams turi būti šventa priedermė. Lieka ištarti padėką pasidarbavusiems, kurie šią paroda rėpinosi, ir linkima panašias parodas rengti kuotankiausiai.

Gylė.

Subatoj 21 d. vasario š. m. Liet. Teatrališkas Kliūbas Lietuva, paruošė savo nariams šeimynišką vakarėlį p. A. J. Beržinskio svetainėj. L. T. K. L. nariai turėjo progos pasišokti visokių šokių ir pažaisti visokių žaislų, po vakarienės kliūbo raštininkas J. J. Polekas trumpoj kalboj paaiškino apie kliubo sutvėrimą, apie jo siekius ir ką gero yra nuveikęs nuo savo užgimimo, kliubas savo gyvavimo laike yra atlošęs apie 30 teatrų, penkiems savo nariams vestuvių laike nupirko puikias dovanas. Narių turi su viršum 80. Potam kalbėjo kliubo narys, K. Z. Vezel, Dental College, mokinys. Ant galo pirmsėdis St. Anučiauskis, padėkavojo nariams už gražų užsilaikimą ir visi išsiskirstė. Linkėtina, kad kliubas turėtų kuodaugiausiai narių ir scenos mylėtojų. Nariai mėnesines moka tik po 10c., o nauda aiški. Linkiame kliubui geros kloties.

J. J. Lietuvis.

Praeitame "Draugo" numeryje, Chicagos žiniose patalpinta korespondencija, kurioje sakoma, kad Apveizdos Dievo parapijos išrinktų komitetų vienas buvęs išbrauktas, nes per du metu įmokėjęs tiktai vieną dolerį. Tas pasirodė neteisinga. Minėtas komiteto narys yra pilnai užsimokėjęs. Buvo tik neapsižiurėjimą tai įdėta.

Š-tis.

NAUJIENOS.

Villos sesuo Amerikos mokykloj.

Lebenon, Neb. Jauniausioji gen. Villos sesuo Uršulė, mokinasi vietinėj viešoje mokykloje. Mokinasi anglų kalbos. Ji sakosi, kad namie būti esą pavojinga, tai jos brolis išsiuntęs ją į Ameriką. Ji jau vedusi. Jos vyras žuvo traukinyje, kurį sudauže plėšikas Castillo. Turinti čia amerikonus gimines netoli to miestelio. Esanti šneki, linksma ir laukianti, kada jos brolis užbaigs karę, kad galėtų namo važiuoti.

Viršum 500 naujų narių.

Chicago, Ill. Daugiau kai 500 naujų narių priimti vienu kartu į didelę katalikų Knights of Columbus organizacija. Nauji nariai paeina iš 30 šiaurinių Illinojaus pavietų ir esąs tai didžiausias naujų narių skaičius, kuris pristotų vienu kartu.

Organizacija išsidalinus į šešias apielinkes kurios apima Jungtines Valstijas ir Kanada. Diena kurioje priimami nauji nariai yra švenčiama kaip tautos šventė.

Kada lietuvių didžiosios organizacijos gaus vienu sykiu tiek narių.

Numirė turėdama 106 metus.

Waukegan, Ill. Čia mirė Ellena Jenkinson, seniausia moteris visame paviete, turinti 106 m. Ji mirdama paliko penkis vaikus, 44 vaikų vaikus, 50 vaikų-vaikų vaikus ir 5 tų vaikų vaikus. Ji buvo gimusi Airijoje.

Upė pradeda tvinti.

Evansville, Ind. Ohio upė pradeda kilti. Kitos upės, kurios įplaukia į Ohio pradeda taip-pat kilti, ypatingai tuo atsižymi upė Wabash, kuri pernai pavasari išardė daug tiltų ir daug namų nunešiojo.

Mokyklos susivienija.

Benetto medikalė kolegija, kuri per keturius metus buvo sutartėje su Loyola universitetu, šią savaitę visai susivienijo. Viskas pereina Loyolos universitetui. Tarp ko kito namai apie 125,000 dol. vertės ir 400 studentų.

Benetto medikalė kolegija yra viena iš seniausių medikalių mokyklų Illinojaus valstijoj, įkurta 1868 m. Per paskutinius keturius metus jezuitai skirdavo ten profesorius, darydavo prospektus ir t. t. Loyola universitetas yra vienas iš žymesniųjų jezuitų įstaigų. Jame randasi 1200 studentų tame skaičiuje 400 Benetto medikalėj kolegijoj. Kolegijos vardas bus paliktas tas pats ir toliau.

Persekioja apgavikus.

Washington, D. C. Nesenai girdėjome kaip Chicagos daktarai apgavikai buvo netikėtai sugauti beapgaudinėjant žmonės, šią savaitę vyriausybė užtiko naują apgavikų firmą žinomą kaipo "Okolo akių gydimo įstaigą". Rochester, N. J. Jie plačiai garsinos, nėva pardavinėją vaistus, kurie be akinių pataiso silpnas, mažai regančias akis. Tuo išviliodavo nuo žmonių apie 100,000 dolerių į metus. Kai-kurie daktarai patėmijo, kad jų vaistai netik negali nieko gero akim suteikti, bet dar gerokai kenkia. Apskundė krasos valdybai, kuri ir sustabdė visą jų nelemtą pramonę. Sako esą ir daugiau panašių įstaigų.

Atrasti labai seni inkų miestai.

New York. Čia atvažiavo kap. J. C. Besley, anglas tyrinėtojas. Jis sako atradęs pietų Amerikoj tris labai senus miestus. Miestai tie labai seni ir nevisai maži, — apie 50,000 gyventojų. Jų viduje rasta daug aukso ir sidabro iždirbinių, žemdirbystės palaikų ir daug kitų dalykų, kurie rodo, kad senovės inkai buvę gan augštai pakilę kultūroje.

San Antonio, Texas. Jau kelinti metai žinoma, kad uodai tai vienintėlis kelias pernešti drugio ligą nuo vieno žmogaus ant kito. Kad sumažinti jų įtekmę buvo rodijama keletas kelių. Naujausias iš jų Dr. C. A. R. Cambell būdas. Jis patėmijo, kad šikšnosparniai labai mėgsta uodus. Pristatė šetrelių visose vietose, kur tik randasi vandenų lūgai (mat nebėgančiame vandeny uodai visada veisiasi), tuose šetreliuose gyvena tūkstančiai šikšnosparnių. Tą jis daro jau kelinti metai, San Antonio, Tex. ir sako kad uodai ir drugio liga žymiai sumažėjo.

Nelaimėjė žuvo devyni.

Indianapolis, Ind. Čia keturi žmones užmušti, penki mirtinai sužeisti ir dvidešimtpenki lengviau sužeisti. Tai atsitiko susitrenkus dviem tramvajam iš priežasties apšalusių rėlių. Vienas mažesnis karas sustojo priešakyje didelio priekinio karo, kuris nenulaikomai trenkė į mažesnįjį sutrupindamas jį į šmotus. Išliko tik priešakyje buvusieji.

Sudegė.

Fort William, Ont. Gaisras sunaikino daugiau, kaip tūkstantį tonų minkštųjų anglių, kuriuos prigulėjo Canadian Pacific geležinkelio kompanijai. Gaisras tęsėsi per dvi savaiti. Ugnies gesintojai bandė gesinti, bet pasirodė, kad ne jų pajėgoms sulaikyti įsidegusias anglis. Gaisras prasidėjo pats per save — iš didelio spaudimo vienon kruvon suverstu anglių.

Nauja ministerija.

Stockholm. Dr. Hammarskjoeld, liepiant žuvėdų karaliui Gustavui, sudarė naują ministeriją. Jis pats bus ministerių pirmininkas ir karės ministeris. Karaliaus priešai sutinka, kad visi paskirtieji asmens esą gabus vyrai, bet maža ką galėsią veikti nes augštesneme rūme jie maža turėsią pasekėjų. Taigi manoma, kad ministerija trumpu laiku turėsinti pasitraukti.

Dideli nuostoliai.

Los Angeles, Cal. Keturiuose Kalifornijos pavietose siautusios audros nužudė du žmogu ir pridirbo apie 1,000,000 dolerių įvairių nuostolių. Labiausiai nukentėjo geležinkeliai ir pomerančių auginimo plentacijos. Visur vandens pilna. Geležinkeliai sustojo.

Muzėjus išvogtas.

Londonas. Išvogtas Britanijos muzėjus. Pavogta daug brangių paveikslų. Spėjama, kad vagis buvę iš terptautiškos dailės vagių burio. Visur jų policija dabar ieško, ypatingai dideliuose Europos miestuose.

Britanijos muziejus (British Muzeum) yra skaitomas vienu iš didžiausių ir seniausių visame pasaulyje.

Del meilės nusižudė.

Alexandria, La. Jauna graži mergelė, A. Nugend, ir jos sesers vyras, H. Hector, įsimylėjo į viens kitą. Netikėtai užklupo juos tėvas. Iš sarmatos abudu nusižudė.

Keturiolika nuskendo.

Queenstown, Airija. Keturiolika žmonių, kurie važiavo gelbėti skenstančio laivo, apsivertus laiveliui nuėjo į marių dugną.

Pavojingas ant marių gyvenimas.

Policija neranda sufragistės.

Londonas. Policija pametė pėdas Em. Pankhurst, sufragisčių vadovės. Paskutinį sykį ją matė prieš dešimt dienų, kada ji sakė pro langą prakalbą. Nuo to laiko pražuvo, taip kad negali jos rasti ir suareštuoti. Jos draugės sako, kad ji niekur iš Anglijos neišvažiavus, bet kur yra tai nei jos nežino.

Išbėgo sukilelių vadas.

Cape Haitien, Haiti. Senatorius Devilmar Theodore, sukilėlių vadas išbėgo iš miesto. Neužilgo miestas buvo užimtas federalistų kareiviais. Sukilėlių kareiviai, jei nepasidavė, tai išbėgiojo iš miesto ir išsislapstė.

Mainieriai nori vienokių algų.

Philadelphia, Pa. Čia susirinkę anglių kasėjų atstovai padavė kompanijoms reikalavimą, kad būtų sulygintos algos visuose anglių kasyklose, Pennsylvanijos, Ohio, Illinois ir Indianos valstijose. Kompanijos nenori su tuo sutikti. Jos sako, kad sulyginus mokesnį, kai-kuriose vietose anglių kasimas neišsimokėsiąs.

Reikalas dar neužbaigtas.

Nevaldomi vaikai.

San Jose, Cal. Giesmininkams bėgiedant keletas vaikų susitarusių padėjo keliose vietose sprogstančią ugnį (firecrackers) ir vienu sykiu visi susprogino. Giesmininkai, kurių buvo didelis burys, persigandę pradėjo į visas puses bėgti. Septyni iš jų sužeisti ir viena mergina apdeginta. Vaikai išsislapstė. Tai ką daro vaikų nevaldymas.

Pavydus vyras.

Philadelphia, Pa. C. Kinlock, automobilių pardavėjas, ėjo į valgyklą, kuri buvo prisikimšusi valgančių žmonių, ir priėjęs prie stalo, prie kurio patarnavo Ora Griffin, išsitraukė revolverį ir pradėjo į ją šaudyti. Mergaitė puolė ant žemės negyva. Bešaudidamas pavojingai sužeidė antrąją tarnaitę ir pats save persišovė.

Jis nenorėjęs antrosios šauti, o pirmąją šovęs iš pavydo, nes jis ją matęs ant gatvės su kitu šnekant.

Anglijoj platinasi mormonai.

Liverpool. Anglija pradėjo bijoties mormonų sektos, rengiasi varyti juos į Jungtines Valstijas. Kiek mormonų randasi Anglijoj nėra tikrai žinoma, bet manoma, kad ne mažai. Jie gana turtingi, nes jų sekta sujungta su pramonė. Daugpatystė nepatemijama, gal tik saugojasi kad valdžia nesusektų.

Vaikai puošia miestą.

San Francisco, Cal. Mokyklų vaikai pradėjo čia puošti miestą. Tuštieji lotai apsodinami nasturtomis, jeronimais ir kitokiomis gėlėmis, kurios nereikalauja daug priežiūros ir vandens. Kiekvieną pėtnyčią skiriama visa diena, vietoj mokinties, puošti miestą. Gražus užmanimas, bet turbūt jie ožkų nelaiko?

"Radijo bankos" įsteigtos keliuose Europos miestuose. Tos bankos turi kelius milligramus radijo. Jie skolina tą radijų įvairiems medikaliems reikalams imdami po 200 dolerių už dieną. Radijo druskos gali būt vartojamos nuolatos ir nenusidėvėti. Taigi reiškia, kad gera pramonė. Tik kiek jis lėšuoja įsitaisyti?

New York. Pagal tyčia parengtos apyskaitos, atrasta, kad New Yorke esama 331,650 bedarbių. Daugiausia iš jų tai paprasti darbininkai, kurių vienų esama 140,000. Po jais seka namų statytojai (70,000) ir siuvėjai (18,000).

Neranda priežasties.

Girard, Kas. Inžinieriai negali išaiškinti delko miesto giliuose šuliniuose vanduo buvo įšilęs iki 120 laipsnių F. (apie 40 laip. R.), o buvo tyras, kaip ir visada. Miestas turi du šuliniu po 1200 pėdų gilumo. Vanduo juose pradėjo šilti nuo 80 ir pasiekė net 120 laipsnių. Po kelių dienų vėl pradėjo aušti iki pasiekė paprastąjį šaltumą. Įšilęs vanduo sutirpdino kai kurias rynas, taip kad vanduo negalėjo kaip reikiant tekėti. Dabar jau viskas sutaisyta ir šaltas vanduo gerai teka. Bet niekas nežino, kodel jis buvo taip užkaitęs.

Prieš drūgį ir karštligę.

Washington, D. C. Senatorius Ransdell įnešė bilių, kad būtų paskirta 500,000 dolerių apsaugoti šalį nuo karštinių ir drūgio ligų.

TEATRAS.

"Birutės" vakaras.

Vasario 21 d., Šv. Jurgio svetainėje "Birutės" draugija vaidino L. Giros veikalą "Kerštas", — tragediją iš senovės laikų. Šis veikalas perstato Lietuvos kunigaikščių ir kryžuočių laikus. Čion pamatai Panemunio pilies valdovą, kunigaikštį Monigirdą, lietuvius-kareivius ir kunigaikščio dvariškius. Čion matai kryžiuočių ricierių, pasikėsinusį del meilės prie lietuvaičių mesti ricierio garbę ir palikti lietuviu. Jis gudrus kaip lapė. Pirmiausia įgija meilę prie Mongirdo sužiedotinės, toliau prie Lėlos, kuri stengesi įgyti kunigaikščio meilę, bet likus atstumta ji bando savo meilę pavesti vienam iš dvariškių, kurs del tos nelemtos meilės padaro daug pikto del viso dvaro. Ant galo Lėla kerštuodama Mongirdai apreiškia meilę Kunui, kryžiuočių ricieriui, išduodama jam raktus nuo pilies. Nors Kunui ir Lėlai nepasiseka, vienok jų žygis padaro didžiausią suirutę pilij, kas užduoda Mongirdui didelį smugį, ir jis sužinojęs visas savo dvariškių šunybes miršta niekingai — (kas karžygiui netinka) nusinuodija.

Rimtas veikalas buvo gerai vaidintas. Tūli artistai parodė daug artizmo. Asmuo Mongirdo rolėje buvo tinkamas: jo figura, judėjimai, balsas, plati krutinė dengiama senovės kunigaikščių rūbais vaideno senovės lietuvių vadovą. Gana puiki buvo Lėla. Ten, kur reikėjo parodyti drąsą pasiryžimą ji visa parodė. Jos juokas toks buvo naturališkas, kad nenoroms turi pritarti jos juokui. Gera Rusna ir Gailiutė. Rutelė Mongirdo sužiedotinė, gal kiek per tyliai kalbėjo. Kuno buvo tikras. Jis smarkus, nuožmus — jam tas tiko. Raila tik vietomis gerai. Bet jis visur stengėsi gerai atlikti, tik kuomet reikėjo nuduoti susikrimtimą jis išrodė juokęsis; jam grimas ar lupos kenkė. Gelbuta juokdario rolėje, bet juokų nedarė — atliko gerai. Visi kiti nežymes roles turėjo, apie juos nėr ką tarti. Žodžiu, vaidinimas pavyko. Labai norėjosi "Birutės" dainų, bet jų nebuvo del neatvykimo choro vėdėjo.

Toliau sekė šokiai. Šoko tautiškų, o daugiausiai amerikoniškų valsų. Žaislių nebuvo. O jų dauguma nori. Kodel nežaidžiama sunku žinoti.

Dar viena kas daro nemalonų įspudį, tai mūsų šviesesnių, daugiau prasilavinusių taktika. Rodos lietuvių vakaras, lai ir kalba skamba lietuviška, tas malonesnį įspudį padarytų; ar tūli jos nemoka ar perprasta? Šiaip vakaras pavyko. Žmonių buvo daug, bet tvarka pavyzdinga, matyt "Birutės" draugija panašus vakarus rengdama įgijo žmonių simpatiją.

Gylė.

Gavome pora kitų pranešimų, kuriuose tvirtinama, kad ne visi kas buvę geriausiai ant scenos. Matesi tvarkos stoka ir netikėtai ištikęs bengales ugnies sprogimas daug ką pagadinęs.

Red.

NEW PHILADELPHIA, PA.

15 ir 16 vasario lietuvių bažnyčios salėj buvo surengtas teatras: vaidinta dvi komediji: "Į mokslą" ir "Linksmos dienos". Jei kritikuoti lošėjus, reikia pažymėti, kad jiems truko veikime gyvumo, — matyt dar neįpratę — kitu sykiu be abejo jie pasirodys savo rolių išpildyme daug gyvesni. Bažnytinis choras įspudingai sudainavo kaikurias lietuviškas dainas: "Jau slavai sukilo", "Siuntė manę motinėlė" ir k. Buvo deklemacijos: "Praščiokėlis nemokąs rašyti" ir "Jis iš mainų". Ypatingos domos vertas "Girtuoklio monologas", ką V. Černius (regis pats autorius) labai gražiai nudavė ir gardžiai publiką prijuokino.

Šis dailus vakaras surengtas vietinio vargonininko A. Gudaičio, kuris be abejo ir toliau sudarys nevieną dailų teatrėlį, kad įnešus daugiau daugiau gyvumo į pilką mainierių gyvenimą.

K. Snapukas.

PITTSBURGH, PA.

15 vasario š. m. teko apsilankyti lietuviškoj sostainėj ir laimė kad nuvykau, mat tą vakarą Pittsburgho Lietuvių Dramatiška draugija vaidino "Dėdė atvažiavo" ir "Žydas statinėje". Būdamas pertikrintu iš pirmesnių "Drauge" pranešimų, kad šios Pittsburgho dalies lietuviai nerangus dailėj, tikėjausi pamatysiu tik fiasko, apsirikau šį kartą. Dramatistai vaidino labai gerai, teip, kad mano pirmesni persitikrinimai visai išgaravo. Ir dabar galiu drąsiai "Draugo" skaitytojams pranešt, kad ir šiam kampelyje yra gabių žmonių, kaip, kad ir kitur. Dabar apie vaidinimą. Kaip šale sėdintis mano draugas nupasakojo, tai vaidino "Dėdė atvažiavo" sekančios ypatos: Dėdės — Vingiro rolę vaidino J. G. Miliauskas. Vingiro Adomo rolę vaidino Antanas Marčiukonis, Vežėjo — Vl. Petrauskas, Spurgio — J. Paškevičius, Garmienės — p-lė A. M. Sutkaičiutė, Tarnaitės — Jieva Marcinkoniutė, visos rolės atliktos gana gerai už tat garbė artistams mėgėjams, ypač p-lėms Sutkaičiutei ir Marciukoniutei. Komedija "Žydas statinėje" išėjo kiek silpniau, bet kaip nuo artistų mėgėjų ir negalima geriaus reikalauti. Ypatos vaidinusios "Žydas statinėje" buvo sekančios: Martynas — Vl. Stacinskas, jo pagelbininkas V. Simonavičius, Martino pati — Jieva Marciukoniutė, žydas Šliomkė — J. Janulis, Jekus — J. Savukinas. Daugiaus tokių perstatymų. Valio Pittsburgho Dramatiška draugija.

Cornevello Kipšas.

LEWISTON, ME.

14 vasario vietinis "Lietuvos Vyčių" 2-ras skyrius, turėjo parengęs vakarą. Buvo vaidinta 5-kių permainų drama "Ponas ir Mužikai". Pertraukose buvo deklemacijos; teip-pat Juozas Meškaitis du sykiu pagriežė ant smuiko solo. Nors jis dar neseniai mokinasi muzikos bet galima tikėties, kad tolimesnėj ateityje bus iš jo muzikantas, nes neblogai pirmą sykį pasirodė. Linkima jam pasisekimo toje dirvoje.

Vaidinimas taip-pat neblogai nusisekė; visi aktoriai roles mokėjo gerai, išskyrus tik [illegible] "Kunigą", kuris [illegible] mokėjo — todėl klydo. Geriausiai šiame veikale vaidino rolę p-lė V. Vaičiulytė, Onytės rolėje, kuri pirmiau tarnavus nepadoriai pono Magerskio meilei, paskui paniekinta nuo jo ir pavaryta, apimta desperacijos , bėgo prie ežero atimti sau gyvastį, bet čia jai už akių užbėga senas Jonas, Magerskio tarnas, sulaiko ją nuo pasiskandinimo, o paskui priveda prie koplyčios, kur jinai išreiškia širdingą gailesį už savo blogai praleistą gyvenimą ir prašo

(Seka ant 6-to puslapio).

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖ ĮSTAIGA.

"VILIJOS" Bendrovė

Turi Vilniūje ūkio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius I aukso ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, kviečia Amerikos lietuvius prisidėti šeriais (pajais).

Kreipties: VILNIUS, Poltavos g-vė 55,

"VILIJOS" Bendrovei.

TIKRIAUSIA VIETA PINIGAMS LIETUVOJE

Kas kelina grįžti į Lietuvą arba nori atliekamus pinigus gerai pasidėti, rašykite ir siųskite pinigus šiuo adresu:

"Broliai Vailokaičiai ir Co."

Kaune, Rusija-Lietuva

Draugija priima pinigus, kaipo paskolą, išduoda tam tikras kvitas-vekselius su knygutėmis ir atsako už pinigus visu savo turtu.

Reikia gerai įsitėmyti sis švarbus dalykas, kad

Visi pinigai užtikrinami nekilnojamu turtu-žeme, namais ir t. t.

Be to bar Draugijos yra sudėta Šimtas Penkiolika Tūkstančių Rublių Garantijos Perviršijimo, tokiuo būdu pinigai niekad negali pražūti.

MOKAMA PROCENTŲ METAMS 5 rub. PUSEI METŲ 2 r. 50 k.

KIEKVIENAM PAREIKALAVIMUI 4 rub. nuo kiekvieno šimto rub.

Broli Lietuvi, atsimink kad dėdamas pinigus Brolių Vailokaičių ir K. Draugijoje: 1), turėsi gerą procentą; 2), nebus baimės kad pinigai gali prapulti, nes atsako už juos Draugija visu savo turtu ir perviršijimu; 3). prisidėsi savo pinigais prie Lietuvos pakėlimo.

Draugija perka ir parduoda dvarus, miestuose namus, sutiekio norintiems pirkti žemės; užtatai, jeigu manai grįšti į Lietuvą ir pirkti sau vietą, tai būtinai susižinok su Draugija Brolių Vailokaičių ir Ko. Kaunas Viešasis Plecius, Lietuva-Rusija.

PASTABOS.

"Vienybė Lietuvninkų" No. 7 ragina lietuvius paminėti dešimt metų Lietuvoj spaudos atgavimo sukaktuves. Svarbios mums tur būti tos sukaktuvės, nes nors toji duotoji dar ir nėra visai laisva spauda, bet mes ją turime ir aiškiai matomos jos pasekmės, padarytos dešimt metų bėgyje..

Tik reikia prisiminti, kiek laikraščių jau neša tenai kultūros žodį; kiek naujų knygų ir tenai kas metas tampa liuosai spausdinamų ir iš kitur įvežamų. Jau didelis skirtumas nuo tų laikų, kuriuose spaudintas žodis gabenamas baisiu kontrabandos keliu, kada kas metas kareivio durtuvas suvarstė nevieną lietuvį už nešimą lietuviškos knygutės.

Neseni dar tie laikai, didelė dalis ir mūsų Amerikos lietuvių, naudojosi užginta dvasios duona. Nevienam dar prisimena koki brangi buvo dovana iš Tilžės parnešta. O kiek linksmumo, kiek sielos pakilimo, kada išgirdome, kad tas viskas jau dingo, spauda leista. Su kokiuo ilgėjimos laukėme pirmųjų spaudos atbalsių, tik tie tegali pasakyti, kurie tą visą pergyveno. Taigi teisingai "Vien. Liet." ir pataria kad

Šiemet reikia mums per ištisus metus pašvęsti mūsų pagrindis (? Dr. Red.) peržvelgimui to anų metų vargingo gyvenimo Lietuvoje ir palyginti dabartinį jos gyvenimą po spaudos atgavimo.

Puikus užmanymas ir nesunkus įvykdinti. Tegu kiekvienas inteligentas aprašo savo pergyventus laikus anoje tamsos gadynėje, o kiek dalykų būtų apšviesta. Daug prie to mums padėtų jau atspaudinti mūsų vargai anų laikų spaudoje — 'Tėvynės Sarge', "Apžvalgoje" "Varpe" "Ukininke" ir k. tik reikia juos surinkus, sistematiškai sugrūpavus perspaudinti, o jie parodytų jaunajai kartai mūsų troškimus, idealus ir ką už tai reikėjo nukentėti!

* * *

Pinigus taupyti nors ir labai reikalingas daiktas, bet tai nėra lengvas. Ypatingai mums ateiviams. Jau keletą kartų girdėjome apie įvairius bankų su[illegible] "Vien. Liet." [illegible]eša dar vieną tokią nelemtą žinią. Tai subankrutijimas lietuviškos bankos Henry Bischoffs, New Yorke. Žingeidu būtų žinoti kame buvo jos lietuviškumas, kuriais ji taip girdavosi, ar tik ne skelbimuose? Toji banka buvusi įsteigta net 1848 m. ir lietuvių tarpe buvo laikoma už saugią pinigams vietą. Nes, pasak to paties laikraščio,

Vien iš Central Brooklyno lietuvių sudėtų pinigų minėtoje Bischoff'o Banking House bankoje buvo virš 50,000 dolerių. Sužinojus kiek lietuvių iš kitų kraštų buvo sudėję savo suspolėtus pinigus minėtoje krikščioniškoje bankoje, pasirodys šauni suma. Šitoje bankoje apie 1000 žmonių buvo sudėję savo suspolėtus pimoje 371,716 dolerių, už kuriuos American Security Company yra davusi 100,000 dolerių kaucijos. Bankas skolos išneša apie 503,744 dolerių.

Prie to viso kas mums belieka sakyti. Tik jei ne tą, kad mes turime būti atsargus su savo pinigais. Nedėti jų į perdaug skelbiamas vietas, bet tik į gerai žinomą banką arba dar geriau sutaupius kiek leisti juos į apyvartą. Pirkti namus, ūkę, ar užsiimti prekyba. Tada turėsime didesnį užtikrintą nuošimtį, žinosime, kad patįs esame sau "bosais" ir nereikės bijoties bankos subankrutijimo.

* * *

Augščiau minėtą nuomonę randame ir "Ateityje" No. 6. Čia p. A. Dembinskas nors gal perdrąsiai, gana aiškiai išdėsto naudą iš namų statymo. Jo nuomone,

mes lietuviai mokame taupyti pinigus ir šiek tiek susitaupome, apie tai nėra reikalo plačiau kalbėti. Bet to nepakanka. Susitaupius keletą šimtų dolerių, laikant juos pas save arba padedant bankon maža bus nauda. Pinigai ne tam yra taupomi, kad sudėti juos į puodą ir antvožu užvožti arba padėti juos į banką, kad jie ten gulėtų ir mums jokios (?) naudos neneštų,

Bet, anot autoriaus,

jeigu mes įstengiame pinigus sutaupyti, tai mes taipgi turime pasistengti, kad jie be naudos kur negulėtų, kad jie duotų mums didžiausios naudos, kokią tik galima gauti.

Sutaupytų pinigų sunaudojimui jis paduoda lietuviams kaipo geriausią kelią tai pirkti žemę ir statyti namus. Kurių statymui nereikia tiek daug pinigų, kaip daugumas mano, nes turint pradžiai, bankas paskolina kokį 60% arba 70%, t. y. apie du trečdaliu. Nauda gi aiški. Pasak autoriaus apskaitimo tai įdėdant apie porą trejatą tūkstančių dolerių galima pasistatyti geri namai už kuriuos gautume 16 ir du tešdaliu nuošimčių naudos. Tokiems, kurie tiek pinigų pradžiai neturėtų patariama statyti mažesnius arba susidėti keliems.

Keletas kruvon susidėjusių gali pasistatyti namus ne tik už 8000 dol. bet ir už 80,000 dol.

Visas patarimas praktikoje gana gerai pritaikomas ir nors autorius gal kiek ir peraukštai ima, bet reikalinga mums tą paimti omenen, kad tol kol tik negriebsimės į nejudomąjį turtą, pramonę mes busime tik kitų išnaudojami. Neužtenka pinigus uždirbti sunkiai dirbtuvėj bedirbant, bet reikia juos mokėti ir taupyti. Negana juos krauti bankon, ar dar pavojingiau laikyti kur paslėptus, bet reikia leisti į apyvartą, reikia naudoties savo protu ir nelaukti kol kepti karveliai pradės patįs į rankas skrįsti.

* * *

"Vilties" num. 16., p. Vytautas ragina lietuvius nevien leidinėti dailiosios raštijos veikalus, bet atkreipti domą ir į leidimą kitokios rųšies veikalų. P-ns. Vytautas sako:

Ar tik nelaikas pamąstyti ir apie literatūrą svarbesnę, paliečiančią tikybos, mokslo, filozofijos klausimus, aplamai, pasaulėžvalgos klausimus? Juk be kelių apologetikos turinio knygučių Būčio, Geručio) ir kelių menkų išverstų, be kelių gamtos mokslo ir sociologijos (Šerno, Garmaus, kun. Šaulio) — nieko neturime.

P-ns Vytautas nors ir pripažįsta, kad tokių ką galėtų originaliai rašyti esame nedaug vienok nenusimena, nes, girdi, galima ir vertimais pasitenkinti. Jis remiasi Rusijos apšviestūnais, bet girdi

gal galima būtų įtraukti į tą darbą ir kitus tautiečius, gyvenančius svetimose šalyse ir mokančius svetimų kalbų (Prūsų Lietuvoj — vokiškai, Amerikoj — angliškai).

Mūsų nuomone, netik "gal", bet ir reikėtų, nes svetimose šalyse gyvenantieji galėtų gerai atlikti tą darbą mokėdami vietinės kalbas, kitas net geriau neg lietuviškai. Tik čia vargas mums, ypatingai amerikiečiams, kad daugelis iš mūsų nepažįsta gerai savosios kalbos ir beto .....esame neranguș. Toliau jis aiškina, kokios knygos neturėtų būti lietuvinamos. Anot jo

Verčiamos knygos neturėtų būti: 1) labai specijalios, 2) didelės, 3) brangios.

Čia garbus rašėjas bene apsirinka, mums rodos, kad mes brošurėlių jau turime pakaktinai. Rimtesnių dalykų juk pigia knygelia neišaiškinsi. Pats gyvenimas jau reikalauja, kad mes pradėtume išeiti iš "ditkinės literatūros". Ir tą mes turėsime vėliau ar ankščiau atlikti jei norėsime, kaipo tauta gyvuoti. P-no Vytauto sumanymas geras. Būtų gerai kad lietuviai apie tai pagalvotų. Ypatingai tie, kurie gali tai atlikti. Verstimų dailiosios literatūros mes jau šiek tiek turime, nors ir jų reikia, ypatingai geresnių veikalų, bet reikia ir rimtų, įvairias mokslo šakas gvildenančių veikalą. P-ns Vytautas pataria štai ką:

Neprošalį būtų išvertus Cathrein'o "Socialismus", kai ką iš "Biblische Zeitfragen", lengvesnes Wasmann'o knygas, Keplerio "Mehr Freude!", kaikuriuos Mercierio veikalus etc.... neminint grynojo mokslo veikalų.

* * *

Priekyba ir pramonė Lietuvoje kaskartą vis kįla augštyn. Tikrai reikia džiaugties ir mums amerikiečiams, nes tie, kurie žadame važiuoti tėvynėn rasime jau išplėštus dirvonus. Ypatingai svarbu kad ūkininkai telkiasi kruvon, tai reiškia, kad ir jie suprato vienybės naudą. Nors valdžia kaikur ir kliudo tą jų darbą, bet kaip matyties iš Lietuvos laikraščių tai darbo nesustabdo. Štai No. 2 "Vairas" praneša, kad Suvalkų gub. susidarė nauja pieninininkavimo draugija vardu "Nauda". Draugija įsteigta pačių valstiečių. Amerikoj tokių draugijų sutiksi ant kiekvieno žingsnio, nes čia ūkininkai valdžios prigelbiami, visomis pajėgomis stengiasi organizuoties. Lietuvoj tai dar vis naujiena, bet yra vilties, kad ir kitų vietų ūkininkai pamatę Paršaliečius ("Naudos" valdyba Paršeliuose) ir jie seks jų pėdomis.

* * *

Taip-pat "Vairas" tame pačiame num. praneša, kad Kaune lietuviai ketiną steigti didelę bendrovę, į kurią prisidėsią ir Amerikos lobininkai. Draugija versiantis miškais. Taigi ar patektų ta taip puiki pramonės šaka lietuviams į rankas? Tuo dalyku užsiimdavo vien tik žydai. Linkiame pasisekimo saviesiems.

* * *

Beje, ten pat "Vaire" randame ir pranešimus, kad pasakojama, jog Kauno lietuviai tariasi su Paryžiaus pirkliais del daržovių pirklybos. Endrijave lietuviai Puleikis su Užgaliu pastatė garo malūną už 10 tūkstančių rublių. Žarėnuose įtaisyta siūlų verpiamoji fabrika. Valkininko (Vilniaus gub., Trakų pav.) ūkės draugija rengiasi steigti savo krautuvę.

Vis tai geros naujienos, nes kįlant šalies pramonei kįla ir kultūra. Tos šalįs tik ir gali žiūrėti drąsiai į ateitį, kurių pramonė ir pirklyba augščiau stovi. Tuo mes buvome gerokai nuo kitų pasilikę, taigi nėra ko stebėties, kad ir bėgiojame į visas šalis svieto. Bet pradeda atsirasti žmonių, kurie sako ar Lietuvoj Amerika arba jos nėra visai.

* * *

Praėjusią savaitę, Davis Square salėse, kaip pirmesniuose "Draugo" numeriuose jau buvo pranešta, atsibuvo džiovos paroda. Jos paruošimu rūpinosi Chicagos tuberkulozio institutas, kuriame priguli keletas ir lietuvių. Parodoje be anglų kalbą kalbantiems dienų buvo kelios dienos skiriamos ateiviams: lenkams, rusinams, na ir lietuviams. Lietuviams teko dvi dieni (Veiz. iš Chicagos). Beveik visi Chicagos lietuviai daktarai pasirodė, kad jiems žmonių gerovė nesvetima. Prie jų prisidėjo keli muzikos mylėtojai, kurių vardai buvo praėjusiame "Dr." numeryje. Paroda išėjo kuogeriausiai. Klausimas kokią tas visas pasišventimas galėjo atnešti naudą. Mums rodos, kad iš tokių parodų nauda žmonėms labai didelė. Žmonės patįs tą supranta, nes pirmąją dieną, kuri jiems buvo dar naujiena, susirinko vidutiniai, bet gi antrąją dieną, tai jau tiek, kad į salę sutilpti negalėjo ir rengėjai turėjo atgal grąžinti. O gaila, jiems taip-pat buvo reikalinga išgirsti pamokinimų apie tą baisią džiovos ligą. Lietuvių dienos parodė kad tokias parodas rengiant būtinai turi būti paskaitos lietuviais apgyventose vietose lietuviškai. Tik dėja, ne visur galima gauti daktarų lietuviškai mokančių, ir ne kiekvienas nori gaišinti laiko, kurio iš tikro jie juk maža turi.

Sako panaši paroda, su lietuvių daktarų pamokomis, busianti ir kitoje miesto dalyje, Roselande. Būtų labai gerai. Kaip mums reikalingos paskaitos iš igijienos ir sveikatos srities!

Parodos popiečiai buvo skiriami vaikams. Pirmąją dieną Chicagos Daktarų draugija užkvietė vaikus parašyti ką nors apie džiovą ir antroje dienoje atnešti raštelius į salę. 50 vaikučių parašė lietuvių kalboje, o du anglų. Už parašymą jie gavo dovanas nuo tuberkulozio instituto ir nuo daktarų draugijos. Geras būdas vaikus pratinti mąstyti apie džiovą. Gal ne vieną tas apsaugos nuo tos baisios ligos.

— Ko tu Jonuti verki?

— Mama visus kačiukus prigirdė.

— Tai kam tau, Jonuti, kačiukai, tu turi senę katę.

— Ee, Mama man buvo pavedus juos prigirdyti.

KRĄTINIAI.

"Kova" minint Dievą rašo mažaja raide. Pastaruoju laiku sau nepatinkamų ypatų vardus pradėjo rašyti taip-pat. Toje pačioje "Kovoje" tankiai tenka pastebėti piešynėlius apie dvikojį sutvėrimą su ragais ir uodega arba kitaip sakant velnią. Kas stebėtina, kad ten pat neretai jis rašomas didžiaja raide. Matomai "Kova" velniui atiduoda didesnę pagarbą, negu žmogui ir net pačiam Dievui. Lai nepyksta, jei kas primeta jai tarnavimą velniui.

* * *

Nelaiminga mūsų visuomenė! Kas jos tik nemokina ir ja nesirūpina! Neprigulintieji prie parapijos ir neinantieji bažnyčion daugiausia šneka apie parapijų reikalus ir kalba apie jų sutvarkymą. Bedieviai, visokie laisvamaniai mokina ir aiškina tikėjimą, dagi nepašykštauja duoti lekcijų ir patarimų, kaip tikėjimas turi būti suprastas. Doriškai nusmukę ir ištvirkę "'socijalistų" kalbėtojai skambina apie dorą ir mokina padoraus gyvenimo. Na, ant galo ir "Keleivis" turi pretenziją pamokinti kitus liogikos.

* * *

Beje. Kalbant apie "Keleivio" liogiką, galima jam ve kas pasakyti: skaitydamas "Keleivį" turi pamąstyti apie liogiką — Ne delto, kad jis apie ją rašo, bet delto, kad jos tenai nerandi.

Pužas.

CICILIKAVIMAS PELNINGAS BIZNIS.

"Cicilikų "Laisvė" praneša (žiūr. N12), kad ji su savo "nusistovėjusiu bizniu" (taip ji pati apie save rašo) kraustosi į Brooklyną. Tokiu būdu į Brooklyną ateina visas burys žmonių, kurie save vadina veikėjais, o iš tiesų, kaip pasirodo, yra vien labai gudriais biznieriais. Laisvininkai savo turtą apkainoją į 20 tūkst. dol. Už tiek bent jie norėjo parduoti savo biznį chicagiečiams, kaip tai liūdija "Keleivis" (N7). Iš ko išvedimas yra toks, kad pelningiausias Amerikoje biznis tai cicilikavimo biznis. Tik žiūrėkte! Toki dar nesenai vargšai-keleivininkai ūmu laiku taip pralobo, kad jiems pradėjo pavydėti net tikri "draugai". Nors būdami pliki kaip tilvikai įkurė savo laikraštį ir štai į porą metų, begindami darbininkų reikalus, tiek prakiuto, kad jiems nebuvo sarmata prašyti už savo biznį nuo "draugų" chicagiečių net 20 tūkst. dol. Tečiaus pirkimas neįvyko chicagiečiai nenorėjo mokėti tokių didelių pinigų už "Laisvę". Jie velijo įsteigti savo "Naujienas". Padarė žinoma biznieriškai ir labai išmintingai. Juk "Naujienų" biznis gali taip-pat labai greitai nusistovėti ir už poros metų būti vertas bent 20 tūkst. dol. Gi "Laisvė" tegu pati rūpinasi savo bizniu. Ir štai ji keliasi į Brooklyną. Kodel? Juk Bostone "socijalistų spėkos kas dieną auga"! Kam keltis iš to cicilikų Eldorado? Paklausykime ką sako pati "Laisvė" apie priežastį savo persikėlimo. Nugi, girdi, Bostone pasirodė "perdidelis intelektualių spėkų susispietimas" (žiūr. "Laisvė" N12). Tai žinoma daugiau nieko tik skįstimavimas. Tikroji priežastis guli kitur. "Draugo" skaitytojams aš pasakysiu į ausį "Laisvės" persikėlimo priežastį. Mat Bostone cicilikai paliovė gerą biznį darę, nes jį pagadino ateitininkai (kad jie prasmegtų!). Dargi, čia ir žmonės pamatė cicilikų darbelius. Brooklyne, yra vilties, biznis eis geriau. Bostone visos draugijos pritarė protestui priešai nežmonišką cicilikų paselgimą su Mokslo dr. delegatais, Brooklyne gi atsirado nemaža ir tokių ką pritarė cicilikų šmeižimams.

Tad džiaugkitės brooklyniečiai. Reikia jums žinoti, sako laisviečiai, kad mes nebėgame iš kovos lauko, bet einame ten, kur laukia didesnis pelnas. Raudonoji Evangelija, t. y. padarymas pinigo iš kruvino darbininkų prakaito visuomet priduoda energijos — žengti pirmyn ir pinigą pelnyti. Nors persikėlimas atsieis tūkstantį dolerių, bet tikimės, kad jie sugrįž mums šimteriopai. Delto girdi, negaila vargo, kurio jau męs matėme nemaža. Juk be darbo ir vargo milijonierium netapsi. Štai ir toks didis socialistas Bebelis, darbininkams bevadovaudamas, milijonierium mirė. Kodelgi tokį Bebelį nepasekti Pruseikoms....

Todel brooklyniečiai neapsiriksite. Gal jum kas pasakys, kad pas jus ateina koki futuristai arba chamistai (sulig Druskio Chamidiet). Gali but, bet žinokite. visų pirmu, kad pas jus ateina gudrus cicilikai — biznio daryti.

Omega.

AR DAUG MŪSŲ LAIKRAŠČIŲ PILDANČIŲ SAVO PRIEDERMES.

Visi mūsų laikraščiai šaukte šaukia: "Apšvieskim tamsius žmonės, platinkime mokslą ir šviesybę žmonių tarpe!" Bet, ar daug mes randame straipsnių mūsų laikraščiuose, kurie tikrai platintų apšvietimą? Paimk šiandien mūsų laikraščius į rankas, ir pažiūrėk į jų antgalvius, nesinori nė skaityti, visos skiltįs pilnos pripildytos vien skaildymais žmonių į partijų partijas, vien šmeižimais viena kitos tų pačių partijų, ir šiaip jau laikraštis laikraščio! Ar šitokį pasielgimą gali užvardyti apšvietimo platinimu? Kitų tautų laikraštininkai teip gi pasidalina į šakas, bet ne prieš vienas kitą kovoti, arba vienas kitą niekinti, šmeižti, bet vieno laikraščio tikslas yra tūlą mokslo šaką lavinti, o kitas kitą. Nesakyk, nėra polemikos ir ginčai arba disputos išaiškina dalykus. Parodyk man, kokius dalykus išaiškino mūsų laikraštija per tiek metų, nes nuo pat pradžioc, kaip tik prasidėjo lietuviški laikraščiai gyvuoti, ūmai ir pradėjo su vienas kitu polemikuoti? Rimtai disputuoti ir polemikuoti tikrai yra geras darbas, bet ne laikraščių, tiktai mokinių mokykloje arba mokslo įrėdnėje. Ir tai polemikos tinka vien mokiniams vienodos mokslo šakos. Dabargi, kas tokie daugiausi pakelia polemikos klausimus apie religiją, ar ne žmonės, kurie visai yra nesimokinę tos mokslo šakos? Kaip gali polemikuoti mėsininkas su audėju apie piovimą arba skerdimą kiaulės? Kadangi audėjas nėra mokinęsis nei auginti nei skersti kiaulės. Kas dar geriausia, kad stengiasi sukelti polemikas apie religiją tokie, kurie laiko religiją didžiausioje neapykantoje, kurie nevien niekad nėra tyrinėję religijos pagrindų, bet priešingai iš tos pačios neapykantos įgytos kitų prietarais, jie stengiasi kuodaugiaus surasti argumentų priešingų religijai. Kaikurie net drįsta girties kitiems, nėva jie skaitą vieną ir kitą pusią, kad tokiuo būdu įgyjus nėva įsitikrinimą. Bet tas yra tikras melas. Kad kas gyventų tiek metų kiek Matuzelis gyveno, ir tyrinėtų per visą gyvenimą tiktai religijos pusią iš moksliško atžvilgio, ir tai nepabaigtų. Tai kaip gali sakyti, abi pusi skaitydamas įsitikrinsiąs? Mūsų polemikai paprastai del vieno partijos nario papiktinimo, visą partiją niekina ir šmeižia.

Bernas.

ATSIŠAUKIMAS Į BROLIUS AMERIKIEČIUS.

Pernai "Viltis" No. 48 ir "Šaltinis" No. 21 paskelbė nepaprastą ir tikrai kultūringą sumanymą, kaip iš 100 rublių padaryti 100.000 rub. lietuvių švietimo reikalams. Sumanytojai — Kairiūkščių šeimyna. Dalykas tame, kad lig 1 d. sausio 1915 m. 1000 žmonių pasižadėtų įmokėti "Saulės", "Žiburio" ir "Ryto" draugijoms po 100 rublių. Tą šimtinę gali sudėti ir keli žmonės. Jei lig paskirto laiko neatsiras 1000 tokių aukotojų, tai pasižadėjimas nėra pildytinas.

Kadangi tą sumanymą mūsų visuomenė priėmė su didele užuojauta ir jau vykdo, tai tautos garbė ir priedermė reikalauja davesti jį iki galui. Toks-tai sumanymas anuomet buvo paskelbtas vokiečių Austrijoje, ir per porą mėnesių surinkta mokyklų fondui milijonai. Nejaugi mes per dvejus metus nesudėsime tos tūkstantinės sumos?! Mes, visa Lietuva! Juk tai gėda būtų del tokio tautiško nesusipratimo ir gaila energijos veltui išaikvotos.

Vargu bau kas nėra girdėjęs apie vienintėlę lietuvių progimnaziją Marijampolėje. Jai kasmet sistematiškai augant, šiandien neturime vietoje tinkamų namų, kur galėtume prideramai sutalpinti šimtynę mokinių klasėse ir pusę jų pensijone. Reikia tikėties, kad mokinių skaičius ir toliaus kasmet didės, taigi būtinai turime rūpinties įgyti tinkamus tai įstaigai namus.

"Žiburys", del neprigulinčių nuo jo kliūčių, ligšiol negalėjo pasinaudoti brolių Amerikiečių dosnumu, kaip kaikurios kitos draugijos, delto dabar ištiesiame jums, Tautiečiai, ranką, prašydami prisidėti prie minėtojo fondo. Štai priemonė, kuria be didelių išlaidų ir aikvojimos galima tą patį tikslą pasiekti.

Broliai Amerikiečiai! Jus, tiek kartų parodę užuojautą viešiems tautos reikalams, juk ir dabar neatstumsite ištiestos jums rankos ir neduosite žlugti tam taip gražiam sumanymui, žinodami, kad be jūsų vargu jisai begalėtų įvykti. Ligšiol "Žiburiui" yra pasižadėjusių 80 žmonių.

Kun. d-ras M. Gustaitis, pirm.
Kun. A. Uogintas, padėjėjas,
S. Krasauskienė, kasininkas,
Kun. V. Dragunevičius, sekr.,
V. Totoraitis, knygininkas.

RŪPINKIMES SAVO ATEIVIAIS.

1913-tais metais kas penkios valandos į Suvienytas Valstijas atkeliavo 14 lietuvių, arba kas valandą 2.8. Drąsiai galima sakyti, kad iš jų į Chicagos miestą atkeliavo bent trečia dalis. Dauguma iš jų turėjo adresą brolio, sesers, draugo ar pažįstamo, bet ar jie juos visus aprūpino, ar supažindino su vietiniu gyvenimu, ar bent žinojo, kaip juos atsiimti iš prieplaukų.

Ne vienas ateivių suklupo kelyje, paklydo nežinės vedamas, o daugelis net ir įvažiuoti negalėjo — ne delto, kad skaudamas akis turėjo, ar stokavo jam parodomųjų pinigų, bet vien del nežinės žmonių, pas kuriuos jie važiavo. Pavyždžiui, suaugęs žmogus norėjo atsikviesti savo seną tėvą. Nusiuntė jam kelionei pinigų. Tėvas atvyko New Yorkan. Sūnus gavęs telegramą iš immigracijos komisijos (anglų kalba) manė, kad pranešama apie tėvo atkeliavimą. Laukia tėvo atvyksiant. Praėjo dvi ir pusė savaitės, o tėvo vis nėra. Žmogelis galu gale vėl gavo telegramą. Susigriebė, kad gal negerai. Surado žmogų, kuris jam paaiškino, kad tėvas gražinamas atgal, todėl, kad jisai dirbti esąs per senas, o sūnus neatsiliepiąs. Užduseęs bėga į vietinę "Imigrants Protective League", klausdamas patarimo, bet buvo pervėlu: tėvas jau buvo sugrąžintas.

Jeigu žmogelis būtų pristatęs "affidavitą", kurio reikalavo pirmoje telegramoje, tėvas būtų buvęs įleistas.

Tai vis nežinios klaidos.

Antras pavyzdis. Patėvis, p. S—tis, norėjo atsikviesti savo pačios vaikus. Gavo telegramą, bet jos nesuprato. Pratęsė laiką, ir vaikai buvo sugrąžinti atgal į Lietuvą.

Pakaks gal parodžius tuodu pavyzdžiu. O yra jų daugybė. Jeigu užbėgus už akių visoms panašioms kliutims, tokių negeistinų atsitikimų nebūtų.

Mūsų immigracija yra jau sena. Mes turime čia Chicagoj gana daug žmonių, kurie yra ir mokslo pasiekę, ir gerą vardą ingiję. Turime ne vieną, bet šimtus draugijų su gerais norais. Turime dorų vyrų ir moterų, kur su pasišventimu pagelbėtų naujai atvykusiems savo broliams ir seserims.

Laikas mums lietuviams turėti čia Chicagoj kokia nors savo įstaigėlę, kur kiekvienas žmogus, reikalui atėjus, ar tai atsikviesti brolį, seserį, vaiką, tėvą, ar kurian teisman nueiti, ar kur apsivesti, ar kitokiuose atsitikimuose galėtų užeiti pasiteirautų ir gauti tikrai gerą patarimą, kur jisai nebūtų išnaudojamas ar suklaidintas.

Laikas visas tas prakilnias draugijas ir ypatas sutraukti kruvon prie vieno darbo. Laikas visiems, be skirtumo pažvalgų, jungties prie "Chicagos Lietuvių Draugijų Sąjungos", kuri tvirta nora turi tą spragą užkišti. Chicagos "Lietuvių Draugijų Sąjungos" išrinktasai Globos Komitetas rūpinsis tais dalykais. Tam tikslui neužilgo bus įsteigtas tam tikras biūras, kur kiekvienas be skirtumo lietuvys galės gauti visokeriopų patarnavimų.

Kiekviena draugija, kiekvienas gyvenantis Chicagoj lietuvys turi šitą reikalą paimti arti prie širdies ir prisidėti kuo galėdamas — atnašomis, patarimais, sumanymais ir taip toliaus.

C. L. D. S. Globos Komitetas:
M. Jurgelionienė,
K. Gugis,
J. Ilgaudas,
P. Mulevičius,
Paul P. Baltutis.

Naujos Knygos.

Vadovas, Tomas XVII No. 66. Turinys. I. Pamokslai: 6) Tikėjimui pavojumai ir priemonės jų išvengti. 7) Kas yra Dievas. 8) 1. Apie Dievo prigimties privalumus, 9) 2. Apie Dievo prigimties privalumus, "Gramnyčių" šventei, 90 metų senukę laidojant.

II. Katalikystė ir inkvizicija. J. Kubilius ir kun. Būčys.

III. "Dievo Karalystė", Jėzaus pamokinimuose. Kun. Kazimieras Rėklaitis.

IV. Žydų galybės šaltiniai. Akumas.

V. Šv. Raštas ir kritika. J. Glauber.

VI. Liuosoji tribūna. 1. Dalykas kurį turėtų atsiminti mūsų veikėjai. Kun. J. Kr. 2. Dar viena pastaba. Kun. J. Kr. 3. Apie jaunavedžių egsaminavimą. X.

VII. Iš bažnyčios ir visuomenės dirvos. 1. A. a. Kardinolas Rampolla. Meškus. 2. Vargonininkų mokykla Kaune. K. J. N.

VIII. Kalbos dalykai. Kun. J. L.

IX. Recenzijos ir kritikos. La tolerence, Meditations inedites de Bassuet, Konferencje. Cwiczenia duchowne.

X. Atsiųsti redakcijon nauji laikraščiai.

XI. Biblijografija.

Vairas No. 2. Turinys. I. Raštai. 1. Mūsų kraštas ir jo pažintis, V—is. 2. Žvėjys. Eilės. (Iš rusų) J. Rainis. 3. Akmens. S. C-K. 4. Karalaitis su karalaitė S. C.-K. 5. Dabar ir seniau. (Iš "Augštaičių vaizdelių") Vaišgantas. 6. Elgeta. Pr. Penkaitis. 7. Viltis. S. C.-K. 8. Guliuno dukters S. C.-K. 9. Foersteris. M. Pečkauskaitė. 10. Tėvynėn grįžtant. Pr. Penkaitis. 11. Mūsų kultūros gyvenimas. 12. Svarbieji pasaulio atsitikimai. 13. Sis-tas. II. Paveikslai. 1. Panošiškių sodžius šventadienyje. (Rudziškių apylinkė, Trakų apskr.). 2. Neris (Vilija) Veriovkino nuosavybė). A. Zmuidzinavičius. 3. Panošiškių kapų kryžius. 4. Panošiškių sodiečiai. (Vyras su žmona savo darželyje). 5. Panošiškių kapai. 6. Akmenų laukas (Rudziškių apylinkė, Trakų apskr.). 7. Vinietė P. R. 8. Vinietė Ig. Š. 9. D-ras Basanavičiaus ir V. D. atstovo M. Yčo fotografija.

Galutinis kliasų kovos tikslas A. Paunekoek. Vertė Alena Kuršaičiutė. Spauda "Kovos" 1913. 14 pusl. Kaina 10 centų.

Iš gyvenimo bemokslio. M. Nesleravičienė. Vertė K. Baronas, ir **Mokykloj.** K. Baronas. (Vienoje knygutėj). Spauda M. G. Valasko. Chicago, Ill. 22 pusl. Kaina nepažymėta.

"**Aušra**", vilniečių kunigų leidžiama rytiečiams šviesti, pradėjo eiti nuo naujų metų kas savaitė. Prie laikraščio pradėjo eiti du begalo reikalingi ir naudingi priedai: "Mūsų ūkis" apie ūkio reikalus ir "Gydytojas" — pavestas sveikatos reikalams.

"Viltis".

Naujas giesmynas. A. Žalvarnis praneša "Bažn. Apžv." 1 (13) No. tikrai rašąs naują giesmyną ir jau atlikęs pusę darbo. Jis parašęs jau 126 giesmes, tai būtų senosios kantičkos formato 427 pusl. Giesmes rašąs jis iš eilės, kaip senose kantičkose, paskui galėsianti būti nustatyta ir kita tvarka. A. Žalvarnis tikisi pabaigsiąs savo darbą jau ligi šio pavasario. Šv. Kazimiero Drjos pirmininkas žadėjęs išspaudinti tą giesmyną kitais metais. Gerbiam. giesmyno rašytojas kreipiasi į lietuvius kunigus duoti savo patarimų į šiuos klausimus: 1)Kokia patogesnė kantičkos išvaizda? 2) Kokių reikia dar giesmių pridėti? Kaip daryti su "želabnų pietų" giesmėmis? 4- Kokiems atsitikimams dar trūksta mums tam tikrų giesmių?

"Viltis".

S. L. R. K. A. REIKALAI.

LIETUVIAI KATALIKAI, RAŠYKITES Į S.L.R.-K.A.

Susivienijimas Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoj yra didžiausia, tvirčiausia ir naudingiausia Amerikoj organizacija. Didžiausia — nes turi beveik 9000 narių, tvirčiausia — nes turi arti 40,000 dolerių kasoje ir naudingiausia — nes greitai, be jokio trukdymo išmoka pomirtines ir taip-pat rūpinasi, sergsti ir gina mūsų brangų tikėjimą prieš visokius kreivatikius, kurie visokiais būdais stengiasi išrauti tikėjimą iš mūsų brolių lietuvių širdžių.

Taigi mielas broluti ir sesute, nesiduok save suvedžioti visokiems apgavikams, kurie savo prakalbose nori atitraukti tave nuo doros kelio ir išplešti tavo turtą, vieton to, prisirašyk prie Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoj, o būdamas nariu padarysi sau ir savo šeimynai didelę naudą. Juos ištrauksi iš vargo tada kada paliksi našlaičius susivienijimo globoje. Taip-pat tapęs susivienijimo nariu pasidarai lietuvių tautos veikėju. Mokėdamas keletą centų metuose į Susivienijimo iždą tautos reikalams jau tik tuo atlieki prakilnų darbą, nes iš tų centų šelpiame moksleivius, aukojame mokslo įstaigoms ir aprūpiname našlaičius. Kuriam gi iš jūsų nerūpi kad jūsų vaikučiai išaugtų katalikiškoje doroje ir tarp jų skambėtų puiki graži lietuviška kalba? Manau kad visiems tas dalykas privalo rūpėti. Jei taip, tai kiekvienas lietuvis katalikas privalo prisirašyti į Susivienijimą.

Dabar yra labai patogus laikas rašyties, nes kuopų viršininkams leista priminėti naujus narius, visuomet, su tą išlyga, kad naujas narys ateis į pirmąjį susirinkimą tos kuopos kurioje jis prisirašo. Kuopai užtvirtinus jis skaitosi nauju nariu, nuo tos dienos, kada jį kuopos valdyba priraše.

Yra sumanyta ant būsiančio seimo įvesti pašelpinį skyrių. To skyriaus privilegijomis galės naudoties tik tie nariai kurie dabar priguli prie vieno iš dabartinių skyrių. Taigi pasiskubinkite užsirašyti prieš seimą kad galėtumėte naudotes pašelpiniu skyriu.

Meldžiu kuopų viršininkų ir organizatorių aiškinti žmonėms visur susivienijimo naudingumą ir stengties prirašyti kuodaugiausia naujų narių. Gerbiamieji mūsų klebonai galėtų daug čia mums pagelbėti. Tik sukruskime visi išvien, o be abejonės mūsų trūsas atneš gerus vaisius.

V. Lapinskas,
S.L.R.K.A. Prezidentas.

KAIP AUGA SUSIV. LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE.

Suvedus skatlines už Sausio mėnesį, pasirodė puikus rezultatas augime Susiv. kaip nariais taip ir pinigiškai. Malonu man yra pranešti apie tai Susiv. nariams, kad mūsu organizacija auga sparčiaus, negu kitos lietuviškos organizacijos. Matyt kad čia veikia visuomenės užsitikėjimas užtikrintai apsaugai, jeigu be veiklios agitacijos narių skaičius dauginasi šimtais, o pinigai tūkstančiais. Paika būtų girties neparėmus argumentais; štai šia juos ir paduodu, idąnt patįs už save kalbėtų ir parodytų tiesą.

Laike Sausio mėnesio susitvėre 6 naujos kuopos: 92-a Betleyville, Pa., 146 Spring Valley, Ill., 147-a Wallingford, Conn., 148-a East Arlington, Vt., 149 Manessen, Pa., 150-a Hammond, Ind.

Naujų narių prisirašė Sausyje, didelių 1mo, 2ro ir 3čio skyrių 498 ir 60 prie Vaikų Skyriaus. Viso draugia 558 nariai. Taipgi šiądien S.L.R.K.A. narių skaičium siekia pilnai pusdevinto tūkstančio.

Pinigų sausio mėn. įplaukė nuo kuopų $7,085.20
Išmokėta iki vasario 20 d. su posmertinėm .. $1,335.90

Atliko Susiv. iždė $5,749.30
Sausio 1 d. 1914 m. Susiv. pinigiškas turtas siekė $37,559.61

Iki 20 d. vasario yra grinų pinigų Susiv. iždė $43,308.91
Posmertinių sausio mėn. išmokėta 5-ios — $675.00. Vasario mėn. iki 20 d. posmertinių buvo išmokėta 3-is — $450.00.

Auga kaip ant mielių! Ar-gi ne? Vienok neprivalome manyti kad jau mūsų Susiv. viskas gera ir viskas tobula; nieko jau daugiau nereikia tik pasidėjus rankas ir galime sėdėti O ne! reikia da mums įvesti daug pagerinimų, nekuriuos iš jų aiškiai nurodė pirmesniuose "Draugo" numeriose p. F-as, jeigu norime kad mūsų organizacija pasiliktų pastovi, tvirta ir turėtu drutus pamatus, idant nei mažiausias jai pavojus negrestų. Jeigu šiądien Susiv. taip žymiai auga, tas labai miela ir matyt, kad čion randasi tuli nariai, kurie tikrai rūpinasi Susiv. gerove, taippat ir jo tvarka. Nors ir šiądien nereik manyti, kaip vienas laikraštis tvirtino būk S.L.R.-K.A. veikia betvarkiai, ir net "krizių" šiam susiv. pranašavo. Toli gražu šiam pranašavimui išsipildyti, kad esant susiv. ir tokiam padėjime arba tvarkoje, kaip šiądien kad yra; nes tai užtikrina susiv. pinigynas, kuris kas kart žymiai didinasi, bet nesimažina, o atmenant tą, kad mes trukumus kurių susiv. stokuoja stengsimėsi papildyti, tad tuo labiau organizacijos gyvavimas ir apsauga užtikrinta. Pakeltus dabar klausimus reformavime, arba įvedime į Susiv. pagerimą, mes privalome dabar gvildenti idant ankščiau galėtume įvesti organizacijos patobulinimus, o ko ankščiau įvesime, to bus geriau. Žinoma pirm negu įvesim, turim pakeltus dabar klausimus apkalbėti ir išrišti, o tą atsiekti geriausiai galima per organą; todėl kiekvienas mintijantis susiv. narys, privalo klausimą įvedimo pagerinimą, perleisti per kritiką savo vaidintuvėje, o rezultate savo nuomonę išreikšti organo skiltyse. Tuo tarpu baisiai esu užverstas susiv. darbu, todel savo nuomonę paduosiu vėliaus.

Susiv. rašt. **J. Vasiliauskas.**

Valdybos antrašai:

Prezid. — Viktoras Lapinskas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.

Vice-prez. C. J. Krušinskas, 59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

Sekr. — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasinin. —Pranas Burba, 456 —458 Main st., Edwardsville, Wilkes-Barre, Pa.

Kasos Globėjai: Martynas Kadzewskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill., M. Milukas, 3666 Richmond st., Philadelphia, Pa.

Knygius— Kun. S. J. Struckus, P. O. Wanamie, Pa.

Dvas. Vadovas — Kun. J. Dumčius, P. O. Minersville, Pa.

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičunas.

Dr. A. L. Graičunas mielu noru duos atsakymus "Draugo" skiltyse hygijenos ir sanitarijos klausimus, kaip apsisaugoti nuo ligų. Jeigu butų stoka vietos, ar į kokius klausimus netiktų atsakyti per laikraštį, tai bus atsakoma laiškais tik tuokart reikės prisiųsti adresas ir krasos ženklelis. Dr. A. L. Gr. nestatys diagnozio ir nerašys receptų pavieniems asmenims jų ligoje; todėl į tokius reikalavimus ne bus atsakoma.

1. Klausimas. I. I. iš Shirley, Mass., rašo: — Aš esmi jaunas vyras ir norėčiau dasižinoti ar tamsta turi vaistų, kad galėčiau mergina prisivilioti, arba kad galėtum kits-kitą mylėti. Lauksiu nekantriai atsakymo.

Atsakymas: p. I. I. — Panašios įtalpas laiškų gaunu į metus keliatą desėtkų. Kiti savo laiškuose tiems išsvajotiems vaistams net ir vardą paduoda kaiptai: "liubčikas" — "Paparčio žiedai" ir dar kaip? Jeigu jiems atsakai vienu žodžiu, kad tokių vaistų "nėra", tai žmogelio įsitikrinimo ir prietaringumo tuo neišblaškai ir jis kreipiasi prie kito gydytojaus ir tol ieško, kol nesuranda tokio šarlatano, kuris už tam tikrą užmokesnį suteikia kokius nors be vertės lašus ar miltelius ir tuo patenkina abi pusi — viena gauna pinigus, kita pusė gauna maišą prietarų. — Priežodis sako: "Kvailas duoda — protingas ima", bet aš su tuom nesutinku. Gydytojo priedermė nesiimudoti iš žmogaus nelaimės, bet gelbėti jį. Ar toji nelaimė yra kūno ar proto — skausmas visvien, kur jis nebūtų — yra skausmu, ir gydytojas privalo atsinešti į tai su didžiausia atyda ir noru pagelbėti pagal savo išgalę.

Kiekvienas iš mūsų nori būti laimingas. Tad nestebėtina, jog ir šis jaunas vyras ieško laimės. Ir nepajėgdamas surasti, šaukiasi pagelbos. Užtat gydytojo priedermė tokiame atsitikime pagelbėti nekokiais ten išsvajotais vaistais "liubčiku", bet tikru ir sąžiningu patarimu, atsižvelgiant į ligonį kaip į silpnaprotį. Pamokinant, paaiškinant ir sutvirtinant jo protą ir sielą, — o tą jis gali atsiekti jei tik nori. Seniai jau prietaringumas tarp mūsų žmonelių būtų išdilęs jei gydytojai su tikru pasišventimu būtų nevien ant popiergalių receptus užrašinėję, bet ir sąžiningai žmonėms suprantamai prie progos pamokinę, kaip viešos taip asmeniškos igijienos.

Šiandien kiekvienas gydytojas gerai žino, kad žmogaus laimėje taip-pat labai svarbi yra jo viršutinė išveizda. Kiekvienam iš mūsų malonu yra žiūrėti į gražų žmogų; gražas žmogus mus patraukia, negražus atstumia. Atstumiamu nei vienas nenori būti; visi mes rūpinamėsi patikti kuodidžiausiam žmonių skaičiui. Viena svarbiausių blogos išvaizdos priežasčių yra menka sveikata: kūno, proto ar sielos. Sergąs žmogus neturi nei veido skaistumo, nei akių aiškumo, ar jų gyvumo, nei eisenos patogumo, nei vikrumo visame judėjime.

Tik sveikais būdami — kūnu, protų ar siela mes galime jausties gerai. Nes tąsyk mūsų nevargina skausmai; mes žvelgiame į visus dalykus šviesesnėmis akimis, greičiau ir lengviau atsiekiame savo uždavinius ir turime tą pasigėrėjimą, kad mes patįs apsirūpiname savimi, nebūdami sunkenybe savo draugams. Teipogi mes geriaus nuveikiame savo darbus ir su skaisčia viltimi žiūrime į ateitį. Gyvenimas tada rodosi mums smagumu, mes žiūrime į jį linksma akia, skleisdami ramumą aplink save ir savo draugystė linksmindami tuos, kurie yra nuliudę.

Pas nesveikus žmones nėra to kūno, proto ir sielos sveikumo, jie yra teisybė suaugę kūnu, bet protu dar dešimtmetiniai kūdikiai, tad jie yra apsileidėliai, nedelto, kad kokia liga sirgtų, bet delto, kad nemoža savęs užsilaikyti. Žodžiu neturi nei mažiausio supratimo apie asmenišką igijieną. Pamokinimas gi nuodugniai, nors pagrindines igijienos ir fiziologijos su pridėčkais išdirbtų formų apsiėjime su žmonėmis prie stalo, svečiuose, laike žaislų ar šokių, susirinkime ir tt. — greitu laiku atverčia jo gyvenimo naują lapą, kur aiškiai jis perskaito žodį "Laimė".

2. Klausimas, p. Elzbieta B. iš Cleveland, Ohio, rašo: Brangiausias gydytojau. Aš esu nelaimingiausia motina 5-to vaikų. Penkiolika metų gyvename Amerikoje. Per paskutinius 3 metus mano vyras pradėjo taip girtuokliauti, kad netik ką uždirba jis prageria, bet ir tą, ką buvome sutaupę sunaikino ir šiandien kenčiame su vaikais didžiausį skurdą ir badą. Atsiųsk vaistų, kad mano vyras nustotų gėręs, o aš kiek reiks pasiskolinus išmokėsiu.

Atsakimas p. Elzbietai B. iš Cleveland, Ohio. Kreipkis tamsta į vietinį gydytoją ir su jo pagelba paguldyk savo vyrą į ligonbutį, dar geriaus taip vadinaman "Sanitorium", — jei tamstos vyras priguli prie pašelpinių draugijų, tai su pagelba jų, kaštus galėsi apmokėti, o jei prie draugijų nepriguli, tai su pagelba vietinio gerbiamo klebono paduok į teismą tuos smuklininkus pas kuriuos jis savo uždarbį prageria — teismas gi visada tamstos pusę palaikys ir vyrą nusiųs į "Sanitorium", o smuklininkai jo gydymo kaštus apmokės. — Neradus pagelbos pas vietinį kleboną, kreipkies į taip vadinamą 'Humane Society'. Tik neapsileisk, ieškok, klausinėk, o rasi išėjimą. Yra gerų žmonių pasaulyj ir jie tamstą užtars. — Matomai, kad tamsta gerai moki rašyti ir skaityti, tad skaityk "Drauge" Blaivybės Skyrių jame rasi daug naudingų patarimų.

Blaivybės Dirva.

ŠALIN GIRTUOKLIAVIMAS!

Medega šitam straipsniui paimta iš Dr. Harvey "Paslaptis pasisekimo gyvenime".

Žmogus nevartojantis stiprių gėrimų savo pasielgimuose daug ramesnis, labiau savimi pasitiki ir stipresnis kaip tie, kurie tuos gėrimus vartoja.

Alkolio gėrimai daro žmogų tinginiu ir miegaliu. Nevartojantis alkolio lengviau gali ankščiau kelties, ne tiek daug reikalauja miego, tečiau gerai jaučiasi. Susilaikymas nuo alkolio gerai pridera prie valios ištobulinimo.

Medicina jau nuo seniai žino, kad girtuoklių žaizdos (ronos) sunkiai užgydomos. Visai paprastos žaizdos virsta pavojingomis, o kartais net ir mirčia baigiasi. D-ras Fiebig praneša iš Indijos, kad ten vietinių žmonių, visai alkolio nevartojančių, žaizdos labai greit gija. Tokį blaivų žmonių stiprumą pastebėjęs yra ir D-ras Linoux Alziro valstybėje. Per 1878 m. rusų-turkų karę, daktarai įsitikrino, kad negerenčiųjų alkolio turkų ir totorių žaizdos labai lengvai gijo, gi rusų, kurie daug alkolio vartoja, jos labai sunkiai gijo.

Tas-pat buvo ir paskutiniame rusų-japonų kare. D-ras Seaman, lankydamas kareivių ligonbučius Tokio mieste, labai stebėjosi sužeistųjų ties Yalų kareivių gražia išvaizda. 200 sužeistų japonų ant "Halsusi" laivo atvežta ligonbutin ir tik 5 iš jų numirė, gi visi kiti išgijo.

D-ras Seaman nepastebėjo, kad japonai, kareiviai sirgtų plaučiais, tuo tarpu gi Europos valstybių kariuomenėse daug šiomis ligomis kareiviai serga ir miršta. Toks japonų sveikumas pridera nuo to, kad jie dorai, blaivai gyvena ir visame laikosi saiko.

Anglų statistikas Raison sako, kad tarp 20 ir 60 metų alkolikų keturis sykius daugiau miršta žmonių. Visoje Europoje pilni bepročių namai alkolikų. Sulig statistikos žinių iš 100 bepročių, mažiausiai 60 alkolikų.

Vieno kalėjimo viršininkas praneša, kad dauguma kalinių patekę kalėjiman ačtū alkolio vartojimui. Seni tėveliai rašo savo pagnodai-vienturčiui suneliui: "Geras buvai, buvai mūsų paguoda ir garbė — o dabar?... Degtinė ir alus sunaikino tavę ir mus; tu sėdi dabar kalėjime, o seni tavo tėvai laukia mirties. Kaip męs būtume laimingi, kad nebutumei tu girtuokliavęs"!...

Žmona rašo sėdinčiam kalėjime vyrui:

"Vyreli, vyreli, ko susilaukėme? Kaip laimingi buvome, kaipgi džiaugiaus su vaikeliais, sulaukusi vakare tave iš darbo! Prabėgo mūsų laimė, žuvo mūsų gerovė, elgetomis likome. Tu sėdi kalėjime, aš gi su nekaltais vaikeliais gludžiu prisiglaudusi prieglaudoje. Sugrįši, bet neturėsime kur prisiglausti — nei buto, nei duonos! Alkolis padarė mus nelaimingais. Neklausei mano perspėjimų ir vieton duonos man su vaikais — pirkai sau degtinę. Dieve, susimylėk ant manęs. Kiek iškenčiau su vaikeliais, kiek nakčių nemiegojau! Vargšai mūsų vaikeliai"!...

Vienas kalinys sako:

"Buvau išpradžių geras darbininkas ir niekuomet negėriau. Su žmona gyvenau labai laimingai: Susitaupiau net truputį ir pinigų. Darbo visuomet turėjau iki valios, nes buvau geras darbininkas. Degtinės niekuomet negėriau. Eidamas prie darbo, nešiausi kavos gerti. Visuomet buvau linksmas ir patenkintas. Bet kaip kurie mano draugai pradėjo juokties iš manęs. Dažnai kalbėdavo man: "Tik tu ne boba, kad kavą gertum. Jei tikras esi vyras, gerk su mumis degtinę". — Negalėjau atsipirti. Pradėjau drauge su jais gerti. Ir prasidėjo mano nelaimė. Argi dar reikia sakyti kas buvo vėliau? Pamažėl likau girtuokliu, užmečiau darbą, išleidau visus sutauptus pinigus; žmonos gi meldimai ir verksmai tik pykdo manę. Viešpatie atleisk man! Vienas daiktas po kitam ėjo ant pardavimo, ant galo neturėjome nei ant ko miegoti. Susirūpinusi žmona numirė, vaikus gi iš manęs paėmė į prieglaudą. Kartą gerai išgėręs taip smarkiai sumušiau savo draugą, kad tas po dviejų mėnesių numirė, o aš dabar sėdžiu už tai kalėjime. Ir viskam kalta degtinė! Iš gero darbininko pavertė manę kaliniu, žmoną nuvarė kapuosna, vaikai gi sėdi prieglaudoje...."

Toliau tas pats d-ras Harvey šaukia su pasibjaurojimu: "Šalin alkolis! Šalin velnias spirite! Šalin girtuokliavimas, kurs taip daug gerų žmonių išveda iš tiesos kelio ir taip daugelį šeimynų vargan nugramzdina! Kas šio patarimo paklausys, tas netik pats nelaimės apsisaugos, bet apsaugos nuo to ir savo šeimyną, o kiek palaukęs pamatys to pasekmės ir laimingai sužuks:

Tegyvuoja blaivybė! Tegyvuoja darbas! Tegyvuoja šeimynos laimė! Tegyvuoja ramybė! Tegyvuoja doros mūsų motinos, žmonos, sesers! Tegyvuoja broliškumas tautoje! Tegyvuoja busimųjų kartų laimė!

Tokiu būdu išvengsime daugelio ligų, nedorybių, nesutarčiu, neapykantos, melo, baimės darbo, šeimyniško atšalimo ir daugelio visokių piktadarybių, kurios paeina iš girtuokliavimo. Kad pasiekus tą laimę, nereikia ieškoti jos kur tai padangėse, bet pas savę namie. Kad pasiekus tą laimę, reikia išsižadėti piktų palinkimų, reikia buti žmogumi ir žmoniškai gyventi.

* * *

Taip tai rašo D-ras Harvey apie girtuokliavimą. Kad tie patarimai daktaro teisingi ir užsitarnauja ant atkreipimo domos, mums aiškiai liudija begaliniai nelaimingi atsitikimai mūsų gyvenime. Aiškiai liūdija aimanavimai Pottsvillės kalinio Sušynskio, pasmerkto mirtin už žmogžudystę, papildyta per girtavimą. Aiškiai liudija nesuskaitytos mirtįs jaunų vyrų, kurie ar tai patįs girtavimo auka buvo, ar tai krito iš rankų savo draugų peštynėse. Ant galo liudija Pottsvillės teismas (court), bylos (provos) kurias apskaito, kad ant šimto bylų (provų), 90 jų gimusių vien tiktai per girtavimą. Kadangi Pottsvillės teismas randasi tokiame apskrityje, kur daugiausiai gyvenama lietuvių, tai galima manyt, kad daugiausiai bylų (provų) lietuvių tarpe gema.

Mieli Broliai: Jeigu kuriam iš jūsų šis staipsnelis nepatiko, meldžiu neužpikt, bet drauge nepamirškite, kad blaivininkai kovoja prieš alkolizmą ir jo tarnus ne del savo naudos, (kaip antai daro nekurios partijos; pav. "cicilikų", kurie prie mažiausios progos traukia iš jūsų sunkiai uždirbtą centą savo reikalams), bet kovoja matydami jūsų prapultį ir pažeminimą visos tautos.

A. J. Gudaitis.

GIRTYBĖS VAISIAI 1913 M.

Šiandiena kur tik nepasiklausysi, tai išgirsi dejuojančius žmonės, kad darbo negali gauti, kad sunkus laikai užstojo, taip-pat ir iš laikraščių išskaitome pasiskundimus ir perspėjimus, kad nevažiuotų čia šioje valandoje darbo ieškoti, nes jo nėra. Ir iš tikro, šiandien laikai nebetokie yra, kaip metai atgal, nes daugelis pabrikų visiškai atleido darbininkus ir uždarė dirbtuvių duris, o kitos kad ir dirba, bet vienok skaičius darbininkų ir jose sumažintas. Liūdna žiūrėti į tuos vargšus darbo ieškotojus žmonės, kurie sušalę, alkani kas dieną stovi prie dirbtuvių durių ir laukia kaipo išganymo, kad duotų jiems darbo, bet veltui — sulaukti negali. O bravaruose ir smuklėse tai darbas niekada nesiliauja, dienos ir naktįs yra pašvęstos del pagaminimo ir suvartojimo svaiginamųjų gėrimų; mašinų ratai sukasi staugdami bravaruose, o iš po jų liejasi upeliais svaiginanti gėrimai. Pinigų, daugiaus pinigų, sušunka svaiginamųjų gėrimų išdirbėjai ir vertelgos, o už tą še jums stiklelis alaus arba degtinės su priemaiša nuodo alkolio, nes mums nerūpi jūsų likimas nei jūsų šeiminų, mums tik rūpi mūsų pačių labas. Bet ant aukuro karalio alkolio nekrenta tyras pinigas, krenta žvangėdamas, sukruvintas ir ašaromis aplaistytas girtuoklio pačios ir jo nelaimingų vaikučių. Pažvelgkime nors tik į praeitą metą, o pamatysime tas baisenybes, kurios atsitiko tiesiog iš girtuoklystės. Girtuokliai visai nugalabijo tūkstančius savo moterų; tūkstančiai gi motinų tapo našlėmis, nes jų vyrai mirė iš girtuokliavimo. Vienas šimtas tūkstančių vaikučių našlaičiais, ir tūkstančiai nekaltų mergaičių pateko į nedorėlių rankas; pusė milijono valkatų ir nuskurdėlių, tapo užversti kaipo našta ant blaivų pilečių šio krašto. Tai štai kiek svaiginamieji gėrimai blėdės pridarė vien tik Suvienytose Valstijose ir per vieną metą. Baugu net mislyti.

Kuo gi ant galo kalta, ir kuo prasižengė ta nuvarginta išbliškusi, daugiau panaši į giltinę negu į žmogų moterėlė, kad girtas vyras sugrįžęs iš smuklės turi ją mušti kumštimis, spardyti kojomis ir ant galo mesti laukan ant sniego kur ji turi mirti iš skausmo ir šalčio? Kuo gi nekaltas mažas kūdikėlis prasižengė, kad ir jį girtuoklis tėvas išmetė laukan ant šalčio ir sniego? Ką gi jis ištikrųjų tokio baisaus padarė, ar už tą jis taip baudžiamas, kad su ašaromis ant akių meldė žvėrio žmogaus, kad nemestų jo motinos ir auklėtojos laukan? Bet svaiginamų gėrimų platintojams nerūpi ašaros našlių ir našlaičių, jiems rūpi, kas kitas — pinigas. Tad gi nemažai ir jo sumetama ant aukuro svaiginamų gėrimų. Jeigu surinktume visus pragertus pinigus tiktai vienuose Suvienytuose Valstijose ir tiktai per praeitų metų ir išmainę į popierinius dolerius padarytume iš jų piniginę juostą sudurdami galus, tai ta dolerinė juosta galėtume visą žemės ritulį apjuosti 10 sykių. Panamos perkasa yra vadinama šio 20-to amžiaus stebuklu, ir ta perkasa atsiėjo Suvienytoms Valstijoms 361 milijonai dolerių — bet šita krūva pinigų sulyginus su pragertais pinigais Suvienytose Valstijose per 1913 metus tai dar nedidelė, nes buvo pragerta 3 sykius tiek. Tad gi per praeitą metą už svaiginamus gėrimus praleista S. V. $1083 milijonai dolerių. Be abejonės prie tos kruvos pinigų nemažai ir musiškiai primetė savo sunkiai uždirbtų centelių, nes tarpe mūsų dar nesusipratusios liaudies karaliui alkoliui pusėtinai sekasi. Kiekvienas žmogus, kuris nors vieną centą praleistų nupirkimui svaiginamų gėrimų — yra platintoju girtybės, o sykiu ir tų nelaimių ir prasižengimų, kurios paeina iš girtybės. Nes centas prie cento sudaro dolerį ir taip tie centai pasidaugin į didelį pinigą, kad jau ant galo užtenka kapitalo del atidarimo naujų smuklių ir bravarų. Jeigu norime praturtėti, jeigu norime, kad vaikučių ir suaugusių taip labai giltinė negalabintų, pirm prašalinkime svaiginamus gėrimus iš savo namų, išmeskime viedrelius su kuriais vaikščiojame į smukles tų nuodų parnešti, o tada tai išsiplėtos ir bujos blaivybė, o jos geros pasekmės netrukus pasirodis.

Kun. A. Briška.

SZIFKORTES! SZIFKORTES!

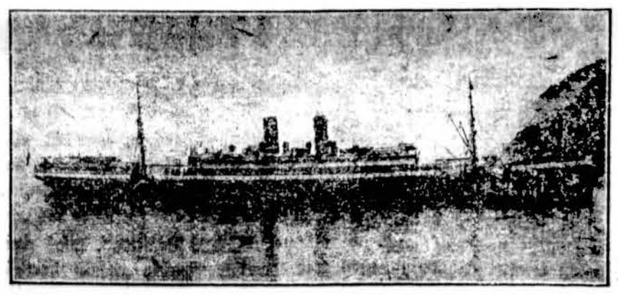

ŠIFKORTES ant Expresinių ir pačtavų laivų už kompanijos prekes. Keleiviams iš Lietuvos ir Rusijos parengiame pašportus liuoso parėjimo per rubežių.
PINIGŲ SKYRIUS. Siunčia pinigus į Lietuvą ir į visas dalis svieto.
MAINOME PINIGUS ant Rublių, Markių ir ant visų kitų viešpatysčių, pagal bankavus kursus!
Už sudėtus pinigus mokame 3 nuošimtį ant metų. Dėk savo pinigus į didžiausią Banką. Kningelę duodame dykai.

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK
Ashland Ave., kerte 47-tos Gatves, Chicago, Ill.
Po valdžia Suvienytų Valstijų
Seniausia, Didžiausia ir Geriausia Banka
Vakarus nuo Stock Yards
Virš Penkių milionų turto

ADRESAI P. BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO.

Pirmininkas: — Rev. A. Briška, 4557 So. Wood st., Chicago, Ill.

I Vice-pirm.: — J. Aleksa, 658 W. Saratoge st., Baltimore, Md.

II Vice-pirm.: — Miss A. Rumšaitė, 4608 S. Wood st., Chicago, Ill.

Dvasiš. vadovas. — Rev. P. Saurusaitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

Sekretorius: — J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.

Kasierius: — Rev. V. P. Karkauskas, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

"Blaivyb. Dirvos" redaktorius, Rev. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

— Ar tu myli savo nauja mama, Petruk.

— Myliu labai, labai.

— Labai gerai. Ar tu ją myli, kad jinai graži?

— Ne. Aš ją myliu, nes sudaužius man jos gražiausią vazą, jinai užtai išbarė tarnaitę.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

"Motynėlės" valdybos nariai.

Pirmininkas — Kun. V. Varnagiris.

231 S. 4th str., Brklyn, N. Y.

Raštininkas — Kun. M. A. Pankauskas.

443 Park ave., Bridgeport Conn.

Kasininkas — Kun. A. Kodis, 225 High st., Brooklyn, N. Y.

Antrašai Administracijos Draugystės, Šv. Kazimiero Kar. (ant Town of Lake).

Pirmsėdis — V. Paukšta, 4458 So. Hermitage ave.

Vice-pirm. — A. Mikalauskis, 1660 W. 47th st.

Rašt. — L. Abaravičius, 4338 So. Hermitage ave.

Knygvedis — Jonas Cerniauskas, 4459 So. Wood st.,

Iždininkas — Kazimieras Vanagas, 4351 So. Wood st.

Organo Užveizdėtojas — J. J. Palekas, 1802 W. 46th st.,

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antrašai:

Prez. Rev. J. Misius, Box 253, Elsworth, Pa.

Vice-prez. Rev. F. B. Serafinas, 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

Sekr. Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.

Kas. B. W. Washner, 1514 Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Kasos glob. Rev. S. J. Čepananis, 318 Fourth ave., Homested, Pa.

Kas. glob. P. V. Obiecunas, 22 and Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Liet. Im. Dr-jos Cent. Valdybos Antrašai:

Prez. St. Jankus, 350 Newark st., Hoboken, N. J.

Vice-prez., Kaz. Vaškevičius, 2.——— 184 New York ave., Newark, N. J.

Iždin., P. Vaičeliunas, 38 Farley ave., Newark, N. J.

Rašt., A. M. Stanelis 49 Warwick st., Newark, N. J.

Visuokiuose susinešimuose kreipkitės prie raštininko.

MŪSŲ JAUNIMAS.

ADELIA.

Visi žino, kad Adelia gera mergelė. Ji myli savo seseles, brolius, o labiausiai savo mamytę; kas vakaras pakalba poterėlius, Dievulio paprašo, kad jos mirusiam tėveliui duotų dangui vietelę, visiems pasako labą naktį — o rytą metą atsikėlus linksmai pasveikina namiškius su labu rytu. Ji pati apsiprausia, plaukučius sušukoja, švariai apsirėdo ir persižegnojus sėda prie stalo pusryčių.

Vieną kartą Adelia, eidama namon pietų, mislija sau, kodel mokytoja nemokina mūsų lietuviškai skaityti ir rašyti. — "Aš juk lietuvaitė, — aš turiu tai mokėti. Palauk, aš paklausiu mamytės — ji man pasakys", manė sau mergaitė.

Parėjo Adelia namon ir klausia: "Mamytė, širdele, kodėl mokytoja nemokina mus lietuviško rašto? juk aš greitai užaugsiu — tai man lietuvaitei bus sarmata nemokėti lietuviškai skaityti ir rašyti".

"Mano Deliutė — Amerike miesto mokyklos visai nesirūpina lietuviška kalba; jose tik stengiasi kuogreičiau lietuvius anglikais paversti. Lietuviškai išmokti pats žmogus čia turi pasirūpint. Bet matyt, kad jaunoji karta visai nebenori su lietuvišku raštu užsiimti — ir gali būti, veikiai visi užmirš lietuviškai kalbėti. Juk ir tu, Deliutė, su savo brolėliais ir seselėmis vien tik angliškai bešneki, ką tik su manim dar biskutį bepakalbi".

Adeliai pagailo lietuviškos kalbos, gaili ašara akyse pasirodė ir kuone verkdama sušuko: "Mamytė brangioji, aš labai trokštu kuogreičiau išmokti skaityti ir rašyti lietuviškai; — mokyk manę aš tavęs, mamyte, klausysiu"

"Mano Deliute", sakė dar mamytė: "kokia nauda bus iš to, kad tu išmoksi lietuviškai, kad ve, — visas beveik mūsų miesto jaunimas nesimokina savo rašto ir savo tarpe angliškai bešneka".

"Mamyte", atsakė karštai Deliutė: "tai negerai, kad lietuviai anglikais virsta, — taip neturi būti! — Lietuviai privalo Ameri ke visados lietuviais būti, lietuviškos kalbos neužmiršti. Aš būsiu jau tikra lietuvaitė: su savo seselėms ir broleliais visados lietuviškai šnekėsiu, o kaip užaugsiu ir daugiau mokėsiu, eisiu ir kitus mokysiu lietuviško rašto, ir kalbinsiu, kad visi lietuviai tikrais lietuviais būtų, lietuviškai šnekėtų, lietuviškų dainelių neužmirštų".

"Mamytė, nuo šios dienos aš jau pradėsiu lietuviškai mokinties. Tu, mamyte, būsi mano mokytoja, o aš mamytės mokinė".

Ir puolė Deliutė mamytei į glėbį. dručiai apkabinus ją spaudė ir saldžiai — saldžiai savo mamytę išbučiavo.

Tą visą dieną Adelia buvo be galo linksma — mamytei padėjo trusties po vidų ir savo darbus dainelėms lydėjo, labiausiai skambėjo šį dainelė:

Tas ne lietuvis, — ne lietuvaitė,
Kursai tėvelių kalbos nemyli
Tas ne lietuvis, — ne lietuvaitė,
Kurs save nori anglikams parduoti.

Pumpurėlis.

SNIEGAS.

O sniegas! baltusis, gražusis tas sniegas,
Bučiuojantis dangų, žemelę, namus;
Kurs laksto kaip vaikas, klaidžioja yt miegas,
Nukrinta ant žemės sušalęs ramus.

Jis žiba, taip spindi, kaip ryto žvaigždutė
Ant stogo, ant medžių, ant mūsų gatvių;
[illegible] vaikiną, mergelę [illegible],
Ką mėgsta šliaužyti ant jojo kelių.

O sniegas, iš dangaus nuskridusis sniegas!
Nekaltas kaip aniols', kaip meilė malonus,
Prieš rūbus tavuosius ši žemė tai niekas.
Skara deimantine apskleidžant dirvonus.

Kaip miela, kaip jauku, kaip gera žiūrėti,
Į sniego pabertus skaistus kristalus:
Jie tikri, nekalti, verti yr' mylėti
Kaip puikioji rožė, bijunas meilus.

O sniege, skrajojantis baltasai, sniege!
Apskleisk mane rūbais baltaisiais kaip favo,
Kad saulei viliojant, bučiuotumės miege,
Ir mudu inskristum į Tėviškę savo.

Pakalnutė.

MERGAITĖS-NAŠLAITĖS AIMANAVIMAI.

"Oi noriu, noriu saldaus miegelio,
Bet kas-gi mane beužmigdys?
Nėra močiutės, nėra tėvelio,
Kas mano širdį benuramins?

Viskas aplinkui ilsisi, snaudžia,
Saldžiai sau miega motė-naktis;
Miegas ir mano akį jau spaudžia,
Bet neužmiega jausmo širdis.

O, nelemtoji ir pragaištinga
Žemė Adomo, žemė Jievos!
Kur dabar dingti man nelaimingai
Tėvo netekus, o ir Mamos?!

Atėmei tėvą mano, močiutę,
Kas-gi belieka čia man daryt!
Oi, nelaiminga vargo sesutė!
Kas man beliko?! — Nusižudyt!....

Eisiu ant kapo savo tėvelių,
Smeigsiu krutinėn šaltu peiliu!!
Ten aš užmigsiu tarpe medelių:
Mirt del tėvelių bus man saldu!"

"Oi, dukrytėlė mano brangiausia!
Ko taip nerimsti, ko tu verki?
Esu laiminga aš pas Augščiausį
Ten, kur per amžius gieda šventi."

"Oi, sengalvėlė mano, močiutė,
Tark, kur tėvelis mano brangus."
"Jis čia yr teip-gi, mano dukrutė,
Mudu abudu linksmin dangus."

"Oi noriu, noriu saldaus miegelio,
Bet kas-gi mane beužmigdys?
Nėra močiutės, nėra tėvelio,
Kas mano širdį benuramins?

Kur aš išgirsiu saldų žodelį?
Kas dabar mane meiliai pabars?
Kur aš priglausiu jauną galvelę?
Kokioj nelaimėj, kas beužtars?

Tau, Kryžiau-Medi aš atsiduosiu,
Bėgu prie Tavęs žemės duktė,
Aš apkabįsiu Tave, bučiuosiu,
Tu mano laimės būsi žvaigždė!

V. A. Greičius.

(Pradžia ant 3-čio pusl.).

Dievo, kad suteiktų savo malonę ir duotų stiprybę sugrįžti ant doros kelio. Jos aiški kalba ir nudavimas darė malonų įspūdį.

Pertraukose buvo deklamacijų, kurias atliko vidutiniškai.

Publikos buvo pusėtinai, tikėtasi daugiau, bet del blogo oro daugelis negalėjo pribūti. Taippat reikia pagirti publiką už ramų užsilaikymą. Nors vaidinimas tęsėsi apie 4 valandas, bet visi ramiai užsilaikė, tai reiškia, jog vakaru buvo patenkinti.

Ant galo buvo šokiai, ir jais užsibaigė vakaras. Tegyvuoja ir plėtojasi Lewiston'o "Vyčių" skyrius, kuris mums pagamina tokius gražius vakarus.

Viską Matęs.

Vasario 22 d. Šv. Kazimiero Lietuvių knygynas iš Cicero, Ill., Apveizdos Dievo bažnyčios salėje paruošė vakarą. Atvaidino šešių veiksmų dramą: "Marutė — Vargonininko duktė", ir "Vienuolio disputai su rabinu"; toliaus buvo deklemacijos ir dainos.

Vakaras pasisekė neblogiausiai, tiktai nekurie artistai, matyt, neužtektinai mokėjo roles, nes truko kai-kuriose vietose jausmų ir gyvumo. Deklemacijos ir dainos teip-pat pasisekė pusėtinai. Tik kažin-kas publikos nedaugiausia prisirinko, matyt, pabijoje blogo oro, pasitaikiusio tą dieną. **Š-tis.**

Vasario 22 d. M. Meldažio svet. atsibuvo "Liet. Ukininko" draugystės parengtas teatras ir prakalba.

Pirm vaidinant kalbėjo medicinos studentas St. Biežis. Kalbėtojas, gražioj formoj išdėstė viršminėtos draugystės pasekmingą gyvavimą.

Po prakalbos T. M. D. 28 kp., "Dramatiško" skyriaus nariai, (beveik visi yra ir "Liet. Ukininko" nariais) atvaidino dviveiksmį farsą "Expropprijatorius".

Vaidinti pasisekė, galima sakyti neblogai. Žinoma, kad ir buvo mažų klaidų, tačiaus, jos įspudžio negadino. Laike partraukų, buvo dekliamacijos, kurias atliko p-lės K. Zauraitė, ir O. Jaukštaitė. Be to buvo skrajojanti kraso.

Vakaras, užsibaigė šokiais ir žaismėmis. Nors tą vakarą oras buvo ir blogas, — šalo, ir pustė, tačiaus publikos buvo prisirinkę pilna svetainė, ir gana pavizdingai užsilaikė. **P. M. Adomaitis.**

Pereita nedėlia vasario 22 d., Stančiko svetainėje, Kensingtone, Šventos Onos moterų draugystė surengė vakarą, kame pakviestas iš Chicagos Lietuvių Jaunimo Ratelis, vaidino dvejų veiksmų farsą "Ekspropprijatorius". Pirmą aktą vaidinta gana gerai, bet antras aktas išėjo kur kas silpniau, negalima per daug kaltinti artistų-megėjų, kadangi ir pats veikalas antrame akte yra visiškai silpnas, buvo matoma kad geriausi norai artistų-mėgėjų nuslinko ant nieko. Pirmoji veiksmė šito veikalo turi savyje sveiką humorą, ir yra gana juokinga, kas publikai patiko, ir vaidinant gana ramiai užsilaikė, bet pradėjus roditi antrą aktą, viskas pradėjo kitaip eiti, žmoniems nubodo klausyti ilgų nubodžių monologų, pradėjo nerimauti, kalbėtis tarp saves, labiausiai vaikai, kaip didi, taip ir mažutėliai, šaukė be paliovos, iš tikro sunku buvo girdėti ką veikėjai kalbėjo.

Nors ta yra paprastai, kada veikalas yra silpnokas, arba publikos užsilaikymas. Kad patenkinti publiką, dramatiškos draugijos turėtų pasirūpinti — veikalai turėtų būti parenkami tokie, kurie yra vertais vaidinti, ir dėtų daugiau trūso, o ne po vaidinimui apgailėstauti kad publika nevisai liko patenkinta. Ir vietoj sukvietus svečius idant pavaišinti su kuo nors gardžiu, paduoti tik vieno vandens atsigerti. Iš tų kurie atliko savo roles gerai yra: Z. Laurinavičiutė, Juozenės rolėje, A. Daukšo, Kazabuckio rolėje, Jonas J. Zolp, Baltro rolėje, ir panelės Zofija ir A. Urbiutės, rolėse Alenytės ir Mortos, neblogiausiai atliko V. Valentinas žydo rolėje, bet kame kas silpniau atliko F. K. Strzyneckis, Turčiaus rolėje. Publikos susirinko gana daug, nepaisant kad ir kitas vakaras buvo rengiamas toj pačioj miesto dalyje. Šventos Onos draugija dar nesenai susitvėrusi, bet matyt kad moterįs yra darbščios mėgsta tvarką, ir kaip sukri gaspadinė, žiūri kad visi stubos kampeliai būtų švarus. **Alfa.**

Pranešimai.

AUKOS ŠV. KAZIMIERO VIENUOLYNUI.

Iš Wilkes Barre, Pa.: Kun. I. Šupšynskas $50.00. Po $1.00 aukojo: Deltuva K., Tominskas R., Juknevičius Pr., Grikietis J., Mačiulionis J., Vaiciekauckas J., Navickas J., N. N., Shacke J., Ranka P., Stanaitis M., Matukynienė J., Janulevičienė, Pociulevičiutė A., Gibavičienė J., Sakalauckienė M., Babiunienė B. Smulkesnių aukų $42.90. Viso $109.90.

Iš Minesmith, Pa., Krikščiuniutė M. $5.00.

Iš Duryea, Pa., Kun. Strimaitis $5.00.

Iš Mahanoy City, Pa., Augunienė Ona $12.00.

Iš Chicago, Ill., Kun. M. Krušas $50.00.

Iš Philadelphia, Pa., Mičiulienė Marė $400.00.

Kun. A. Staniukynas.

Našlaičių Prieglaudos Fondas.

Iš Chicago, Ill., Šv. Jurgio bažnyčioje $31.75; Šv. Kryžiaus bažnyčioje $90.50.

Iš Mahanoy City, Pa. Šv. Juozapo bažnyčioje $17.00.

Iš Wilkes Barre, Pa. Šv. Trejybės bažnyčioje $23.00.

Viso $162,25. Pirmiau buvo $1406.32. Dabar viso labo yra $1568.57.

Kun. A. Staniukynas, kas.

Klausimai ir Atsakymai.

M. Launikaitis.

1. "Draugas" talpina korespondencijas visų jei tik jos nušviečia lietuvių visuomenį gyvenimą. Saugojasi vaidus keliančių ir tokių kuriose išliejami asmeniški kerštai.

2. Randas ims taksus nuo inplaukų prie kurių priskaitoma šie dalykai. Atlyginimas iš darbų, uždarbis pirklyboje, pramonėje, palukanos, nuomos, dividendai, dovanos, palikimai, ir užrašai.

Taksus mokės visi kurių ineigos siekia $3,000 vieno arba $4,000 vyro ir moters sykiu. Mokasi 1% iki $20,000 inplaukos, viršum tos sumos yra specijalė taksa. Ineigų surašas turi būti priduotos valdžiai iki kovo 1 d. š. m. Taksai turės būti išmokami prieš 30 d. birželio mėn.

3. Ant trečio klausimo nežinome ką atsakyti. Kreipkities į lietuvius kalbininkus.

Redakcijos Atsakymai.

J. J. L. Tamstos pataisymo "Draugo" tilpusios žinutės netalpinsime. Žinutė negalėjo nieko užgauti, o tamsta korespondentą nesigaili gerokai pabarti. Mums rodos kad korespondentas pažįsta šiek-tiek dailę ir užjaučia saviesiems daugiau neg žydams, kaip tamsta išsireiški. Net nematome ir reikalo talpinti tokį ilgą straipsnį pataisymui trumputės žinutės.

Cornovello Kipšui. Ačiū. Gal tamsta ir dažniau iš savo apielinkės praneštumei. Malonėkite talkon.

Krumplių Jonui. Bus kitame numeryje. Lauksime daugiau.

Beržui. Tamstos "Neėmė" perskaitysime. Rodos, kad tiks. Ačiū.

Lietuvos Sūnui. Tamsta galėtumei, mums rodos, ką geresnį parašyti. Atsiųstosios žinios sunaudoti negalime, perdaug invardijimų ir keršto.

Joneliui. Tamstos pranešimą apie prakalbas apleidome, nes jau apie tai buvo praeitame "Dr." numeryje.

Pakalnutei. Tamstos eilutes gavome. Labai ačiū. Neužmiršk mūsų ir toliau.

K. Snapukui. Labai ačiū.

PADĖKITE STATYTI TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima musų redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA
(Litovskoje Naučnoje Obščestvo),
Lydos gatvelė, 7, Vilnius.
Russia-Lithuania.

— Ar nepasirašytumei po prašymu, kad išimti užmušėja iš kalėjimo.

— Žinoma. Aš pasirašau po jais visada. Bet aš patėmisiu, kad būtų gerai kad jo tėvas pasirašytų pirmutinis po tuo prašymu, gražiau ir išrodytų.

— Negalima tai padaryti šiuo kartu.

— Kodel

— Nes už tėvo užmušimo jis sedi kalėjime,

Gabrys. — "Žiūrėk, paskolink man penkius dolerius arba dešimt."

Baltrus. — "Ne...."

Gabrys. — "Palauk! Aš manau kad aš galiu tau parodyti kaip lengvai gali pinigus uždirbti.

Baltrus. — Nesirūpink. Imk dvidešimt jei tau reikia.

Apgarsinimai.

SUVARGĘS.

Daug žmonių nenori prisipažinti kiek jie metų turi. Tai daro ne delto kad jie sarmatytus savo amžiaus, bet delto kad jie išrodo senesniais ir suvargusiais. Tas perankstybas senumas parodo, kad jaknos ir viduriai neveikia taip kaip jiems reikėtų, tas gal būti iš priežasties nusisedėjimo, neprisilaikimo igijienos ir blogo gyvenimo. Pirmieji ženklai visada esti nenoras valgiti, prietvaras, gelta, silpnumas. Greitai pasiliuosuoti nuo tokio padėjimo yra patariamas Trinerio Amerikoniškas Elixiras Karčiojo vyno. Jis greitai išvalys vidurius ir pagerins virkštinimą. Ligose jaknų, skilvio ir vidurių taip-pat silpnume, turi būt vartojamas tas vaistas. Aptiekose. Jos Triner, Manufacturer, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Nuo skausmų ar tai reumatiko ar dirgsnių, bandyk Trinerio Linimentą. Jis labai tvirtas.

RAČIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ.

Kamgi liudi ilgėdamas Tėvynės Lietuvos? Lietuva judomuose paveksluose jau Amerikoje. Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose paveiksluose mūsų historijoj. Nepamirškit ateiti ant šio perstatymo, pažvelgti į savo gimtinį kraštą, kurį apleidot. Nekartą apgailaujam mūsų paliktos Tėvynės. Daugumas sako: "trokšta mano širdis dar kartą Lietuvą pamatyt"....

Pamatę prieš savo akis vaizdą, perstatantį Lietuvoje gyvenančius mūsų likusius brolius ir sesutes bei senelius, pamiršim savo kartųjį kasdieninį gyvenimą ir nevienam užžibės ant veido džiaugsmo spindulys.

Paveikslus rodant aš pats apie juos publikai ir aiškysiu. Paveikslus rodys gabus mašinos operatorius p. J. M. Danielius, kuris ilgą laiką prie to praktikavosi.

Apart šių vaizdelių bus perstatyta visoki vasaros laukų darbai Lietuvoje.

Sekantis mūsų vakarai su paveikslų rodymu bus:

Nedėlioje, kovo 1 d. du perstatymu — pirmas nuo 1:15 val. po pietų, antras nuo 7 val. vakare, Black Diamond Theatre, kampas Oak st., Shenandoah, Pa. Įžanga 25 ir 35c.

Panedėlio ir utarninko vak., kovo 2—3 d. Bažnytinėje salėje, MtCarmel, Pa. Įžanga 25—35c., vaik. 10c.

Seredos ir ketvergo vak., kovo 4 ir 5 d., Rice salėje, Gilberton, Pa. Įžanga 25 centai.

TEATRAS!!!

Nedėlioje, 8 d. kovo V. Kudirkos teatrališkas kliūbas, Apveizdos Dievo bažnyčios salėje, parapijos naudai vaidins penkiuose aktuose dramą "Marija Magdalietė". Labai indomus veikalas, verstas iš vokiečių kalbos. Tikėmės, kad nei vienas sužinojęs, kad bus vaidinta toks svarbus veikalas, neiškęs neatėjęs jo pažiūrėti. Todel meldžiame atsilankiti kuoskaitlingiausiai, nes tikėmės gerbiamą publiką patenkinti. Kviečia

V. Kudirkos teatrališkas kliubas.
9—10

Šita mano moteris, Petronėlė arba Bessie Vabaliutė, po vyrui Mačienė, mane apleido liepos 26, 1913 m. Jos plaukai šviesus, veidas baltas, 22 metų amžiaus. Jeigu kas sužinotų, kad ji nori už ko tekėti, arba kas norėtų jają vesti, meldžiu tuojaus man duoti žinią, kad perspėčiau, ydant kiti neapsigautų, kaip aš apsigavau. Mano adresas:

Petras Mačys,
1235 Philo st., Scranton, Pa.
8, 9.

Paieškau savo vyro Povilo Mačiuko, paeina iš Kauno gub., Panevėžio p., Pasvalio parapijos, Ličiunų sodžiaus. 40 metų amžiaus, gyvena Amerikoje 17 metų. Pereituose metuose 19 d. kovo išvažiavo iš Brooklyn, N. Y. paikęs manę su trejata mažų vaikų; girdėt buk esąs Pennsylvanijos valstijoj. Jeigu kas žinotų apie jį maloniai meldžiu man pranešti šiuo adresu:

Agne Mačiukienė,
225 — 24th st., Brooklyn, N. Y.

Parduodu vartotą, bet gerą gramofoną ir rinkinį angliškų lekcijų. Man kaštavo 50 dol., bet parduosiu pigiau. Galima mokinties anglų kalbos pačiam be mokytojo. Ateik arba rašyk: Vincas Razbickas, 538 Theodore st., Providence, Scranton, Pa.

ANT PARDAVIMO.

Pardavimui barzdaskutykla (barber shop). Tik viena lietuviška visame mieste. Vieta per 3 m. išdirbta. Savininkas važiuoja į Lietuvą nepraleiskite progos. Rašyk arba atvažiuok pas Fr. Kušleika, 154 Manchester st., Manchester, N. H.
(7-8-9)

Ant pardavimo lietuviška bučernė. Geroj lietuvių apgyventoje vietoje. Viskas gerai pagal naujausios mados įtaisyta. Savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Norintįs pirktie atsišaukite į "Draugo" administraciją (1800 W. 46th street). 6, 7, 8, 9.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija visoj Amerikoj Michigano valstijoj, kur yra 210 lietuvių farmerių. Aš čia pat toje kolonijoj turiu parduoti daug išdirbtų su budinkais farmų. Visokio didumo ir visokios kainos. Nuo $30 ir brangiau už akerį. Turiu daugybę žemes dar neišdirbtos. Apielinkę lietuviais apgyventa. Žeme lygi derlinga. Parduodu visokio didumo plotais. Kaina nuo $9 iki $25 už akerį. Parduodu ant visokių išmokėjimo išlygų, kokių tik kas nori. Kožnas gali pasiimti geros žemes koki 40 akrų, kad tik turintis nors $50 įmokėjimui, o likusią sumą gali išmokėti kad ir per 6 ar per 10 metų mažais mokesniais. Kas tuojau moka duodame 5 nuošimtį pigiaus. Atvažiuok tuoj pavasariui atėjus ir galėsi pasirinkti kuogeriausią farmą, pagal savo noro. Pas mane atvažiavęs galėsi prabūti kelias dienas ant mano farmos ir išsirinkti gerą žemę. Pribuvęs į Peacock, Mich. tuoj telefonuok man, kad pribuvai, o aš atvažiuosiu su automobiliu jums paimsiu ir apvažiosiu po visokias farmas ir girines žemes kurias aš turiu savo globoje ir jei tiks pirksi ir busime kaimynais. Rašyk ant žemiau paduoto adreso gausi knygutę, kainų aprašymą ir mūsų kolonijos mapą dovanai. Adresuok:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Mich.

TEATRĄ RENGIATE?

Jeigu rengsite teatrv, reikes tam tikrų draupanų. Drapanos pirkti atsieina labai brangiai. Dėltogi noriu pranešti, kad aš esu atstovas: — **Hooker-Howe Costume Co.** Kurie rendavoja visokius tam tikusios drapanos ir kittokius daiktus dėl teatru, baliu, parodų, šokiu t. t. Su visais tam panašiais reikalais kreipkities prie savo tautiečio, kuris geriau supras ir išpildys tamistų norus. Kataliogą prisiųnčiame dykai.

JONAS J. RAMANAUSKAS,
P. O. Box 58, Montello, Mass.

Tel. Drover 5052
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 9 ryto ligi 9 vakaro
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Priešai Oliševskio Banką.

25,000 Katalogų Dovanai

Jeigu neturi mano katalogo, tai prisiųsk už 2 c. pačtinę markę, o apturėsi didelį ir puikų katalogą, kuriame rasi visokių geriausių Armonikų, mužikališgų instrumentų. Istorišką, Maldų ir kitokių knygų, kokios tik randasi lietuviškoj kalboj. Gražių popierų laiškams rašyti su puikiais apsiskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplink konvertais tužinas 25c. 5 tuzinai už $1.00. Štorninkams, agentams parduodu visokius tavorus labai pigiai.

Adresuokit:

W. S. WAIDELIS.
112 GRAND ST.' BRROOKLYN N. Y.

KIEKVIENAS KATALIKAS

privalo turėti tą naują dėžutę, kuri yra paauksuotas škaplerių medelikėlis. Tas škaplerių medelikelis yra Bažnyčios leistas vartoti, vietoj vilnonio škaplieriaus, vyrams, moterims ir vaikams. Lėšuoja tik vienas doleris su prisiuntimu į visas vietas Jungtinių Valstijų ir Kanados.

GRUEN SALES CO.
116 W. 32nd St. New York City, N. Y.
7, 8, 9 Dept. D.

Extra $25.00 laikrodis $5.75

Nepaprastas atsitikimas gyvenime.

Ganti puikų geležinkelio vyrų ar moterų laikrodį. Mes duodame šitą gražų auksuotą, bultavais tvirtais lukštais laikrodį už $5.75 Puikus ant akmenų ėjimas. Garantotas ant 20 metų.

Svarbu mes parduodam tą laikrodį su C. O. D. $5.75 expreso išlomo bet tik pareikalaus. Duodame tiesą prisi prižiūrėti, peržiurėti. DYKAI AUKSUOTAS LENGUOREL ir PAPUOŠALAI.

EXELSIOR WATCH CO.
905 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Jeigu ligšiol nėsate skaitę, tai tuojau užsisakykite

"DRAUGĄ"

visuomenės, politikos ir literaturos savaitinį laikraštį, kurs yra vienas iš didžiausių ir indomiausių Amerikos lietuvių laikraščių.

"DRAUGAS" yra lietuvių-katalikų darbininkų laikraštis.
"DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
"DRAUGAS" yra organas didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos, būtent Amerikos "Lietuvių Rymo-Katalikų Susivienijimo". Taip-pat "DRAUGAS" yra organu "Am. Lietuvių R.-K. Pilnųjų Blaivininkų" ir kitų kai-kurių lietuvių organizacijų.
"DRAUGAS" yra vedamas prityrusių redaktorių ir savo bendradarbių ir korespondentų skaičiūje turi žymiausius Lietuvos ir Amerikos mokslo vyrus, literatus ir publicistus.
"DRAUGE" greta rimtų straipsnių rasite daugybę svarbių ir indomių žinių iš visos Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio.
"DRAUGAS" atsieina metams $2.00, pusei metų $1.00, užsieniuose metams $3.00, pusei metų $1.50. Norintiems "Draugą" pažinti, siunčiame 1 numerį DYKAI.
"DRAUGO" adresas.

DRAUGAS PUBLISHING CO., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

"SPINDULYS"

DVISAVAITIS DVASIŠKAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS SU PAVEIKSLAIS.

Žmonės jau seniai laukė dvasiško laikraščio, kur galima būtų rasti žinių ir pamokinimų apie mūsų brangų ir šventą tikėjimą.
"Spindulys" aiškina plačiai šventą Katalikų tikėjimą, mokina dorai gyventi, parodo, ką reiškia visų metų šventės ir Bažnyčios ceremonijos.
"Spindulys" aprašo Šventųjų gyvenimus.
"Spindulyje" ras skaitytojai ir žinių, kas dedasi pas mus ir visame pasaulyje, o ypatingai daug papasakojama, kas girdėti Katalikų Bažnyčioje, Ryme ir kitur.
"Spindulys" mokina, kaip reikia branginti savo tėvynė Lietuva, lietuvių mums Dievo duota kalba.
"Spindulys" duoda daug kitokių gražių dievobaimingų pasiskaitymų.
Lietuvis-katalikas, užsimokėjęs 1 rub. 50 kap., gaus per visus metus laikraštį, kur ras daug savo dūšiai maisto.
"Spindulys" užsisakant pačte atsieina 1 rb. 60 k., pusei metų — 80 kap.
Pasižiūrėti siunčiama "Spindulys" dovanai.
Broli-katalike, pabandyk metams užsisakyti "SPINDULĮ", tikrai nesigailėsi.
Laiškus ir pinigus reikia siųsti šiuo adresu:
"SPINDULYS", Seinai, Suvalkų gub., Russia.

"LIETUVAITĖ"

tomis pačiomis sąlygomis
EIS SEKANČIAIS 1914 METAIS
Su dideliu priedu
100 Skaitytojų gaus dovanų 100

Dovanos susidės iš įvairaus turinio knygų, knygelių, laikraščių kompletų, brošiurų, paveikslų, paveikslėlių ir gryno
AUKSO ŽIEDO.

LIETUVAITĖ suteiks dovanų toms skaitytojoms, kurios užsirašys met.
LIETUVAITĖ rašys apie **dorą, visuomenę**, tikybą, apsišvietimą, amatus ir t. t.
LIETUVAITĖ paduos įvairius straipsnius iš **moterų klausimo,**—rašys apie moterų teises, vargus, nuoskaudas, pareigas ir tt.
LIETUVAITĖ ves **literatūros skyrių**, talpins puikias apysakas, eiles ir tt.
LIETUVAITĖ talpins **mokslo dalykus**, apie sveikatą, draugijas, auklėjimą ir t. t.
LIETUVAITĖ mokins, kaip reikia vesti **moterų ūkė.**
LIETUVAITĖ paduos **žinias iš Lietuvos, iš Rusijos ir iš Užsienio.**
LIETUVAITĖ rašys apie Lietuvos Moterų Dr-jos veikimą, reikalus ir tt.
LIETUVAITĖ priimdinės apgarsinimus, užklausimus, duos atsakymus.
LIETUVAITĖ reikalingiausis ir naudingiausis moterų laikraštis.
LIETUVAITĖ privalo būti kiekvienos lietuvaitės ir lietuvės rankose.
LIETUVAITĖ kainuoja: Lietuvoje ir Rusijoje metams 2 r., pusmečiui 1 r. Užsienyje (užrubežyje) 3 r. metams, 1 r. 50 k. pusm
LIETUVAITĖ leis nuo Naujųjų Metų tam tikras **komitetas** Kaune.
LIETUVAITĖS ADRESAS: Viešasis plecius, Maculevičiaus namai, prie Viešojo L. K. Knygyno. Kaune.

KVIEČIAME VISUS UŽSISAKYTI ATEINANTIEMS 1914 M.
Didžiausiai ir labiausiai Lietuvoje skaitomą savaitinį laikraštį su paveikslais vardu

"Šaltinis"

"Šaltinis" prytaikytas lietuvių katalikų šeimynų reikalams.
"Šaltinis" plačiai išdėsto visa tai, kas tik gali lietuviui rūpėti, nes jisai duoda kas savaitė apie 20 puslapių visokių pasiskaitymų.
"Šaltinis" ypatingai stengiasi pakelti Lietuvos ūkį. Prie "ŠALTINIO" leidžiamas tam tikras priedas "Artojas" į kurį rašo daug iščiusių tam tikrą ūkio mokslą žmonės.
"Šaltinis" suteikia kiekvienam savo skaitytojui atsakymus į klausimus ūkio ir teisių (provų) rekaluose visai dovanai.
"Šaltinis" labai tinka ir jaunimui, nes visuomet yra skyrius "Vainikėlis", kuriame kiekvienas jaunikaitis randa gražių elių, dainų, pamokymų, pasiskaitymų, mįslių, galvosukių, priežodžių ir patarlių.
"Šaltinis" leidžia kas savaitė labai gražų vaikams laikraštėlį vardu "Šaltinėlis"
"Šaltinis" suteikia kas savaitė daug žinių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.
"Šaltinis" visuomet yra papuoštas gražiais paveikslais. Sulig savo didumo ir gražumo "ŠALTINIS" yra labai pigus laikraštis, nes atsieina tiktai **trįs rubliai** metams.
"Šaltinis" yra labiausiai Lietuvoje skaitomas ir lietuvių mylimas laikraštis, nes jisai yra didžiausias ir gražiausias lietuviškas savaitinis laikraštis.
Kas nori tikrai gerą ir naudingą laikraštį turėti, būtinai turi užsisakyti "Šaltinį".

KAINA. Lietuvoje ir visoje Rusijoje 3 rb. Užsisakant pačte, per knygynus ir šiaip per ingaliotus prenumeratos rinkikus 3 rb. 15 kap. Užsieniuose 4 rub.
Laiškus ir pinigus reikia siųsti šiuo adresu:
"ŠALTINIS" Seinai, Suvalkų gub., Russia.

"Jaunoji Lietuva"

MĖNESINIS MOKSLO IR LITETUROS LAIKRAŠTS, 64 puslapių dydžio, pradės išeidinėti Chicagoje nuo vasario mėnesio 1914 metų.

Gaivinti Jaunąją Lietuvos dvasią; Saugoti, kad nesentų ir nebutų sendinama siaurose užsikirtimo ir fanatizmo ribose lietuvių mintis; Gaminti šviesų laikotarpį mūsų gyvenime ir literaturoje. ——. Tai yra "Jaunosios Lietuvos" uždavinys.

Visi jaunieji dvasioje Lietuvių rašytojai yra kviečiami bendradarbiauti "Jaunojoj Lietuvoj" Redaguoti "Jaunąją Lietuvą" pavesta **Kl. Jurgelioniui.**

"**Jaunąją Lietuvą**" leidžia bendrovė, inkorporuota sulig Illinois valstijos įstatymų. Bendrovės prezidentu yra Pr. Kibartas.

'**Jaunosios Lietuvos**" prenumerata matams $3.00; pusei metų $1.50; atskiras numeris — 25 c.

Kiekvienam svarbu įsigyti "Jaunąją Lietuvą" nuo pirmojo numerio. Tatai siųskite prenumeratos piningus tuojaus.

Adresuokite:
"Jaunoji Lietuvą" 4611 So. Paulina str. Chicago, Ill.

"Visada Jums tarnauia"

Lackawanna Trust Company

"Bankas, kuriame jusu pinigai nezus"

400 Lackawanna Avenue, Scranton, Pa.

Bankos tvirtumas nepriguli visai nuo kapitalo ir perviršio, bet taippat ir nuo žmonių kurie banką valdo. Mūsų bankos viršininkai ir direktoriai yra įgudę finansistai ir bankininkai, kurie laikomi už turtingiausius ir pažangiausius piliečius Lackawannos pavietė.
Mes priimame padėlius pradedant nuo **vieno dolerio** ir mokama 3 nuošimtį palukanų nuo padėjimo dienos.
Mes kasdiena siunčiame pinigus į visas svieto dalis. Užtikriname greitą nusiuntimą. Mes perkame, parduodame ir mainome visokius svetimų šalių pinigus.
Mes parduodame laivakortes į visas ir iš visų svieto dalių kompanijų kainomis. Teisingumą užtikriname.
Mes prirengiame visus legalius dokumentus ir užtvirtiname pas konsulius. Legalis patarimas dykai.
Mes samdome tarnus kurie šneka lietuviškai ir visus reikalus galite atlikti jūsų prigimtoje kalboje.
Atvira kasdiena nuo 9 val. vak.

TANANEVICZ SAVINGS BANK

JONAS M. TANANEVIČIA, SAVININKAS

3249-3253 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILLINOIS.

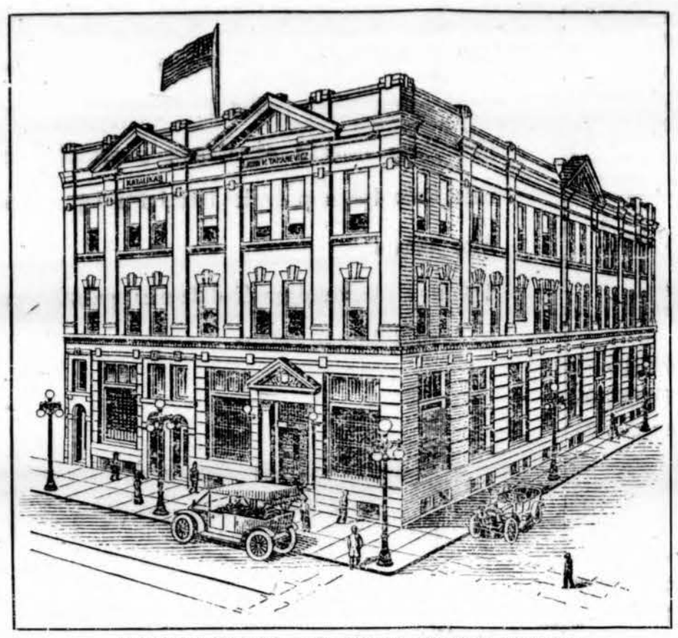

TANANEVICZ SAVINGS BANK NAMAI

Lietuviai šiandien neturi tvirtesnės ir saugesnės bankos kaip Tananevicz Savings Bank.

Tananevicz Savings Bank yra išmintingai ir atsargiai vedama banka. Per 15 metų ši banka augo, kol išaugo į didžiausią lietuvių banką, ir šiandien visi atsargūs lietuviai tik Tananevicz Savings Bankoj laiko savo pinigus.

Chicagiečiai atneša, o iš kitų miestų atsiunčia money orderiais ir visi geriausia yra aptarnaujami, visi gauna ant savo pinigų trečią procentą kasmet, ir visi yra pilniausia užganėdinti.

Pilniausią užganėdinimą gali duoti tik tokia didelė, atsargi ir tvirčiausia Banka, kaip TANANEVICZ SAVINGS BANK.

TAUPYK - ČĖDYK - PINIGUS

Visuomet Laikas Pradėti Pinigai Čėdyti

Kas atidėlioja, tas niekad nepradeda, ir juodoj dienoj neturi nieko. Kas pradeda nors iš mažo ir nepaliauja, tas juodos dienos nesibijo.

Pradėk čėdyti nuo šiandien, ir pradėjęs čėdyti, nelaikyk pinigų kuperelyje, kur jie niekad neauga ir gali prapulti. Dėk savo pinigus Tananevičio Bankon, kur tavo pinigai kasdien augs ir niekad neprapuls. Šiandieną išsiųsk į Tananevičio Banką kiek turi: ar dolerį, ar penkis, ar šimtą. Tuojaus gausi Bankos knygutę ir galėsi rokuoties išmintingu ir atsargiu žmogum, kaip tikras Amerikonas. Neatidėlok ant rytojaus, nes tai neatsarg

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame čionai surašą mūsų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.
J. J. Polekas, 4608 S. Wood st.,
M. Valaskas, 349 Kensington ave
A. W. Radomski and Sons, 2257 W. 23 pl.
R. Baršis, 1424 S. 49th ave.

BALTIMORE, MD.
J. Pautienius, 752 W. Lexington st.,
Jonas E. Karosas, Lithuanian Store **Athol, Mass.**

INDIANA HARBOR, IND.
R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

CICERO, ILL.
Kun. A. Ežerskis,

CAMBRIDGE, MASS.
C. Kavolis. 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.
Jonas Peža, 568 Pleasant st.,
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.,

WORCESTER, MASS.
J Raudonaitis, 840 Grand st.,

Brooklyn, N. Y.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.,

Lawrence, Mass.
Kun. J. Halaburda, 1389 E. 23 st
M. Šimonis, 1383 E. 30 Str.,
P. Šrukis, 2118 St. Clair ave.,

CLEVELAND, OHIO.
V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PHILADELPHIA, PA.
P. Zaveckas, 425 Parson st.,

PITTSBURGH, PA.
Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,

PITTSTON, PA.
J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,

WILKES-BARRE, PA.

KELIAUJANTIEJI AGENTAI
Jonas Kulis,
M. K. Petrauskas,
Iz. Pupauskis,

Galima nusipirkti "Draugas" kas savaitė už 5c. pas sekančius žmones:

Vaclovas Babavičius, 16 Myrtle Str., **Exeter, N. H.**
Balauskas, M., 119 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Peter Bartkevicz, 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass.
Carse, Rev. Robert St. Patrick's Church, St. Charles, Ill.,
Jankauskas, A., 131 Marimmack st. Lowell, Mass
Juozapavičius, B. 222 Berry st., Brooklyn, N. Y.
C. Kavolius, 47 Washington st., **Cambridge, Mass.**
Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st., S. S. Pittsburgh, Pa.
Mikalauskas, P., 248 W. 4th st., So. Boston, Mass.
Milewski, J., 166 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Miškinis, B. P., 35 Arthur st. Montello, Brockton, Mass.
Paltanavičius, M., 15 Millbury st Worcester. Mass.
Jonas Peza, 568 Pleasant st Norwood, Mass.
A. W. Radomski and Sons, 2257 W. 23 pl. **Chicago, Ill.**
A. Ramanauskas, 101 Oak Str., **Lawrence, Mass.**
Jonas Šaučiunas, 41 Johnson str., **Bridgeport, Conn.**

Užsimokėjus čia nepagarsintiems agentams prenumeratą mes neatsakome.

"Draugo" Administracija.

"DRAUGIJA"

Mėnesinis LITERATUROS MOKSLO IR DRAUGIJA POLITIKOS, su nemokamu priedu **"MOKYTOJAS"**, laikraštis, einąs jau aštunti metai dailais didokais (96 — 128 pusl. in. 8, sąsiuviais.

DRAUGIJA duoda daugybę dailiausių mūsų jaunos poezijos pavyzdžių. Tame tikrame poezijos skyriuje dalyvauja geriausi mūsų dainiai, senesnieji ir jaunieji.

DRAUGIJA skiria nemaž vietos ir beletistikai įvairiausioje jos formoje: novelių apysakų, dramų ir t. t.

DRAUGIJOJ randas daug moksiškų straipsnių iš įvairiausių mokslo šakų: apologėtikos, fosofijos, sociologijos, biologijos ir k. Nei vienas tikras mokslas iš "Draugijos" nėra prašalintas.

DRAUGIJA karštai rupinasi lietuvystės reikalais. Tam tikslui duoda plačią peržvalgą, lenkų ir rusų spaudos apie Lietuvą judina mūsų rašybos ir kalbos dalykų klausimus.

....**DRAUGIJOJ** labai plačiai vedamas kritikos, biblografijos skyrius, kur paduodama recenzijos naujų knygų lietuviškų laikraščių turinys, svetimtautinės spaudos peržvalga ir t. t.

DRAUGIJOS tikslas — krikščioniškos kulturos darbas, sujungtas su karštu noru — tautiškai susipratusią, doriškai ir ekonomiškai pakilusią lietuvių tautą įvesti kulturingų tautų draugijon.

DRAUGIJOJ dalyvauja žymiausi mūsų mokslo vyrai, o taipogi nemažas mokytojų buris ir talentuota mokslu einančioji jaunuomenė.

DRAUGIJOS kaina metams 6 rub., pusmečiui 3 rub. Mokytojams leidžiame už pusę kainos. Užrubežyje metams 7 rub., pusmečiui 3 rub. 50 kap. Amerikoje 8 rub. metams, 4 pusm.

DRAUGIJOS adresas: Kaunas "Draugijos" redakcija. Didžioji Vilniaus gatvė, No. 34.

Meldžiam nesivėluoti užsisakyti 1914 metams pirmutinį Rygos lietuvių laikraštį

"Rygos Garsą"

"**Rygos Garsą**" lietuvių laikraštį. .. goje 2 kart į savaitę trečiadieniais ir šeštadieniais, todel žinias paduoda **greičiaus** už kitus savaitinius laikraščius.

"**Rygos Garsas**", įkurtas pačių Rygos lietuvių darbininkų ir inteligentų , eina be pertraukos jau penktus metus.

"**Rygos Garsas**", trokšta, kad lietuviai būtų dori, šviesųs susipratę kuo esą, ir kad vardas ir visas gyvenimas kiltų augštyn.

"**Rygos Garsas**", rašo daugiausiai apie lietuvių **darbo** žmonių reikalus, todel tinka pasiskaityt uždarbiaujantiems didesniuose miestuose, bet taipogi neužmiršta reikalų ir kitokio užsiėmimo savo tautiečų.

"**Rygos Garsas**", paduoda daug žinių iš **Latvių gyvenimo**, todel įdomus yra **Pakuršio** gyventojams.

"**Rygos Garsas**", paduoda tikras žinoas apie **javų ir linų kainas** pagal Rygos biržos komiteto pranešimų ir todel labai naudingas ir ūkininkams.

"**Rygos Garsas**", paduoda daugybę įdomių **žinių iš viso** pasaulio. Talpina įdomias apysakas ir pamokinančius straipsnius.

"**Rygos Garsas**", daug duoda žinių iš Lietuvos ir **kitų** vietų, kur lietuviai gyvena ir padeda išeiviams savo tarpe susižinot ir užlaikyt didesnę venybę.

"**Rygos Garso**", kaina: su prisiuntimu visoje Rusijoj — **3 r. 50** k., pusmečiui **1 r. 80** kp., **3** mėn. **90** kp., mėnesiui **30** k. Užsienin metams **4 r.** ir **6** mėn. **2 rub.**

"**Rygos Garso**" **adresas: Ryga, Elizavetinskaja ul. 22.**

"ATEITIS"

Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi **visos** žmonijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl **kiekvienas** privalo rupintis jaunimo apšvietimų.

"**ATEITIS**" bus bepartyviškas jaunimo laikraštis ir bepartyviškai tarnaus kulturiškiems jaunimo reikalams.

"**ATEITIS**" gvildens ir kitokius gyvenimo klausimus.

"**ATEITIJE**" tilps kodaugiausiai žinių apie mūsų **jaunimo judėjimą** ir veikimą. Taipgi tilps daugybė ir kitokių žinių ir žinėlių iš Lietuvos ir ir iš viso pasaulio.

"**ATEITĮ**" išleidinės nuo Naujų Metų kooperativiška bendrvė "**ATEITIS**" inkorporuota ant $25,000.00 pagal **Massachusetts** valstijos tiesų reikalavimą.

ATEITIS" bus 8 puslapių didumo ir prekiuos tiktai **$1.50** metams ir 85 c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrūbėžinės viešpatijas $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

"**ATEITIS**" galima jau dabar užsisakyti šiuomi adresu:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažiurėjimui dykai)

T. LUCAS
LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
čia gausi geriausius čeverykus ir visokius vyrų ir moterų aprėdalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausia.
WESTVILLE, ILLINOIS.

The La Salle Street Trust and Savings Bank
LA SALLE & QUINCY STREETS
Kapitalas $1,000,000.00 Pervirszis $250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJU PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSU užtikrintu pirmu morgičiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki 6 nuošimčių.
TAUPINIMUI $1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuošimčiai.
UŽKVIEČIAME biznierius dėti pas mus pinigus ant "cheking account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G. FOX ižd., THOS. McDONALD ižd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.
CHICAGOS MIESTO PADETUVE

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION
ĮKURTA 1867 M.
S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.
Atdaras Šubatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Daktaro Stankaus Sanatorium
Lietuvis Daktaras Ignotas Stankus parašė dakterišką knygą apie Džiovą, o nežinomas parašys knygą Medicinos, kurioje tilps visos ligos, kokios tiktai gyvuoja ant svieto. Dabarties ta knyga apie Džiovą yra labai naudinga dėl sergančių kaip tikrai ir teisingai gydytis, o sveikiems kaip nuo tos pavojingos ligos apsisaugoti. Kaina tos knygos 25 centai. Pinigus galima siųsti stampomis arba Money order. Visuomet reik kreiptis ant tikro adreso į daktaro Stankaus ligonbutį taip:
DR. IGNATIUS STANKUS
1210 S. Broad st., - Philadelphia, Pa.

!!!ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!
Gramafonas ant išmokesžio 10c. kasdiena.

Jeigu apsimate mokėti po 10 c. kasdien, tai išsiųnsime Jums ant išmokesčio labai puikų Gramafoną sykiu su 16 rekordais (32 kavalkais) visokių dainų, valcų. maršų ir t.t. kuriuos patįs išsirinksite. Gerumas musų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašyta gvarancija. Išsiųsime naujus specijališkus rekordus Lietuviškus, Lenkiškus Rusiškus ir Mažei-Rusiškus. Rašykite tuojau reikalaudami katalogų ir paaiškinimų įdėdami krasos ženklelį atsakymui:
Liberty Commercial Co.
233E. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti
"KATALIKAS"
"Katalikas" yra 12-kos puslapių, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.
"Katalikas" metams $2, pusei metų $1.
Užsirašyt "Katalikas" galima kiekviename laiške. Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatyti veltui.
J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600--4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.
Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero
Seseru Seminarija
CHICAGOJE.
Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).
Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyriuose, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.
GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:
Mother Superior,
St. Casimir's Seminarija,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

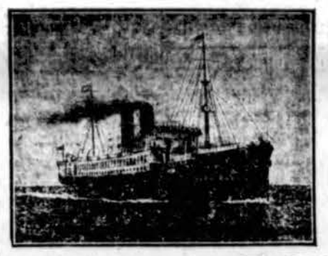

NAUJAS LAIVAS 'PRINCIPALLO'
TIK $20.00 Į EUROPĄ
Regulariški plaukimai, Bevielis, Povandeniniai Bevieliai Garlaiviai, Pigios Geležinkelio kainos į Rusiją.
KAJUTA $45.00
URANIUM STEAMSHIP CO. LTD.
New York ..... 13 Broadway
Chicago ..... 140 No. Dearborn St.
Philadelphia .... 422 So. 5th Street
Minneapolis ..... 37 So. 3rd Street
ŽEMIAUSIOS KAINOS IŠ EUROPOS

First National BANK,
PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.
KAPITOLAS $100.000.00.
PERVIRŠIS $300,000.00
Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.
Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų jeje pinigų.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

DARYK DRAUGUS SU SAVO PINIGAIS
Padėk savo pinigus į MARCHANTS BANKING TRUST CO. MAHANOY CITY, ir turėsi draugą, kuris bus su jumis reikale.
Ši banka dėkuos jums už byle padėlį, kurį jus padėsitė arba prikalbinsi savo draugus padėti.
Banką yra visados saugiausia ir geriausia vietą laikyti jusų pinigus. Jusų pinigai bankoje uždirbs nuošimti ir darys draugą dėl jus.
D. M. Graham, Prez.
D. F. Guinan, Ižd.
MERCHANTS BANKING TRUST CO.
Mahanoy City, Pa.

Plymouth National BANK.
Kapitolas su perviršiu
$165.000.00.
Šitoji Banka prižiurima Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite, iždininkas.
Mandagus patarnavimas

M. A. Norkunas,
Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.
Man pavestus darbus atlieku artistiškai.
M. A. Norkunas
166 MELROSE, ST., MONTELLO, MASS.

Jei Žinotum,
koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados imtum
Bordeno pieną
BORDEN'S MILK

Bell System
CHICAGO TELEPHONE COMPANY — LOCAL LONG DISTANCE TELEPHONE — BELL SYSTEM — AMERICAN TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Didelio miesto pagundos neprivalo ardyti šeimyniškų ryšių. Jauni vyrai ir moterįs iš tolimų miestų atvažiavę sostamiestin laimės ieškotįs neprivalo užmiršti tų, kurie paliko namie.
Tolimos Distancijos Telefonas palaiko meilės ir draugiškumo ryšius.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

MOKSLO NORINTIEMS SVARBU!
"ŽMONIŲ KNYGYNAS" 8 knygos tik už 1 rublį
Priežodis sako: miršti—ir mokais. Taip jau yra, kad mokslui nėra galo. Netį ir augščiausias mokyklas baigusieji nepaliauja patįs per save mokytis. O toksai mokslas yra tai tinkamų laikraščių ir knygų skaitymas, kuris su nauju gyvenimu atneša naujų žinių apie visokius dalykus, žmogui reikalingus. Šiais ypač laikais be mokslo nebegalima apsieiti. Net ir Lietuvoje, apšvietimui platinantis, imama nekaip į tą žiūrėti, kuris tamsoje skendi. Kiekvienam, net ir prasčiausiam žmogui yra reikalingas apšvietimas, mokslas. Kaimiečiams yra nelengva su pinigais. Todėl, kad jiems padėjus šviestis ir palengvinus tą darbą "Šaltinio" knygynas sumanė ir jau ketvirti metai leidžia žmonėms tinkamas iš įvairių mokslų knygas "ŽMONIŲ KNYGYNU" vadinamas. Tų knygų, lengva ir suprantamiausia kalba parašytų, per metus išeina aštuonetas, kurios, iškalno užsisakant, atsieina tik 1 rb. (atskirai—po 25 k.). Už tuos menkus pinigus—tik 1 rub.—kuris nesunkiai sugraibomas, galima turėti puikaus dvasiai maisto; o per keletą metų, už mažus pinigus, galima susidaryti puikus "Žmonių Knygynas", galintis patverti vaikų vaikam ir dar bet-kam.
1911 metais išėjo: 1. Pasaulio pradžia, 2, Apie orą, 3. Žmogus ir žmonių giminės, 4. Senovės istorija, 5. Lietuvos atgijimas, 6. Jėzus Kristus, 7. Apie dūšią ir 8. Vyskupas A. Baranauskas.
1912 metais išėjo: 1. Vanduo, 2. Viešosios kataliko priedermės, 3—4. Vysk. A. Baranausko raštai, 5—6. Tikėjimo apgynimas (2 dal.), 7—8. Vidurinių amžių istorija (2 dal.).
1913 metais išėjo: 1. Dangaus augštybės, 2. Jūrose, 3—4. Bažnyčia ir kultūra, 5—6. Vidurinių amžių istorija (2 dal.), 7. Ukio politika ir 8. "Pirmeiviai".
Čia tik paduoti knygų vardai, kurie maža ką pasako, taip lygiai, kaip kad iš viršaus namų menkai numanome, kas viduryje yra: kaip inteisime — tai rasime daug brangių ir naudingų daiktų. Taip ir čia: ėmę skaityti, tik pamatysime tas brangybes, apie kurias rašoma.
Todel visa širdžia patariam nusipirkti visas šias knygutes, o nesigailės ir nai padėkos šiam laikraščiui kurs prie taip naudingo daikto paragino. Pinigai nekokie: visos 24 knygos atsieina tik 3 rub. 50 kap. su nusiuntimu, o su 1914 m. išeisiančiomis—tik 4 rb. 50 kap., o knygų bus apie 32.
1914 metais taipgi išeis 8 įvairios ir indomios knygutės tik už vieną rublį.
Tautiečiai! naudokitės geru "Šaltinio" knygyno sumanymu. Kitaip perkant už tas knygas reiktų užmokėti 8 suviršum rubliai, o dabar gaunama tik už 4 rub. 50 kap. Geriau nebereikia!
Siunčiant pinigus reikia aiškiai parašyti, kokių (ar 1911, ar 1912, ar 1913, ar 1914) metų norima "Žmonių Knygyno". Vienų kokių nors metų knygos atsieina su nusiuntimu į namus 1 rub. 25 kap., o visų ketverių metų drauge — tik 4 rub. 50 kap.
Kurie užsisakys 1914 metais, tai knygas (už 1 rub.) išsiųsim ne gale metų, bet per metus kas antras mėnuo. Girti knygučių negirsim — laikraščiai ir kas skaitė — išgyrė ir dėkojo mums už gerą sumanymą.
Nepasigailėk ir tu, Mielas Skaitytojau, vieno rublio toms naudingoms knygoms užsisakyti 1914 metais, kaip nepasigailėjai šio laikraščio užsirašimui. Už mažus pinigus turėsi naudingo pasiskaitymo ir pailgiais pasidarysi puikų namų knygynėlį, kuriuo naudosies ir gėrėsies netik pats, bet vaikai, vaikų vaikai. Pabandyk nors kartą, o nesigailėsi!
Užsakymus ir pinigus reikia siųsti šiuo adresu:
"Šaltinio" knygynas, Seinai, Suvalkų gub., Russia.

JUOZAS LESCINSKIS
SENIAUSIA PIRMOS RŪŠIES APTIEKA
visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užrubežiniu vaistu. Receptus iszpildo uopuikiausia pigiausiomis ainomis ant
BRIDGEPORT'O
3315 Morgan Street, - - Teleph. Yards 9
Pareikalavus taipgi siunčiame vaistus pačta arba expresu

DR. M. STUPNICKIS
Priėmimo valandos: nuo 8 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare
3109 SO. MORGAN ST., Telephonas YARDS 5032
CHICAGO, ILLINOIS

Dr. RICHTERIO
PAIN-EXPELLER
Išvaro skausmą Reumatizmo, Podagros, Skausmo pusiau, Strėndieglio ir Neuralgijos. Greitai prašalina visus skaudėjimus ir štyvumus sąnarių ir raumenų. Gelbsantis dėl Niksterėjimų, Raišumo ir Sutrenkimų. Greitas gydytojus šalčio, Influenzos, Gerklinės. Sulaiko sukepimą ir plaučių uždegimą.
Skausmas krutinės. Gydo Galvosskaudį ir Dantų gėlimą..
4—5 lašai į stiklą vandens puiki gargaliotoji dėl visų gerklės nesveikumų..
Imant į vidų (4 lašus į stiklą vandens) yra naudinga dėl mėšlungio ir prasto gromuliavimo.
Tikrasai esti pakeliuose kaip čia matote paveikslėlyje. Saugokisi nevertų pamėgdžiojimų.
25 ir 50 centų už bonką aptiekose
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 WASHINGTON ST.
NEW YORK, N. Y.

Tel. Yards 3162
Dr. A. L. Graičunas
GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS
3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

R. H. Morgan
Išdirbėjas Kepurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpų ir kitokių tam panašių dalykų.
Reikalauk Kataliogo.
3 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A

Telefonas Yards 720
T. SIMENIENĖ.
Lietuviška Akušerka
Baigusi mokslą pagal Illinojaus valstijos teises
Reikale patarnaus dieną ir naktį.
4534 S. Wood St. Chicago, Ill.

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso sveto, o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose: metams $3.00; pusei metų $1.50.
RAŠYK ADRESU:
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

FRED F. KLEKER
FOTOGRAFISTAS
Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
Patariam čia nusiimt Savo Fotografijas 1645 W. 47th St., Chicago Telefonas: Drover 285

Prašome siųsti Prenumeratą
"VILTIES" dienraščiui!
Nuo gruodžio 1 d. š. m. "Viltis" eina
Kas dieną,
išskyrus pirmadienius ir didžiąsias šventes
"VILTIES" dienrašty kiek galima plačiau nušviečiamas Lietuvos, Rusijos ir užsienių gyvenimas; dienrašty daug greičiau paduodama visokių žinių taip iš mūsų, taip iš viso pasaulio gyvenimo.
"VILTIES" dienraštis rūpinasi atstoti lietuviams ligšiol jų skaitomus lenkų ir rusų dienraščius.
Viltininkų susirinkimo nutarimu "Vilties" leidimo ir redagavimo teisės notarialinai jau perleistos Pr. Dovydaičiui, kurs nuo 128 No. ir veda dienraštį.
Visų, kurie nori turėti lietuvių dienraštį 1914 m., prašome išanksto siųsti "Vilčiai" prenumeratą; tuo palengvįsite administracijai ir ekspedicijai darbą ir padėsite pačiam dienraščio reikalui.
"VILTIES" dienraščio kaina: Rusijoj metams 6 rb., pusmečiui 3 rb, vienam mėnesiui 55 kap. Užsieniuose: metams 11 rb., pusmečiui 6 rb., vienam mėnesiui 1 rub.
"VILTIES" Adresas:
Vilnius, Priglandos g-lė Bogodielnyj pereulok No. 4, b. 2.

GERIAUSIA PLAUKU GYDUOLE.
stiprina skelpą, sujudina šaknis, plaukus padaro žvelnius, blizgančius. Yra geriausias vaistas nuo pleiskanų (dendruff. Vartojant du ar tris kartus savaitėj sustabdo slinkimą plaukų. Trinkie gerai ant skelpo į faktis kas antrų ar trečią dieną.
Preke 50 centu ir $1.00
F. A. POSZKOS Aptieka
3121 So. Morgan St., Tel. Yards 659 Chicago, Ill.

Du-kart Savaitinis Laikraštis
"SAULE"
Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.
Rašykite šiądien, o gausite vieną numerį pasižiūrėjimui dykai, adresuojant
W. D. BOCZKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.
UNITED STATES DEPOSITARY
KAPITOLAS $375,000,00
Perviršis ir nepadalyta nauda 500,000.00
Už sudėtus pinigus moka 3 nuošimti.
WM. S. Mc LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

"LITWA"
Vienintelis lietuviškas laikraštis lenkų kalboj, eis ir toliaus 1914 m. kartą į dvi savaiti. Užsisakant, "Litwą" metams 4 rub., o pusmečiui 2 rubliai Antrašas: G. Vilno, Redakcija "Litwy" Bereg Antokolski, No. 8 Prašam Gerbiamiejų "Litwos" skaitytojų ir priselių šelpti ją prenumerata ir agitacija, platinant tarp pažįstamųjų.
Norintiems geriaus susipažinti su "Litwa" siunčiame veltui numarius. Nauji ėmėjai, kurie paskubės su "Litwos" užsisakimu gaus paskutinius N. N. šių metų dikai:

VAIRAS
Literatūros, dailės, mokslo, visuomenės ir politikos laikraštis, gražiai iliustuotas, ant dailiaus popitrio, 30X22 santim. pavidalo, 24 pusl. leidžiamas inteligentų būrelio, pradės eiti Vilniūje nuo šių Naujųjų Metų po du kartu per mėnesį. . .
VAIRAS bus puošiamas ypač lietuvių bei Lietuvos vaizdeliais ir lietuvių dailininkų darbais. Ligšiol yra jau pasižadėję dirbti Vaire šie rašytojai: A. iš-B. D-ras Basanavičius, Bytautas, Būga, S. Kymantaitė Čiurlionienė, kun. Gustaitis, M. Pečkauskaitė (Šatrijos Ragana), kun. Steponavičius, kun. Tumas, A. Valdemaras, Vydūnas ir šie dailininkai: Jaroševičius, Rimša, Šlapelis, Žmuidžinavičius.
VAIRO kaina Rusijoje: 6 r. metams, 3 r. pusei metų 1 r. 50 k. trims mėnesiams, užsieniuose: 8 r. met., 4 r. pusei metų, 2 r. trims mėnesiams.
Vairo Redakcijos ir administr. adresas šioks: Vilnius, Makarjevskaja, 15. "Vairo" Leidėjas-Redaktorius A. Smetona.